

SUDSKO-MEDICINSKA ANALIZA I
SINTEZA IZVEŠTAJA O FORENZIČKIM
ISTRAŽIVANJIMA OBAVLJENIM NA
KOSOVU TOKOM 1999.

LOKACIJE: BELA CRKVA, ĐAKOVICA (Ulica Miloša Gilića), ĐAKOVICA
(Ulica Ymer Grezda), zatvor u DUBRAVI, IZBICA, KAČANIK (DUBRAVA,
KOTLINA, STAGOVO, VATA), MALA KRUŠA /KRUSA E VOGEL/,
PADALIŠTE /PADALISHTE/, RAČAK /RACAK/, GORNJA SUDIMLJA
/STUDIME E EPERME/, SUVA REKA

SADRŽAJ

1.	MATERIJAL I METOD	9
1.1	Metodologija forenzičke analize	9
1.2	Propratna dokumentacija	9
1.3	Rezime	9
1.3.1	Sastav timova stručnjaka	9
1.3.2	Metodologije forenzičkih timova	10
1.3.3	Mesto i datum	10
1.3.4	Profil uzorka	10
1.3.4.1	Minimalni broj žrtava	10
1.3.4.2	Identifikacija	11
1.3.4.3	Polna struktura	12
1.3.4.4	Starosna dob	13
1.3.4.5	Vojna/civilna odeća	13
1.3.5	Forenzički aspekti	13
1.3.5.1	Stanje leševa	13
1.3.5.2	Smrt	14
1.3.5.2.1	Uzrok smrti	14
1.3.5.2.2	Način na koji je izazvana smrt	14
1.3.5.3	Rane	14
1.3.5.3.1	Uzročnik ranjavanja	14
1.3.5.3.2	Broj rana od vatrenog oružja	15
1.3.5.3.3	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	15
1.3.5.3.4	Mesta ulaznih rana	15
1.3.5.4	Povezi za oči i ligature	15
1.4	Zaključak	15
1.5	U slučaju Bela Crkva	15
1.5.1	Đakovice (Ulica Miloša Gilića),	16
1.5.2	Đakovici (Ulica Ymer Grezde)	16
1.5.3	Zatvor u Dubravi	16
1.5.4	Slučaj Izbice	17
1.5.5	Slučaj Kačanik	17
1.5.5.1	Muslimansko groblje u Dubravi	17
1.5.5.2	Lokacija Kotlina	18
1.5.5.3	Lokaciji Stagovo	18
1.5.5.4	Lokacija Vata	18
1.5.6	Mala Kruša	19
1.5.7	Slučaj porodice Imeraj u Padalištu	19
1.5.8	Slučaj Račak	19
1.5.9	Slučaj Gornja Sudimlja	20
1.5.10	Slučaj Suva Reka	20
2	DETALJNI REZIME OBDUKCIONIH PREGLEDA	20
2.1	Račak	20
2.1.1	Propratna dokumentacija	20
2.1.2	Rezime	21

2.1.2.1	Stručnjaci	21
2.1.2.2	Metodologija	22
2.1.2.3	Mesto i datum	23
2.1.3	Profil uzorka	23
2.1.3.1	Broj žrtava	23
2.1.3.2	Identifikacija	23
2.1.3.3	Polna struktura	24
2.1.3.4	Starosna dob	24
2.1.3.5	Odeća	24
2.1.4	Forenzički aspekti	24
2.1.4.1	Stanje	24
2.1.4.2	Uzrok smrti	25
2.1.4.3	Sredstvo kojim je izazvana smrt	25
2.1.4.4	Rane od vatrenog oružja	25
2.1.4.5	Mesta ulaznih rana	27
2.1.4.6	Balistička opažanja	27
2.1.4.7	Povezane lezije	28
2.1.4.8	Tragovi bolesti	28
2.1.5	Zaključci	28
2.2	Bela Crkva	29
2.2.1	Propratna dokumentacija	29
2.2.2	Rezime	29
2.2.2.1	Stručnjaci	29
2.2.2.2	Metodologija	29
2.2.2.3	Mesto i datum	29
2.2.3	Profil uzorka	30
2.2.3.1	Minimalni broj žrtava i identifikacija	30
2.2.3.2	Polna struktura	30
2.2.3.3	Starosna dob	30
2.2.4	Forenzički aspekti	31
2.2.4.1	Uzrok smrti	31
2.2.4.2	Sredstvo kojim je izazvana smrt	31
2.2.4.3	Rane od vatrenog oružja	31
2.2.4.4	Mesta ulaznih rana	33
2.2.4.5	Povezane lezije	33
2.2.5	Zaključak	33
2.3	Mala Kruša	34
2.3.1	Propratna dokumentacija	34
2.3.2	Rezime	35
2.3.3	Profil uzorka	35
2.3.3.1	Minimalni broj lica	35
2.3.3.2	Identifikacija	35
2.3.3.3	Polna struktura	35
2.3.3.4	Starosna dob	35
2.3.4	Forenzički aspekti	35
2.3.4.1	Stanje tela	35
2.3.4.2	Povrede	36
2.3.5	Zaključak	36
2.4	Đakovica (Ulica Ymer Grezda)	36
2.4.1	Propratna dokumentacija	36
2.4.2	Rezime	36
2.4.3	Profil uzorka	37
2.4.3.1	Minimalni broj lica	37

03054021

2.4.3.2	Identifikacija	37
2.4.3.3	Polna struktura	37
2.4.3.4	Starosna dob	37
2.4.4	Forenzički aspekti	37
2.4.4.1	Stanje tela	37
2.4.4.2	Uzrok smrti	38
2.4.4.3	Sredstvo kojim je izazvana smrt	38
2.4.4.4	Broj rana od vatrenog oružja	38
2.4.4.5	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	38
2.4.4.6	Mesta ulaznih rana	39
2.4.4.7	Povezane lezije	39
2.4.4.8	<i>Post mortem</i> lezije	39
2.4.4.9	Povezi za oči i povrede	39
2.4.5	Zaključak	40
2.5	Đakovica (Ulica Miloša Gilića)	40
2.5.1	Propratna dokumentacija	40
2.5.2	Rezime	41
2.5.3	Profil uzorka	41
2.5.3.1	Minimalni broj lica	41
2.5.3.2	Stanje tela	41
2.5.3.3	Identifikacija	41
2.5.3.4	Polna struktura	42
2.5.3.5	Starosna dob	42
2.5.4	Forenzički aspekti	42
2.5.4.1	Povrede	42
2.5.4.2	Povezi za oči i povrede	42
2.5.5	Zaključak	42
2.6	Padalište	43
2.6.1	Propratna dokumentacija	43
2.6.2	Rezime	43
2.6.3	Profil uzorka	43
2.6.3.1	Minimalni broj lica	43
2.6.3.2	Stanje tela	43
2.6.3.3	Identifikacija	44
2.6.3.4	Polna struktura	44
2.6.3.5	Starosna dob	44
2.6.4	Forenzički aspekti	44
2.6.4.1	Uzrok smrti	44
2.6.4.2	Sredstvo kojim je izazvana smrt	45
2.6.4.3	Broj rana od vatrenog oružja	45
2.6.4.4	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	45
2.6.4.5	Mesta ulaznih rana	46
2.6.4.6	Balistička opažanja	46
2.6.4.7	Povezane rane	46
2.6.4.8	<i>Post mortem</i> lezije	47
2.6.4.9	Povezi za oči i ligature	47
2.6.5	Zaključak	47
2.7	Izbica	48
2.7.1	Propratna dokumentacija	48
2.7.2	Rezime	48
2.7.3	Profil uzorka	49
2.7.3.1	Minimalni broj lica	49
2.7.3.2	Stanje tela	49

03054022

2.7.3.3	Identifikacija	49
2.7.3.4	Polna struktura	49
2.7.3.5	Starosna dob	49
2.7.4	Forenzički aspekti	50
2.7.4.1	Uzrok smrti	50
2.7.4.2	Vrsta oružja	50
2.7.4.3	Broj rana od vatrenog oružja	51
2.7.4.4	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	51
2.7.4.5	Mesta ulaznih rana	51
2.7.4.6	Balistička opažanja	52
2.7.4.7	Post mortem lezije	52
2.7.4.8	Povezi za oči i povrede	52
2.7.5	Zaključak	53
2.8	Kotlina	53
2.8.1	Propratna dokumentacija	53
2.8.2	Rezime	53
2.8.3	Profil uzorka	54
2.8.3.1	Minimalni broj lica	54
2.8.3.2	Stanje tela	54
2.8.3.3	Identifikacija	54
2.8.3.4	Polna struktura	54
2.8.3.5	Starosna dob	54
2.8.4	Forenzički aspekti	55
2.8.4.1	Uzrok smrti	55
2.8.4.2	Sredstvo kojim je izazvana smrt	55
2.8.4.3	Broj rana od vatrenog oružja	55
2.8.4.4	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	56
2.8.4.5	Povezi za oči i ligature	57
2.8.5	Zaključak	57
2.9	Dubrava	58
2.9.1	Propratna dokumentacija	58
2.9.2	Rezime	59
2.9.3	Profil uzorka	59
2.9.3.1	Minimalni broj lica	59
2.9.3.2	Stanje leševa	59
2.9.3.3	Identifikacija	59
2.9.3.4	Polna struktura	59
2.9.3.5	Starosna dob	60
2.9.4	Forenzička opažanja	60
2.9.4.1	Uzrok smrti	60
2.9.4.2	Broj rana od vatrenog oružja	60
2.9.4.3	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	61
2.9.4.4	Mesta ulaznih rana	61
2.9.4.5	Balistička opažanja	62
2.9.4.6	Povezane lezije	62
2.9.4.7	Post mortem lezije	62
2.9.4.8	Povezi za oči i ligature	62
2.9.5	Zaključak	62
2.10	Vata	64
2.10.1	Propratna dokumentacija	64
2.10.2	Rezime	64
2.10.3	Profil uzorka	64
2.10.3.1	Minimalni broj lica	64

03054023

2.10.3.2	Stanje tela	64
2.10.3.3	Identifikacija	64
2.10.3.4	Polna struktura	64
2.10.3.5	Starosna dob	64
2.10.4	Forenzički aspekti	65
2.10.4.1	Uzrok smrti	65
2.10.4.2	Broj rana od vatrenog oružja	65
2.10.4.3	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	65
2.10.4.4	Mesta ulaznih rana	66
2.10.4.5	Balistička opažanja	66
2.10.4.6	Povezane rane	67
2.10.4.7	Post mortem lezije	67
2.10.4.8	Povezi za oči i ligature	67
2.10.5	Zaključak	67
2.11	Stagovo	68
2.11.1	Propratna dokumentacija	68
2.11.2	Rezime	69
2.11.3	Profil uzorka	69
2.11.3.1	Minimalni broj lica	69
2.11.3.2	Stanje tela	69
2.11.3.3	Identifikacija	69
2.11.3.4	Polna struktura	69
2.11.3.5	Starosna dob	69
2.11.4	Forenzički aspekti	70
2.11.4.1	Uzrok smrti	70
2.11.4.2	Broj rana od vatrenog oružja	70
2.11.4.3	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	71
2.11.4.4	Mesta ulaznih rana	71
2.11.4.5	Balistička opažanja	72
2.11.4.6	Povezane rane	72
2.11.4.7	Post mortem lezije	72
2.11.4.8	Povezi za oči i ligature	72
2.11.5	Zaključak	72
2.12	Gornja Sudimlja	74
2.12.1	Propratna dokumentacija	74
2.12.2	Rezime	74
2.12.2.1	Stručnjaci	74
2.12.2.2	Metodologija	74
2.12.2.3	Mesto i datum	74
2.12.3	Profil uzork	74
2.12.3.1	Minimalni broj lica	74
2.12.3.2	Stanje tela	75
2.12.3.3	Identifikacija	75
2.12.3.4	Polna struktura	75
2.12.3.5	Starosna dob	75
2.12.4	Forenzički aspekti	76
2.12.4.1	Uzrok smrti	76
2.12.4.2	Sredstvo kojim je izazvana smrt	76
2.12.4.3	Minimalni broj rana od vatrenog oružja	77
2.12.4.4	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	77
2.12.4.5	Mesta ulaznih rana	78
2.12.4.6	Balistička opažanja	78
2.12.4.7	Povezane rane	79
2.12.4.8	Povezi za oči i ligature	79

03054024

2.12.5	Zaključak	79
2.13	Zatvor u Dubravi (groblje u Rakošu)	80
2.13.1	Propratna dokumentacija	80
2.13.2	Rezime	81
2.13.2.1	Sastav tima stručnjaka	81
2.13.2.2	Metodologija	81
2.13.2.3	Mesto i datum /u originalu 2.13.2.2./	81
2.13.3	Profil uzorka	81
2.13.3.1	Minimalni broj žrtava	81
2.13.3.2	Stanje leševa	81
2.13.3.3	Identifikacija	82
2.13.3.4	Polna struktura	82
2.13.3.5	Starosna dob	82
2.13.3.6	Vojna/civilna odeća	83
2.13.4	Forenzički aspekti	83
2.13.4.1	Uzrok smrti	83
2.13.4.2	Način na koji je izazvana smrt	83
2.13.4.3	Uzročnik ranjavanja	84
2.13.4.4	Minimalni broj rana od vatrenog oružja	84
2.13.4.5	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	85
2.13.4.6	Mesta ulaznih rana	85
2.13.4.7	Ostale povrede	85
2.13.4.8	<i>Post mortem</i> lezije	86
2.13.4.9	Povezi za oči i ligature	86
2.13.5	Zaključak	86
2.14	Suva Reka	86
2.14.1	Propratna dokumentacija	86
2.14.2	Rezime	87
2.14.2.1	Stručnjaci	87
2.14.2.2	Metodologija	87
2.14.2.3	Mesto i datum	87
2.14.3	Profil uzorka	87
2.14.3.1	Minimalni broj žrtava	87
2.14.3.2	Stanje leševa	88
2.14.3.3	Identifikacija	88
2.14.3.4	Polna struktura	88
2.14.3.5	Starosna dob	89
2.14.3.6	Vojna/civilna odeća	89
2.14.4	Forenzički aspekti	89
2.14.4.1	Uzrok smrti	89
2.14.4.2	Način na koji je prouzrokovana smrt	89
2.14.4.3	Uzročnik smrti	89
2.14.4.4	Broj rana od vatrenog oružja	90
2.14.4.5	Delovi tela na kojima se nalaze povrede	90
2.14.4.6	Mesta ulaznih rana	90
2.14.4.7	Ostale povrede	90
2.14.4.8	<i>Post mortem</i> lezije	90
2.14.4.9	Povezi za oči i ligature	91
2.14.5	Zaključak	91
DODATAK BR. 1	CURRICULUM VITAE	93

03054025

DODATAK BR. 2	OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJIMA O LOKACIJI RAČAK	96
DODATAK BR. 3	OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJIMA O LOKACIJI BELA CRKVA	101
DODATAK BR. 4	OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJIMA O LOKACIJI PADALIŠTE	104
DODATAK BR. 5	FORENZIČKA ANALIZA VIDEO SNIMKA LOKACIJE U IZBICI	107
DODATAK BR. 6	OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJEM O LOKALITETU VATA	147
DODATAK BR. 7	OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJEM GORNJOJ SUDIMLJI	149
DODATAK BR. 8	OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJEM O DUBRAVI	154

1. Materijal i metod

1.1. Metodologija forenzičke analize

Na svakoj lokaciji korišćena je ista metodologija sudsko-medicinskog istraživanja. Nakon utvrđivanja lokacija i raspoloživih izvora forenzičkih informacija, analiziran je sam tok istraživanja, i to sa stanovišta sastava stručnih timova i njihovih kvalifikacija, metoda koje su korišćene, te mesta, datuma i trajanja operacija.

Potom smo proučili profil svake grupe žrtava, utvrdivši pritom koliki je njihov minimalni broj, da li su identifikovani ili ne, da li se radi o licima muškog ili ženskog pola, kakva je starosna struktura, kao i da li su na sebi imali vojnu odeću.

U trećoj fazi smo se bavili sudsko-medicinskim aspektima tako što smo sukcesivno proučavali stanje leševa, uzroke smrti i okolnosti pod kojima je do nje došlo, nanesene povrede i odgovorne uzročnike ranjavanja. U vezi sa ranama od vatrenog oružja, navedeni su njihov broj i anatomske predeli i mesta ulaznih rana. Tamo gde je bilo nužno, navedene su povezane lezije, kao i prisustvo ili odsustvo poveza za oči i/ili ligatura.

1.2. Propratna dokumentacija

Ta dokumentacija se uglavnom sastojala od izveštaja o obdukcijama i antropološkim ekspertizama, izveštaja o istraživanjima mesta zločina i zbirki fotografija, a ponekad i izjava svedoka.

U vezi sa lokacijom u Izbici, osim gore navedene dokumentacije, proučeni su i jedna video traka i fotografije koje su napravljene od te trake.

1.3. Rezime

1.3.1. Sastav timova stručnjaka

Navedena su imena stručnjaka i njihova glavna zvanja.

Sledeći timovi forenzičkih stručnjaka sastavljeni od patologa, antropologa i odontologa, radili su na dole navedenim slučajevima:

Bela Crkva: prof. Peter Vanezis, dr Sue M. Black (U.K. /Ujedinjeno Kraljevstvo/)

Dakovica (Ulica Miloša Gilića) : dr William C. Rodriguez III (SAD)

Dakovica (Ulica ymer Grezda) : dr AbuBakr A. Marzouk, dr Andrew M. Baker (SAD)

Dubrava: dr Christoph Markwalder, dr. Daniel Wyler (Švajcarska, u saradnji sa austrijskim forenzičkim timom)

Zatvor u Dubravi: dr Emilio Perez Pujol, dr Maria Victoria Alvarez Dominguez (Španija)

Izbica: prof. Dominique Lecomte, dr Walter Vorhauer (Francuska)

Kotlina: dr. Christoph Markwalder, dr Daniel Wyler (Švajcarska, u saradnji sa austrijskim forenzičkim timom)

Mala Kruša: prof. Peter Vanezis, dr Sue M. Black (U.K.)

Padalište: dr. Emilio Perez Pujol, dr Maria Victoria Alvarez Dominguez (Španija)

Račak: prof. Antti Penttilä, dr Kaisa Lalu, dr Juha Rainio, dr Matti Turunen (Finska), prof. Slaviša Dobričanin, prof. Miloš Tasić, prof. Vujadin Otašević, prof. Dušan Dunjić (Jugoslavija), dr Vladimir Kuzmichov, dr Oleg Levkovich (Belorusija)

Stagovo: dr Christoph Markwalder, dr Daniel Wyler (Švajcarska, u saradnji sa austrijskim forenzičkim timom)

Gornja Sudimlja: prof. Dominique Lecomte, dr Walter Vorhauer (Francuska)

Suva Reka: dr Yvonne Milewski, dr Sue M. Black, Julie A. Roberts (U.K.)

Vata: prof. Peter Markenstein (Kanada).

1.3.2. Metodologije forenzičkih timova

Korišćene su proverene metodologije spoljnih istraživanja, opisivanja odoce, obdukcija, fotografisanja i rendgenskih istraživanja...¹

Za svaki pojedini slučaj, rezultati forenzičkog istraživanja navedeni u izveštajima upoređeni su sa fotografijama iz zbirki fotografiskih snimaka obdukcija, čak i sa fotografijama snimljenim prilikom istraživanja mesta zločina. Pritom je, po potrebi, vršeno uvećavanje.

03054028

1.3.3. Mesto i datum

Navedeno je mesto na kojem su vršene obdukcije, kao i datumi i trajanje ekspertiza.

1.3.4. Profil uzorka

1.3.4.1. Minimalni broj žrtava

Forenzički stručnjaci su nekoliko puta naišli na izmešane skeletonizovane i uglavnom teško oštećene delove tela. U tim slučajevima, prema podacima dobivenim antropološkim istraživanjem, uzet je u obzir samo minimalni broj lica za koja se smatralo da verovatno pripadaju datom uzorku.

¹ kada je to navedeno u izveštajima /kao u originalu/.

LOKACIJE	Minimalni broj lica
Bela Crkva	54
Đakovica (Ulica Miloša Gilića)	20
Đakovica (Ulica Ymer Grezda)	6
Dubrava (muslimansko groblje)	8
Dubrava (zatvor)	97
Izbica	127
Kotlina	25
Mala Kruša	4
Padalište	18
Račak	40
Stagovo	10
Gornja Sudimlja	93
Suva Reka	6
Vata	10

Znači, ukupno 518 žrtava.

1.3.4.2. Identifikacija

Uzet je u obzir samo procenat identifikovanih i neidentifikovanih ljudi u vreme kada su vršene obdukcije. Nakon o tih *post mortem* ispitivanja, nastavilo se sa procesom identifikacije i procenat identifikovanih ljudi je znatno porastao.

Do trenutka završetka izveštaja u kojem se spominje ovaj kriterijum (u vreme vršenja obdukcija), identifikaciju su uglavnom izvršili članovi porodica.

LOKACIJE	IDENTIFIKOVANO	NEIDENTIFIKOVANO
Bela Crkva	78%	22%
Đakovica (Ulica Miloša Gilića)	5%	95%
Đakovica (Ulica Ymer Grezda)	100%	0%
Dubrava (muslimansko groblje)	100%	0%
Dubrava (zatvor)	43%	57%
Izbica	-	-
Kotlina	81%	19%
Mala Kruša	0%	100%
Padalište	100%	0%
Račak	-	-
Stagovo	100%	100%
Gornja Sudimlja	90%	10%
Suva Reka	50%	50%
Vata	-	-

03054029

Prema tome, može se primetiti da su žrtve u većini slučajeva identifikovane, osim u slučaju zatvora u Dubravi i naročito Đakovice (Ulica Miloša Gilića), gde je broj neidentifikovanih žrtava bio veći.

Pored toga, proces identifikacije, kako se navodi u izveštajima o Račku² i Vati, nije nastavljen u vreme obdukcija.

1.3.4.3. Polna struktura

LOKACIJE	LICA MUŠKOG POLA	LICA ŽENSKOG POLA
Bela Crkva	87%	13%
Đaovica (Ulica Miloša Gilića)	5%	95% lica ženskog pola ili neutvrđenog pola
Đakovica (Ulica Ymer Grezda)	100%	0%
Dubrava (muslimansko groblje)	87,5%	12,5%
Dubrava (zatvor)	100%	0%
Izbica	98,5%	1,5%
Kotlina	-	-
Mala Kruša	75%	25%
Padalište	39%	61%
Račak	97%	3%
Stagovo	60%	40%
Gornja Sudimlja	94%	6%
Suva Reka	?	?
Vata	100%	0%

03054030

Ovaj kriterijum nije sistematski primenjivan u izveštaju o Kotlini. U izveštaju o Suvoj Reci, dve antropološke ekspertize se ne podudaraju. U svim drugim slučajevima, većina žrtava su muškog pola, osim u slučaju Padališta gde je 61% žrtava ženskog pola.

² Na primer, procenat identifikovanih žrtava iz Račka je sada 100%.

1.3.4.4. Starosna dob

Kada se čitaju izveštaji o obdukcijama, stiče se utisak da se primena ovog kriterijuma u vezi sa identifikovanim žrtvama znatno više zasniva na podacima o stanju u kojem su se nalazila tela civila nego na antropološkim kriterijumima. /original nejasan/

Ako se uzmu u obzir podaci iz različitih stručnih izveštaja koji se odnose na identifikovane leševe, onda se može videti da odrasle osobe mlađe dobi predstavljaju većinu žrtava.

1.3.4.5. Vojna/civilna odeća

Ovo pitanje se spominje samo u nekim izveštajima, međutim, ako se pregledaju zbirke fotografija snimljenih prilikom obdukcija i fotografija koje su snimljene prilikom istraživanja mesta zločina, može se zaključiti da su žrtve u gotovo svim slučajevima na sebi imale civilnu odeću. Nekoliko je na sebi imalo jakne zeleno-maslinaste boje ili zimske jakne.

U Izbici je jedno lice na sebi imalo zelenu maskirnu jaknu, ali ono nije obuhvaćeno istraživanjem, jer se nije nalazila na spisku žrtava.

1.3.5. Forenzički aspekti**1.3.5.1. Stanje leševa**

U velikoj većini izveštaja navodi se stepen raspadnutosti tela. To je od forenzičkog značaja pošto proces raspadanja sužava vrednost podataka dobijenih obdukcijom i ponekad čini da se zanemare određene traumatske lezije, naročito u nivou mekih tkiva ili, na primer, čak i udaljenost s koje je pucano. /original nejasan/

03054031

LOKACIJE	stepen istrulosti		SKELETONIZACI	MUMIFIKACIJ
	početak i visok			
Bela Crkva		?		
Đakovica (Ulica Miloša Gilića)			4	
Đakovica (Ulica Ymer Grezda)	3			
Dubrava (muslimansko groblje)			7	1

Dubrava (zatvor)		26	70	1
Izbica ³	-	-	-	-
Kotlina			21	
Mala Kruša			4	
Padalište		4	13	1
Račak	7			
Stagovo		10		
Gornja Sudimlja		93		
Suva Reka		2	1	
Vata		10		

1.3.5.2. Smrt

1.3.5.2.1. Uzrok smrti

Uzroci smrti su klasifikovani prema tome da li se radi o povredama lobanje/mozga, povredama kojima je izazvano unutrašnje krvarenje organa toraksa i abdomena, udova, kičme... Prema izveštajima, stručnjaci su u pojedinim slučajevima ustanovili nekoliko uzroka smrti.

1.3.5.2.2. Način na koji je izazvana smrt

03054032

U ovom delu će biti reči o okolnostima pod kojima je izazvana smrt. Okolnosti su svrstane u sledeće kategorije: ubistvo, nesretan slučaj, samoubistvo, rat, prirodni uzroci i neutvrđeno.

1.3.5.3. Rane

1.3.5.3.1. Uzročnik ranjavanja

To je obično vatreno oružje, eksplozivi (šrapneli, eksplozija...), udarac tupim predmetom, udarac oštrim predmetom, spaljivanje, nasilno gušenje (vešanje, davljenje, gušenje ...).

Najčešći uzročnik ranjavanja su vatreno oružje, zatim eksplozivi; udarci tupim i oštrim predmetima su bili retki u ovim slučajevima.

³ Imajući u vidu činjenicu da su u Izbici leševi ekshumirani pre forenzičkog istraživanja, ovaj kriterij nije primenljiv. U vreme snimanja videotrake, leševi su izgledali dobro očuvani, međutim u vreme naučne misije francuskog forenzičkog tima, ljudski ostaci su bili istruleli.

1.3.5.3.2. Broj rana od vatrenog oružja

Utvrđivan je i broj rana od vatrenog oružja. U pojedinim izveštajima (npr. Račak), pravljena je razlika između probojnih i prostrelnih rana i rana okrznuća. U drugim slučajevima, ulazne i izlazne rane su upisivane kao različite rane. Konačno, određene rane (na primer, u nivou gornjih udova) upućuju na to da je jedan metak ili projektil, pre nego što je ušao u grudni koš, probio u onesposobio /tranfiksija/ jedan od udova.

Iz tih razloga, primenjivali smo sledeću proceduru:

transfiksirajuće rane (ulazne i izlazne rane) su smatrane ranama izazvanim istim hicem tamo gde je povreda najverovatnije nastavak druge povrede, ona je upisana kao povreda nanesena jednim hicem.

Prema tome, govorićemo o minimalnom broju rana od vatrenog oružja.

1.3.5.3.3. Delovi tela na kojima se nalaze povrede

Rane su popisane prema sledećim anatomskim predelima: glava i vrat, trup, gornji udovi, donji udovi.

1.3.5.3.4. Mesta ulaznih rana

Mesta ulaznih rana utvrđivana su samo kod rana na glavi/vratu i trupu, ali ne i kod rana na gornjim i donjim udovima, koje predstavljaju isuvuše prostorno pokretne anatomske segmente da bi se bez teškoća mogla protumačiti mesta ulaznih rana na telu i položaji napadača i žrtve.

Povrede su pronalazene na prednjoj, stražnjoj, desnoj i levoj strani tela žrtava.

03054033

1.3.5.4. Povezi za oči i ligature

U svim slučajevima u kojima su nađeni povezi za oči i ligature, to je zabeleženo. Među forenzičkim stručnjacima se pojavila sumnja u vezi sa zatvorom u Dubravi navedenim pod br. 8 u izveštaju, ali je povez verovatno korišten da bi se fiksirala vilica.

1.4. Zaključak

1.4.1. U slučaju Bela Crkva

U slučaju **Bele Crkve**, britanski forenzički tim je u periodu od 30.6.1999. do 3.7.1999. izvršio 54 *post mortem* istraživanja vezana za 42 identifikovane žrtve i 12 neidentifikovanih žrtava. U 87% slučajeva radilo se o licima muškog pola, a u 13% o

licima ženskog pola. Isto tako, u 87% slučajeva radilo se o odraslim licima, a u 13% o deci. U više od 98% slučajeva, uzrok smrti je povezan sa ranama od vatrenog oružja. Broj hitaca kretao se od 1 do 13, ali je 82,3% žrtava pogodeno sa šest ili manje hitaca. Povrede su uglavnom nanošene trupu (gotovo 60% rana od vatrenog oružja). Prema forenzičkim stručnjacima, ulazne rane su se uglavnom nalazile na prednjoj strani trupa.

Nisu pronađeni nikakvi povezi za oči ni ligature.

1.4.2. Đakovica (Ulica Miloša Gilića),

U slučaju **Đakovice (Ulica Miloša Gilića)**, forenzičko istraživanje je izvršeno u periodu od 25. do 27.5. ili 6.1999. Njega je u Đakovici obavio američki forenzički tim koji je ispitao gotovo potpuno izgorele i skeletonizovane delova tela, za koje je određen minimalni broj od 20 lica. Jedno od tih lica je bilo muškog pola, a sva ostala su bila ženskog pola ili im se pol nije mogao odrediti. Isti problem se pojavio u vezi sa stanjem leševa i starsnom dobi. Antropološki podaci su upućivali na 12 nepunoletnih lica.

Iz istog razloga, bilo je nemoguće utvrditi uzrok smrti ili prisustvo povreda..

Nije pronađen nijedan povezi za oči ili ligatura.

1.4.3. Đakovica (Ulica Ymer Grezde)

U **Đakovici (Ulica Ymer Grezde)** je 25. i 26.6.1999. američki forenzički tim izvršio obdukcije tela šest žrtava. Tela su uglavnom bila u ranom stadiju raspadanja. Sve žrtve su identifikovane i sve su bile muškog pola, između 31 i 72 godine starosti. Kod svih tela, uzrok smrti je bio povreda nanescna lubanji, odnosno mozgu sa jednim ili više hitaca. Broj hitaca kretao se od 1 do 3. U 83% slučajeva, rane su se nalazile na glavi, i to najčešće na potiljku.

Nije pronađen nijedan povezi za oči ili ligatura.

1.4.4. Zatvor u Dubravi

U **slučaju zatvora u Dubravi**, španski forenzički tim je na groblju u Rakošu u periodu 12.8.1999. do 21.8.1999. izvršio 97 obdukcija. Identitet 42 žrtve je pouzdano utvrđen. Sve žrtve su bile muškog pola, od 18 do 60 godina i obučene u civilnu odeću. Leševi su uglavnom bili skeletonizovani, u pojedinim slučajevima istruleli, i retko mumificirani. Uzrok smrti je u 31% slučajeva pripisan ranama nanetim glavi, a u manjem broju slučajeva trupu (24%). U 74 od 96 slučajeva, analizom je utvrđeno da je uzrok smrti ubistvo, odnosno rat. U ostalim slučajevima se to nije moglo utvrditi. Kod 40% žrtava povrede su nanete eksplozivima, a kod 37% vatrenim oružjem. U ovoj poslednjoj grupi, njih 81% je pogodeno jednim hicem. Uglavnom se radilo o glavi i vratu (49% rana nanesenih vatrenim oružjem) kao i grudnom košu i abdomenu (42%). Te povrede od vatrenog oružja su se uglavnom nalazile na prednjoj strani tela. Ni u jednom slučaju nije navedeno prisustvo ligatura ili poveza za oči.

03054034

1.4.5. Slučaj Izbice

U **slučaju Izbice**, francuski forenzički tim je u periodu od 28. do 30.6.1999. na mestu zločina izvršio istraživanje i pritom je ekshumirao ostatke iz 139 grobova, sakupivši 28 uzoraka ljudskog porekla (fragmenti kostiju, koža i kosa), ali i delova municije kalibra 7,62 mm i drugih predmeta. Pored toga, forenzički podaci su dobiveni i pregledom video snimka koji je napravio jedan svedok.

Minimalni broj žrtava, prema izjavama, iznosio je 127. Na video snimku, leševi izgledaju sveži ili s određenim znacima početka truljenja. Izgleda da su te žrtve ekshumirane otprilike dva meseca nakon pokopa i nalazile su se u podmaklom stadiju truljenja. U velikoj većini slučajeva žrtve su bile muškog pola (navedene su dve žene) i radilo se o odraslim osobama i starcima. Jedan broj žrtava je bilo moguće identifikovati na osnovu izjava, a ponekad i ličnih isprava ili nadgrobnih natpisa. Izgleda da je bilo teško utvrditi uzrok smrti, sudeći po tome što nisu izvršeni spoljni pregledi i obdukcije, zbog nestanka pojedinih tela, kao i po tome što je bilo potrebno da se radi sa video snimcima koji ne zadovoljavaju standarde naučne fotografije. Na osnovu mesta mrlja od krvi, komada odeće i mikroskopskog izgleda rana, može se zaključiti da su u određenom broju slučajeva lezije prouzrokovane hicima iz vatrenog oružja. Čini da su povrede najčešće nanošene glavi kao anatomskom predelu; često je izgleda ispaljeno više hitaca i rane odgovaraju projektilima kalibra 7,62 ili kalibra 12 /kao u originalu/. Uprkos tome što se radi o malom uzorku, balistička analiza sakupljenih komada odeće je pokazala da su žrtve po više puta ustreljene u leđa, ponekad iz neposredne blizine, a u određenim slučajevima je oružje čak dodirivalo žrtvu.

Nije pronađen nijedan povez za oči ili ligatura.

03054035

1.4.6. Slučaj Kačanik

Slučaj Kačanik je obuhvatao četiri lokacije: muslimansko groblje u Dubravi, Kotlinu, Stagovo i Vati.

1.4.6.1. Muslimansko groblje u Dubravi

Muslimansko groblje u Dubravi: Stručnjaci za forenzičku patologiju Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa su 20. i 21.9.1999. izvršili osam obdukcija. U najvećem broju slučajeva (87,5%) tela su bila skeletonizovana; sedam leševa je bilo muškog pola i samo jedan je bio ženskog pola. Svi su identifikovani.

U 75% slučajeva, uzrok smrti je povreda grudnog koša i/ili abdomena nanosena vatrenim oružjem. Broj rana od vatrenog oružja kretao se od 1 do 6, uglavnom dve ili manje (62,5%). Na trupu ih je bilo najviše (55% od svih rana nanesenih vatrenim oružjem), zatim dolaze gornji udovi (30%) i glava (15%). Tačna mesta ulaznih rana nisu bila od posebnog značaja; uglavnom se radilo o prednjoj strani (32%), zatim stražnjoj i levoj.

Nije naveden nijedan povez za oči ili ligatura.

1.4.6.2. Lokacija Kotlina

Stručnjaci Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa izvršili su na **lokaciji Kotlina**, na groblju u Kačaniku, u periodu od 13.9.1999. do 16.9.1999, obdukcije tela 25 lica. Ta tela su uglavnom raspadnuta. Identifikovano je 81% tela, a 19% je ostalo neidentifikovano. U izveštaju se ne navode podaci o polu, osim u pet slučajeva, ali se može videti da je 68% žrtava mlade od 40 godina.

Uzrok smrti je kod 84% žrtava pripisan eksploziji, a kod samo 12% žrtava smrt je nastupila usled ranjavanja vatrenim oružjem. Žrtve su pogođene po jednim hicem, što se navodi u samo 50% izveštaja. Rane nanese eksplozijom nalaze se na svim delovima tela, dok se rane od vatrene oružja uglavnom nalaze na trupu (74%). U izveštaju se navode tri slučaja povreda glave nanese udarcima tupim predmetom, ali se ni u jednom od njih nije moglo utvrditi da li se radi o povredama *ante* ili *post mortem* porekla. Povreda je u jednom slučaju pripisana oštrom predmetu.

Nisu navedeni nikakvi povezi za oči i ligature.

1.4.6.3. Lokaciji Stagovo

Na **lokaciji Stagovo**, u Kačaniku, stručnjaci Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa su u periodu od 24. do 25.9.1999. izvršili 10 obdukcija. Sve žrtve su identifikovane i tela su im bila u poodmakloj fazi raspadanja. Šest žrtava je bilo muškog pola, a četiri ženskog. Starosna dob im se kretala od 7 do 83 godine.

Uzrokom smrti su uglavnom smatrane povrede nanese unutaršnjim organima grudnog koša i abdomena (70%), a potom i povrede lobanje, odnosno mozga. Broj rana od vatrene oružja kretao se od 1 do 23 (u jednom slučaju), ali je on u velikoj većini slučajeva (90%) iznosio 4 ili manje od 4. Izuzimajući jedan slučaj (gde su donji udovi pogođeni sa 15 hitaca), rane su najčešće nanošene trupu (38% rana od vatrene oružja). Ulazne rane su se uglavnom nalazile na stražnjem delu tela (89% od utvrđenih mesta), ali se u 18 slučajeva to nije moglo utvrditi zbog nedostatka podataka. U tri slučaja, povrede su pripisane udarcima tupim predmetom.

Ne spominju se nikakvi povezi za oči ili ligature.

1.4.6.4. Lokacija Vata

Stručnjak /kao u originalu/ Kanadskog forenzičkog tima je u periodu od 22. do 24.7.1999. izvršio obdukciju deset žrtava sa sa **lokacije Vata**. Sva tela su bila u stanju truljenja. Sve žrtve su bile muškarci, između 15 i 52 godine starosti.

Uzrok smrti je u svim slučajevima bila rana od vatrene oružja. Broj povreda pripisanih vatrene oružju kretao se od 1 do 5, a 63% tih povreda nanese trupu. Kod 37% rana od vatrene oružja ulaz je bio na stražnjem delu tela, dok je kod 23% rana ulaz bio na prednjem delu. U 20% slučajeva se to nije moglo utvrditi zbog nedostatka podataka.

Nije naveden nijedan povez za oči ili ligatura.

03054036

1.4.7. Mala Kruša

Britanski forenzički tim je 23.6.1999. izvršio obdukcije 4 žrtve koje spadaju u žrtve iz **Male Kruše**. Ti ljudski ostaci su bili skeletonizovani i izgoreli i nisu identifikovani. Radilo se o jednom licu ženskog pola i tri muškog. Svi su bili odrasla lica, s tim što je jedno bilo mlade dobi.

Zbog stanja u kojem su se ti ostaci nalazili, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti.

Nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

1.4.8. Slučaj porodice Imeraj u Padalištu

Slučaj porodice Imeraj u Padalištu: Španski forenzički tim je izvršio obdukcije 18 žrtava. U 72% slučajeva tela su bila skeletonizovana. U redim slučajevima tela su bila u istrulom stanju, a vrlo retko u mumificiranom stanju. U četiri slučaja, bilo je znakova *post mortem* aktivnosti životinja. Identifikovane su sve žrtve; 11 žrtava je bilo muškog pola, a 7 ženskog. Dve trećine njih je imalo manje od 40 godina.

U 83% slučajeva smrt je izazvana ranjavanjem vatrenim oružjem, dok je u samo dva slučaja uzrok smrti pripisan povredama nanesenim oštrim predmetom. U velikoj većini slučajeva (93%), navedeno je da je žrtva pogođena samo jednim hicem iz vatrene oružja, i to u 87% slučajeva u glavu. Ulazne rane su se uglavnom nalazile na prednjoj strani tela (40%).

Na kraju nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

03054037

1.4.9. Slučaj Račak

Slučaj Račak: U Institutu za sudsku medicinu u Prištini je u periodu od 19.1.1999. do 27.1.1999. izvršena obdukcija tela 40 žrtava od kojih su 16 obducirali jugoslovenski i beloruski forenzički patolozi pre 22.1.1999, kada je stigao finski tim stručnjaka. Osim jedne žrtve ženskog pola, sve druge žrtve su bile muškog pola. Na telima su bili uočljivi znaci umerenog truljenja, a na njih 20% bili su uočljivi tragovi *post-mortem* aktivnosti životinja. Kod pet žrtava (12,5%) ustanovljene su prethodne bolesti, od kojih se kod jedne radilo o raku mokraćnog mehura. Navedeno je da je smrt prouzrokovana pre svega povredama nanesenim organima grudnog koša i abdomena (kod 90% žrtava), kao i lobanji, odnosno mozgu (57,5%). U svim slučajevima smrt je povezana sa ranama od vatrene oružja. Broj hitaca kojima su pogođene pojedinačne žrtve kretao se od 1 do 20, ali je 73% žrtava pogođeno sa šest ili manje hitaca. Povrede su uglavnom nanesene trupu (46%). Značajan je podatak da se 61% rana na trupu i 49% rana na glavi nalazilo na stražnjoj strani. Na samo jednoj rani od vatrene oružja su bili uočljivi makroskopski i mikroskopski znaci ispaljivanja hica sa oružjem prislonjenim uz telo. Nije pronađen nijedan povež za oči ili ligatura.

1.4.10. Slučaj Gornja Sudimlja

Slučaj Gornja Sudimlja: Stručnjaci francuskog forenzičkog tima su u periodu od 4.7.1999. do 15.7.1999. izvršili ekshumaciju i obdukciju tela 93 lica. Sva tela su bila u stanju trulosti. Identifikovano je 84 tela, a 9 ih je ostalo neidentifikovano. Muškog pola je bilo 87 tela, a ženskog 6. Više od 75% tih lica imalo je manje od 50 godina.

U 52% slučajeva navedeno je da je smrt nastupila zbog povreda organa grudnog koša i abdomena žrtve, dok je u 44% slučajeva smrt prouzrokovana povredama lobanje, odnosno mozga. Treba primetiti da se kod 7 žrtava verovatno radilo o prirodnoj smrti. Među slučajevima nasilno izazvane smrti, 97% ih je izazvano vatrenim oružjem, a ostali su izazvani udarcima tupim ili oštrim predmetima. Broj rana od vatrene oružja kod pojedinačnih žrtava kretao se od 1 do 7, ali ih je 61% ranjeno samo jednim projektilom. Najviše rana je nanoseno trupu (58%), a zatim glavi (37%). Kod 43% povreda, ulaz se nalazio na stražnjem delu leševa, dok je 23% povreda ulaz imalo na prednjem delu. Prema mišljenju forenzičkih patologa, hici su uglavnom ispaljeni iz neposredne blizine.

Nije naveden nijedan povez za oči ili ligatura.

1.4.11. Slučaj Suva Reka

03054038

Slučaj Suva Reka: Stručnjaci britanskog forenzičkog tima su 6. i 26.9.1999. izvršili obdukciju dva identifikovana i četiri neidentifikovana tela. Kod Fatona Berisha (SCG/27/SR) smrt je nastupila usled rane koja je vatrenim oružjem nanosena grudnom košu. Ne može se ni potvrditi ni isključiti pretpostavka da je jedna rana grudnog koša nanosena oštrim predmetom. Kod Fatime Berisha (SCG/28/SR) smrt je nastupila usled rane koja je vatrenim oružjem nanosena glavi. Uzrok smrti nije bilo moguće utvrditi kod četiri lica, dokazni predmet SCG/33/SR (među kojima je i Sedat Berisha). Nije naveden nijedan povez za oči ili ligatura.

2. Detaljni rezime obdukcionih pregleda /kao u originalu/

2.1. Račak (oko 15. januara 1999.) /u originalu: 2.4./

2.1.1. Propratna dokumentacija /u originalu: 2.4.6./

Ova sinteza izveštaja se zasniva na sledećoj dokumentaciji:

- Izveštaji finskog tima forenzičkih stručnjaka (od RA-1-7033F do RA-40-7005F)
- Izveštaji beloruskog i jugoslovenskog tima (Kri. br. 14/99, od RA-1 do RA-40) naslovljeni na istražnog sudiju Okružnog suda u Prištini.
- Sažeti opis rada tima forenzičkih stručnjaka Evropske unije na Kosovu, Savezna Republika Jugoslavija, tokom 1998-2000.

- Izveštaj o istraživanjima obavljenim na mestima zločina u novembru 1999. i martu 2000. u Račku, na Kosovu, Savezna Republika Jugoslavija (tim forenzičkih stručnjaka Evropske unije)
- Izveštaj o medicinskom pregledu posmrtnih ostataka nađenih u Račku i Štimlju, na Kosovu, koji je obavljen 16. januara 1999. (0070-7232 / 0070-7648)
- Izjava svedoka dr Esperanze Riano Martinez, od 17.3.1999. i 18.3.1999.

2.1.2. Rezime /u originalu: 2.4.7/

2.1.2.1. Stručnjaci /u originalu: 2.4.7.1./

Finski tim forenzičkih stručnjaka, beloruski tim i jugoslovenski tim su obavljali, pratili i verifikovali *post mortem* preglede.

Imena stručnjaka:

- Forenzički tim Evropske unije:
 - Prof. Antti Penttilä, forenzički patolog
 - Dr. Kaisa Lalu, forenzički patolog
 - Dr. Juha Rainio, forenzički patolog
 - Dr. Matti Turunen, forenzički odontolog
 - Matti Hyttinen, asistent za obdukcije
 - Marko Jokinen, asistent za obdukcije
 - Seppo Tyynelä, rendgenski tehničar
 - Petri Holopainen, rendgenski tehničar
 - Kyösti Lempinen, forenzički istražitelj
 - Tapio Laine, forenzički istražitelj
 - Raino Niskanen, forenzički istražitelj
 - Matti Orasmaa, forenzički istražitelj
 - Pentti Kiviniemi, forenzički istražitelj
 - Kaija Saarela, sekretar
- Beloruski tim:
 - Dr Vladimir Kuzmichov
 - Dr Oleg Levkovich
- Jugoslovenski tim:
 - Prof. Slaviša Dobričanin
 - Prof. Miloš Tasić
 - Prof. Vujadin Otašević
 - Prof. Dušan Dunjić

03054039

2.1.2.2. Metodologija /u originalu: 2.4.7.2./

Sve obdukcije su obavljene u Institutu za sudsku medicinu Univerziteta u Prištini i mogu se svrstati u tri grupe:

- **Verifikovane forenzičke obdukcije:** obdukcije koje su već obavili ili ih obavljaju jugoslovenski forenzički stručnjaci, a koje su verifikovali finski eksperti.
- **Nadzirane forenzičke obdukcije:** obdukcije koje su obavili jugoslovenski forenzički stručnjaci, a koje su nadzirali finski stručnjaci
- **Potpune forenzičke obdukcije:** obdukcije koje su obavili finski stručnjaci, a koje su nadzirali jugoslovenski i beloruski stručnjaci.

Na verifikovane obdukcije, koje su obavljene nakon prvobitnih obdukcija, odnosi se 16 izveštaja (40%), a 14 ih se odnosi na nadzirane obdukcije (35%), dok se deset odnosi na potpune obdukcije (25%).

Metodologija je bila u skladu sa naučnim standardima:

- **“Verifikovana obdukcija:** *Finski tim forenzičkih stručnjaka (u daljem tekstu: FTFS) je izvršio opšti spoljni pregled tela, pri čemu su zabeležili osnovne lične podatke, kao što su pol, procenjena starosna dob, visina i građa, kao i sva posebna obeležja koja su uočena. Prilikom spoljnog pregleda, FTFS je zabeležio sve rane na telu i uporedio ih sa ranama na crtežu napravljenom prilikom prvobitne obdukcije, a o nalazima je razgovarao sa forenzičkim patologom zaduženim za vođenje obdukcije. Zabeleženi su ukupni broj rana od vatrenog oružja i ulaznih rana, putanje zrna, tragovi ispaljivanja hica iz oružja prislonjenog uz telo i iz neposredne blizine, kao i pokazatelji rana zadobijenih tokom života. Pored toga, zabeležene su i sve druge rane pomoću kojih bi se mogao utvrditi identitet. Uzrok smrti je određen na osnovu ukupnog broja spoljnih povreda i podataka dobijenih od forenzičkog patologa koji je vodio obdukciju. Nadalje, proučeni su svi pokazatelji rana koje su prouzrokovane post mortem i procenjeno je koliko vremena je proteklo od nastupanja smrti. Prilikom verifikacije, FTFS je fotografisao i napravio video snimak celog tela, a takođe je iz blizine snimio cervikalni predeo i pojedinačne delove kostiju, zatim je uzeo fragment lobanje i uzorak mišića za DNK analizu, kao i uzorak kože sa ruba cervikalnog predela gde je došlo do gubitka tkiva radi mikroskopskog pregleda.”* /kao u originalu/
Takođe je izvršena forenzička analiza zuba i napravljeni su rendgenski snimci.
- *“U početnoj fazi **nadzirane obdukcije**, pregledana je odeća, sloj po sloj. Zabeležena su i fotografisana sva oštećenja na odeći. Nakon uklanjanja odeće, po uputstvima forenzičkog patologa zaduženog za vođenje obdukcije telo je rendgenski snimano.*

03054040

Prilikom spoljnjeg pregledanja tela, izvršen je opšti pregled pri čemu su zabeleženi osnovni lični podaci, kao što su pol, procenjena starosna dob, visina, građa i boja kose. Pregledane su i zabeležene spoljnje rane, a nalazi su razmatrani kako s forenzičkim patologom zaduženim za vođenje obdukcije tako i sa beloruskim i finskim forenzičkim patolozima.

Izvršena je potpuna forenzička obdukcija pri čemu su pregledani duplja lobanje i organi grudnog koša i abdomena. Zabeleženi su ukupni broj rana od vatrenog oružja i probojnih ulaznih rana, putanje zrna, tragovi ispaljenja hica iz oružja pristonjenog uz telo i iz neposredne blizine, kao i pokazatelji rana zadobijenih tokom života. Pored toga, zabeležene su i sve druge rane pomoću kojih se može izvršiti identifikacija..

Uzrok smrti je određen na osnovu ukupnog broja povreda i o tome se takode diskutovalo sa finskim i beloruskim forenzičkim patolozima koji su prisustvovali obdukciji.

Nadalje, proučeni su svi pokazatelji rana nanetih post mortem i procenjeno je koliko vremena je proteklo od nastupanja smrti.

Prilikom nadziranja obdukcije, finski tim je telo fotografisao, snimao na video traku i rendgenski snimao, te uzimao uzorke za DNK analizu i vršio forenzički pregled zuba. Telo su fotografisali i snimali na video traku tako da se vidi celo, a izbliza su snimali rane od vatrenog oružja...”

03054041

2.1.2.3. Mesto i datum /u originalu: 2.4.7.3./

U Račku, na Kosovu, SRJ, je 16. januara 1999. pronađeno 40 tela i njihov pregled i obdukcija izvršeni su u Institutu za sudsku medicinu Univerziteta u Prištini.

Obdukcije pod nadzorom obavljene su 22.1.1999, 23.1.1999, 24.1.1999, 25.1.1999, 26.1.1999, 27.1.1999, 28.1.1999. i 29.1.1999. Prema izveštajima o verifikovanim forenzičkih obdukcijama finskog tima, primarne obdukcije su izvršene 19.1.1999, 20.1.1999. i 21.1.1999. Na kraju su izvršene potpune obdukcije, i to 23.1.1999, 26.1.1999. i 27.1.1999.

2.1.3. Profil uzorka /u originalu: 2.4.8./

2.1.3.1. Broj žrtava /u originalu: 2.4.8.1./

U slučaju Račka, obdukcija je izvršena nad četrdeset žrtava.

2.1.3.2. Identifikacija /u originalu: 2.4.8.2./

Prilikom obdukcija nije ustanovljen identitet lica. Do sada su sve žrtve identifikovane.

2.1.3.3. Polna struktura /u originalu: 2.4.8.3./

Gotovo sve žrtve su muškog pola (39 od 40). Ženskog pola je samo jedna žrtva (RA-36-7032F).

/dijagram u originalu/

3%

<p>lica muškog pola lica ženskog pola</p>

97%

03054042

2.1.3.4. Starosna dob /u originalu: 2.4.8.4./

U izveštajima nisu navedeni podaci zasnovani na primeni ovog kriterijuma prilikom vršenja obdukcija.

2.1.3.5. Odeća /u originalu: 2.4.8.5./

U izveštajima se ne navodi nikakva vojna odeća, a ne njema ni u zbirdama fotografija.

2.1.4. Forenzički aspekti /u originalu: 2.4.9./**2.1.4.1. Stanje tela** /u originalu: 2.4.9.1./

U sedam izveštaja navode se znaci truljenja (RA-3-7024F, RA-4-7017F, RA-6-7023F, RA-26-7002F, RA-30-7004F, RA-32-7007F, RA-33-7009F), ali se u svakom izveštaju navodi da se procenjeni period vremena od nastupanja smrti podudara sa tim periodom kod drugih leševa RA-1 / RA-40 pregledanih od 22. do 29.1.1999. Ma kako bilo, ne izgleda da su te *post mortem* promene predstavljale veliku poteškoću prilikom ispitivanja rana.

Forenzički patolozi su opisali izvestan broj *post mortem*, u osam izveštaja, odnosno u 20% izveštaja /original nejasan/ (RA-1-7033F, RA-2-7026F, RA-6-7023F, RA-9-7028F, RA-23-7015F, RA-28-7003F, RA-30-7004F, RA-31-7029F). U njima se uglavnom navodi životinjska aktivnost.

2.1.4.2. Uzrok smrti

Uzrok smrti je pouzdano utvrđen u 39 slučajeva (97,5%): obično je pripisan povredama nanesenim hicima iz vatrenog oružja.

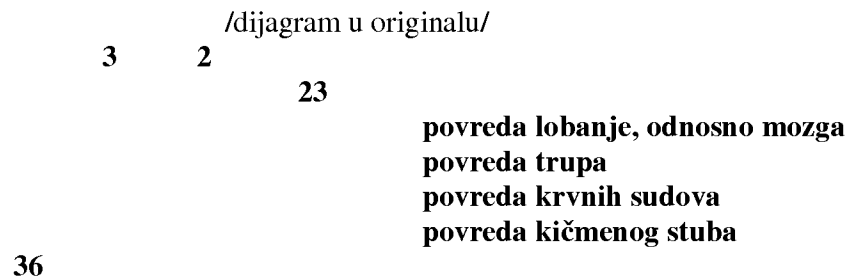
Samo u jednom slučaju (RA-31-7029F) se ovo nije moglo potvrditi, ali je u izveštaju navedeno da je povreda na lobanji, odnosno mozgu, verovatno nanescena hicem ili hicima iz vatrenog oružja, premda se *“ne bi mogla isključiti mogućnost da je ona nanescena tupim predmetom, ali je to sasvim malo verovatno.”* Pregledom fotografija je utvrđeno da je u ovom slučaju uzrok smrti povreda lobanje nanescena vatrenim oružjem, koja ima tipičan izgled ključaonice.

Glavni uzroci smrti su povrede unutarnjih organa grudnog koša i abdomena kao i lobanje, odnosno mozga.

Povrede na	Broj slučajeva	Procenat žrtava
lobanji, odnosno mozgu	23	57,5%
trupu	36	90%
krvnim sudovima	3	7,5%
kičmenom stubu	2	5%

03054043

U nekoliko slučajeva zaključeno je da su uzrok smrti višestruke rane različitih vrsta.

2.1.4.3. Sredstvo kojim je izazvana smrt /u originalu: 2.1.4.2./

Svi slučajevi upućuju na to da je smrt izazvana vatrenim oružjem.

2.1.4.4. Rane od vatrenog oružja /u originalu: 2.1.4.3./

Broj rana izazvanih vatrenim oružjem kretao se od jedne (RA-1-7033F, RA-13-7004F, RA-29-7016F, RA-36-7032F, RA-40-7005F) do dvadeset (RA-3-7024F) po žrtvi.

Broj rana od vatrenog oružja	Broj slučajeva	Procenat žrtava
1	7	18%

2	2	5%
3	4	10%
4	2	5%
5	6	15%
6	8	20%
8	2	5%
9	2	5%
10	2	5%
11	2	5%
12	1	3%
16	1	3%
20	1	3%

03054044

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

br. rana od vatrenog oružja

Najviše rana od vatrenog oružja nalazilo se na trupu, zatim dolaze udovi, pa onda glava.

Anatomski delovi	Broj rana	Procenat ukupnog broja rana od vatrenog oružja /RVO/
glava i vrat	46	19%
trup	113	46%
gornji udovi	40	17%
donji udovi	44	18%

Važno je napomenuti da jedan te isti projektil može izazvati više rana na putanji svog kretanja. Tako, na primer, on može pogoditi i onesposobiti gornji ud pre nego što probije drugi deo tela, kao što je grudni koš. U forenzičkim izveštajima je ta mogućnost uzeta u obzir.

/dijagram u originalu/

18% 19%

7%

glava i vrat
trup
gornji udovi
donji udovi

46%

2.1.4.5. Mesta ulaznih rana⁴ /u originalu: 2.1.4.4./

03054045

U nivou glave i trupa precizno je opisano 156 rana (to znači 64% od ukupnog broja rana od vatrenog oružja), što se može videti na dijagramu: najveći broj ulaznih rana je na stražnjem delu glave i trupa (57% povreda u tim predelima).

Mesto	Napred	Pozadi	Desno	Levo	Neodređeno
glava	12/49 (24%)	24/49 (49%)	6/49 (12%)	7/49 (7%)	0/49
trup	15/107 (14%)	65/107 (61%)	13/107 (12%)	10/107 (9%)	4/107 (4%)

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

glava
trup

napred pozadi desno levo neodređeno

mesto ulazne rane

2.1.4.6. Balistička opažanja /u originalu: 2.1.4.5./

Prema nalazima forenzičkih patologa navedenim u 39 izveštaja koji sadrže opis rana od vatrenog oružja, navedene povrede se podudaraju sa ranama prouzrokovanim "hiciima iz oružja manjeg kalibra i velike snage".

Udaljenost sa koje su hici ispaljeni u većini slučajeva nije utvrđena na osnovu kliničkih nalaza: u 39 izveštaja od ukupno 40 navodi se da nema "nijednog pokazatelja da su hici ispaljeni iz neposredne blizine ili tako što je što je oružje dodirivalo žrtvu". Samo u jednom slučaju, klinički elementi su upućivali na to da je hitac ispaljen sa relativno male udaljenosti, i to u desnu stranu vrata žrtve (slučaj br. RA-34-7039F). Po mom mišljenju, na osnovu fotografskih snimaka mesta zločina i mikroskopskog pregleda moglo se zaključiti da je oružje dodirivalo žrtvu prilikom ispaljenja hica.

⁴ Napomena: Mesta ulaznih rana utvrđivana su samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava utvrđivanje mesta ulaznih rana na telu i položaja napadača, odnosno žrtve.

2.1.4.7. Povezane lezije /u originalu: 2.1.4.6./

Finski forenzički stručnjaci su kod jednog broja slučajeva opisali druge lezije. Te povrede se možda podudaraju sa drugim spoljnim, nasilno prouzrokovanim povredama, ali su mogle biti prouzrokovane i padom tela ili prilikom pomeranja leša.

U te povrede spadaju sledeće:

- Manje kontuzije i/ili abrazije: u 10 slučajeva, odnosno kod 25% žrtava (RA-3-7024F, RA-4-7017F, RA-6-7032F, RA-16-7034F, RA-19-7038F, RA-21-7019F, RA-26-7002F, RA-32-7007F, RA-32-7009F, RA-35-7012F)
- Modrice: u 2 slučaja, odnosno kod 5% žrtava (RA-26-7002F, RA-30-7004F)

03054046

2.1.4.8. Tragovi bolesti /u originalu: 2.1.4.7./

Prilikom obdukcije, kod samo pet žrtava bili su jasno uočljivi tragovi bolesti (12,5%).

- RA-2-7026F: rak mokraćnog mehura (bez metastaze)
- RA-3-7024F: urolitiazia u levom bubrežnom pelvisu
- RA-17-7030F: ožiljci na srcu
- RA-26-7002F: plućni emfizem, adhezije plućnih maramica, *fibrosis interstitialis*, plućno i srčano oboljenje
- RA-32-7007F: nekoliko urolitiazia i hidronefroza

Ove bolesti očigledno nisu prouzrokovale smrt u ovih pet slučajeva, imajući u vidu težinu povreda koje su žrtvama nanesene.

2.1.5. Zaključci

U Institutu za sudsku medicinu, jugoslovenski i beloruski forenzički patolozi su u periodu od 19.1.1999. do 27.1.1999. izvršili obdukcije tela 40 žrtava pronađenih na lokaciji Račak, od čega je 16 obdukcija izvršeno pre 22.1.1999, kada je stigao tim finskih stručnjaka.

Od ukupnog broja žrtava, samo jedna je bila ženskog pola, a sve ostale su bile muškog pola. Na telima su uočeni znaci umerenog truljenja i na 20% njih bilo je znakova *post mortem* životinjske aktivnosti. Kod pet žrtava (12,5%) su utvrđeni tragovi nekadašnjih bolesti i jedna od njih je болоvala od raka mokraćnog mehura.

Kao uzroci smrti navedene su pre svega povrede organa grudnog koša i abdomena (90% žrtava), te lobanje, odnosno mozga (57,5%).

U svim slučajevima smrt je izazvana povredama nanesenim vatrenim oružjem; broj hitaca po žrtvi se kretao od 1 do 20, ali je 73% žrtava pogodeno sa 6 ili manje hitaca. Najveći broj povreda nalazio se na trupu (46%). Značajan je podatak da se 61% povreda trupa i 49% povreda glave nalazilo na stražnjoj strani.

Samo u slučaju jedne rane od vatrenog oružja makroskopskim i mikroskopskim pregledom je utvrđeno da je hitac ispaljen tako što je oružje dodirivalo žrtvu.

03054047

Na kraju, nije naveden nijedan povez za oči ili ligatura.

2.2. Bela Crkva (BC001, oko 25. marta 1999.)

2.2.1. Proratna dokumentacija

Ovaj sažeti izveštaj zasniva se na sledećoj dokumentaciji:

- Postupak identifikacije
- Izjave
- Patološka ispitivanja ostataka zakopanih na utvrđenoj lokaciji (lokacija br. BC001): izveštaj prof. Petera Vanezisa, MD PhD FRCP DMJ, redovnog profesora i šefa Odseka za sudsku medicinu i nauku Univerziteta u Glazgovu (Ujedinjeno Kraljevstvo). Na izveštaju nije naveden datum.

2.2.2. Rezime

2.2.2.1. Stručnjaci

Profesoru Vanezisu je asistirala je dr Sue M. Black, savetnik za forenzičku antropologiju.

2.2.2.2. Metodologija

Prilikom *post mortem* pregleda, vršeno je fluoroskopsko snimanje, a izvršen je i spoljni pregled.

2.2.2.3. Mesto i datum

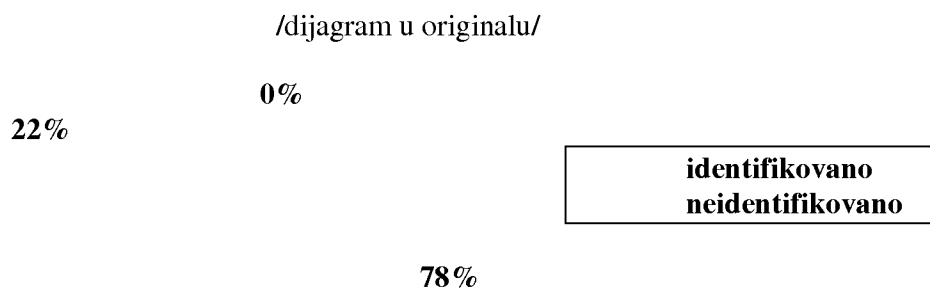
Prema izveštaju profesora Petera Vanezisa, rodbina je identifikovala tela koja su bila zakopana na ovoj lokaciji pre nego što je izvršen pregled tih tela. Prvi *post mortem* pregledi su obavljani u jednom skladištu žita u Beloj Crkvi koje je korišteno kao privremena mrtvačnica, u periodu od 30.6.1999. do 2.7.1999. (42 lica) i 3.7.1999. (12 lica).

2.2.3. Profil uzorka

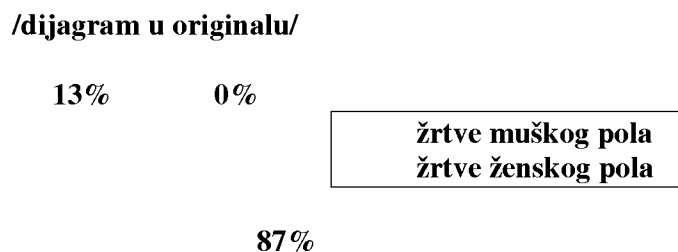
03054048

2.2.3.1. Minimalni broj žrtava i identifikacija

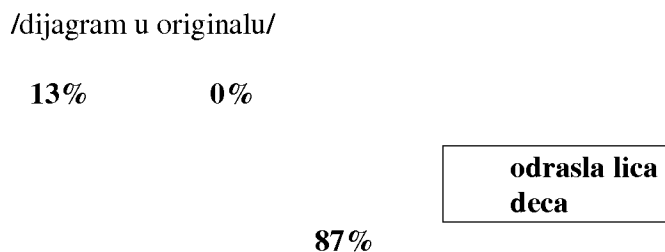
Na ovoj lokaciji su pronađene 54 žrtve. Rodbina je identifikovala 42 žrtve, a 12 je u vreme ispitivanja bilo neidentifikovano.

2.2.3.2. Polna struktura

Muškog pola je bilo 47 žrtava (tj. 87%), a ženskog 7 (tj. 13%).

2.2.3.3. Starosna dob

Žrtve su najvećim delom bile odrasla lica (47 slučajeva od 54, tj. 87%), ali je bilo i sedmoro dece (tj. 13%).

2.2.4. Forenzički aspekti**2.2.4.1. Uzrok smrti**

Uzrok smrti su uglavnom bile višestruke rane od vatrenog oružja. U jednom slučaju, gdje se radilo o rani od vatrenog oružja na desnom laktu (slučaj br. JBG/24/SR), uzrok smrti je, prema nalazima forenzičkih stručnjaka, ostao neutvrđen.

Uzrok smrti	Broj slučajeva	Procenat žrtava
rane od vatrenog na glavi	4	7,4%
rane od vatrenog oružja na vratu	2	3,7%
rane od vatrenog oružja na trupu	11	20,4%
višestruke rane od vatrenog oružja	36	66,7%
neutvrđen	1	1,8%

/dijagram u originalu/

1 4 2 11

glava
vrat
trup
višestruke RVO
neutvrđeno

36

2.2.4.2. Sredstvo kojim je izazvana smrt

U svim slučajevima je navedeno da je vatreno oružje uzrok smrti.

2.2.4.3. Rane od vatrenog oružja

Broj rana od vatrenog oružja po žrtvi kretao se od jedne do trinaest, ali je većina žrtava zadobila šest ili manje povreda od hitaca iz vatrenog oružja (82,3% žrtava).

Broj rana od vatrenog oružja	Broj slučajeva	Procenat žrtava
------------------------------	----------------	-----------------

1	8	14,8%
2	10	18,5%
3	7	12,9%
4	7	12,9%
5	5	9,3%
6	7	12,9%
7	4	7,4%
8	3	5,6%
9	1	1,8%
10	1	1,8%
13	1	1,8%

/dijagram u originalu/

Br. slučajeva

Br. rana od vatrenog oružja

Od anatomskih delova, trupu je naneseo najviše povreda (gotovo 60% od ukupnog broja povreda od vatrenog oružja).

Deo tela	Broj rana od vatrenog oružja	Procenat od ukupnog broja RVO
glava	20	8,7%
vrat	10	4,3%
trup	137	59,3%
gornji udovi	48	20,8%
donji udovi	16	6,9%

/dijagram u originalu/

7%
gornji udovidonji udovi
glava
vrat
21%
/nečitko/trup
59%

I ovde treba napomenuti da jedan te isti projektil može prouzrokovati više od jedne rane na svojoj putanji. Na primer, pre nego što prodre u deo tela kao što je grudni koš, on može najpre probiti i onesposobiti jedan od gornjih udova.

2.2.4.4. Mesta ulaznih rana

Prema nalazima profesora Vanezisa, većina ulaznih rana od vatrenog oružja nalazilo se na prednjoj strani trupa.

2.2.4.5. Povezane lezije

Kod JBG/30/SR uočena je kominutivna fraktura leve podlaktice.

2.2.5. Zaključak

Britanski forenzički tim je u periodu od 30.6.1999. do 3.7.1999. izvršio 54 *post mortem* pregleda, i to 42 identifikovane i 12 neidentifikovanih žrtava. U 87% slučajeva radilo se o licima muškog pola, a u 13% o licima ženskog pola. Isto tako, 87% žrtava su bile odrasla lica, a dece je bilo 13%.

U više od 98% slučajeva uzrok smrti je pripisan ranama nanesenim vatrenim oružjem.

Broj hitaca po licu kretao se od 1 do 13, ali je 82,3% žrtava pogodeno sa 6 ili manje hitaca. Od ovih delova tela, trupu je nanoseno najviše povreda (gotovo 60% od ukupnog broja rana od vatrenog oružja). Prema nalazima forenzičkih stručnjaka, ulazne rane su se uglavnom nalazile na prednjem delu trupa.

Na kraju, nisu navedeni nikakvi povezi za oči ili ligature.

/dijagram u originalu/

SREDSTVO
KOJIM JE
PROUZROKOVANA SMRT

Br. RANA

neutvrđeno
drugo
spaljivanje
udarac oštrim predmetom
udarac tupim predmetom
šrapnel
hitac iz vatrenog oružja

glava trup gornji udovi donji udovi

DEO TELA

hitac iz vatrenog oružja
šrapnel
udarac tupim predmetom
udarac oštrim predmetom
spaljivanje
drugo
neutvrđeno

2.3. Mala Kruša (VK002, oko 25. marta 1999.)

2.3.1. Prpratna dokumentacija

Ovaj izveštaj se zasniva na sledećoj dokumentaciji:

- izveštaj profesora Petera Vanezisa, MD PhD FRCPPath DMJ (Path), redovnog profesora i šefa Odseka za forenzičku medicinu i nauku Univerziteta u Glazgovu (Ujedinjeno Kraljevstvo), od 10.11.1999.

- izveštaj dr Sue M. Black, Bsc PhD, savetnika za forenzičku antropologiju, Odsek za za forenzičku medicinu i nauku Univerziteta u Glazgovu (Ujedinjeno Kraljevstvo), od 27.10.1999.

2.3.2. Rezime

Profesor P. Vanezis i dr. Sue M. Black su 23.6.1999. izvršili *post mortem* preglede.

2.3.3. Profil uzorka /u originalu 2.3.5./

2.3.3.1. Minimalni broj lica /u originalu 2.3.5.1/

Ovi ljudski ostaci pripadali su telima četiri lica.

2.3.3.2. Identifikacija

Na ostacima nisu uočene nikakve osobenosti po kojima bi se identitet mogao pouzdano utvrditi.

2.3.3.3. Polna struktura

Pronađeni su ostaci jednog lica ženskog pola i tri muškog.

2.3.3.4. Starosna dob

Antropološkim pregledom je ustanovljeno sledeće:

- mlado lice muškog pola od 17-18 godina starosti
- lice ženskog pola od 28-35 godina starosti
- lice muškog pola od 30-40 godina starosti
- lice muškog pola starije od 40 godina

2.3.4. Forenzički aspekti

2.3.4.1. Stanje tela

Ova tela su uglavnom bila skeletonizovana i izgorela.

2.3.4.2. Povrede

Ostaci su bili isuviše iskomadani da bi se mogao odrediti uzrok smrti. Nisu otkrivene nikakve očigledne *ante mortem* povrede. Pretpostavlja se da je došlo do životinjske aktivnosti.

2.3.5. Zaključak

Britanski forenzički tim je 23.6.1999. izvršio obdukcije tela 4 žrtve pronađene na lokaciji u Maloj Kruši. Ti ljudski ostaci su bili skeletonizovani i izgoreli i nije ih bilo moguće identifikovati.

Radilo se o jednom licu ženskog pola i tri muškog, odnosno o jednom nepunoletnom mladiću i tri odrasle osobe. Zbog stanja u kojem su bili ti ostaci, nije bilo moguće odrediti uzrok smrti.

2.4. Đakovica (Ulica Ymer Grezda, oko 26. marta 1999.)

2.4.1. Proratna dokumentacija

Ovaj izveštaj se zasniva na preliminarnim obdukcionim izveštajima od 12.10.1999. koje su sastavili dr AbuBakr A. Marzouk, lekar, potpukovnik Vazduhoplovnih snaga SAD, MC /nepoznata skraćenica/, FS /nepoznata skraćenica/, zamenik glavnog patologa, i dr Andrew M. Baker, lekar, major Vazduhoplovnih snaga SAD, MC /nepoznata skraćenica/, patolog, Institut za patologiju Oružanih snaga, Washington DC (SAD),

2.4.2. Rezime

Nakon ekshumacije leševa iz šest grobova koji su se nalazili na lokaciji Ulica Ymer Grezda 134A, u Đakovici, u logoru FBI-a /Federalni istražni biro/ u Đakovici izvršeni su 25. i 26. juna 1999. *post mortem* pregledi.

2.4.3. Profil uzorka

2.4.3.1. Minimalni broj lica

Ekshumirano je šest žrtava.

2.4.3.2. Identifikacija

Identitet svake žrtve ustanovljen je prema imenu na grobnici, što je kod grobnica potvrdila i rodbina.

2.4.3.3. Polna struktura

Sve ove žrtve bile su lica muškog pola.

2.4.3.4. Starosna dob

Ovaj kriterijum se ne pojavljuje u izveštaju, ali se nalazi u Dodatku D Optužnice.

Starosna dob žrtava kretala se od 31 do 72 godine.

/dijagram u originalu/

br. žrtava

0 do 10 11 do 20 21 do 30 31 do 40 41 do 50 51 do 60 61 do 70 71 do 80

starosna dob

2.4.4. Forenzički aspekti

2.4.4.1. Stanje tela

Podaci dobijeni primenom ovog kriterijuma navedeni su kod tri od šest slučajeva i ukazuju na promene karakteristične za početnu fazu raspadanja.

2.4.4.2. Uzrok smrti /u originalu 2.4.5.2./

Sve žrtve (njih 6 od ukupno 6) su na lobanji, odnosno mozgu imale jednu ili više povreda prouzrokovanih hicem/hicima iz vatrenog oružja. Dve žrtve su i u drugom delu tela bile pogodne hicem (ME 99-28, ME 99-31).

2.4.4.3. Sredstvo kojim je izazvana smrt /u originalu 2.4.5.3./

U svim slučajevima, vatreno oružje je navedeno kao sredstvo kojim je izazvana smrt.

2.4.4.4. Broj rana od vatrenog oružja /u originalu 2.4.5.4./

Kod ovih šest žrtava izbrojano je 12 rana od vatrenog oružja. Svaku žrtvu je pogodio jedan (ME 99-29) do tri hica (ME 99-28).

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

1 2 3

br. rana od vatrenog oružja

2.4.4.5. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.4.5.5./

Najviše hitaca pogodilo je glave žrtava.

/dijagram u originalu/

1
1

glava grudi desno rame

10

2.4.4.6. Mesta ulaznih rana⁵ /u originalu 2.4.5.6./

Najviše rana je bilo na glavi, odnosno zatiljku.
/dijagram u originalu/

br. RVO

glava grudi rame

	pozadi		neutvrđeno
	levo		neutvrđeno
napred	desno		

2.4.4.7. Povezane lezije /u originalu 2.4.5.7./

Nije navedena nijedna druga povreda

2.4.4.8. Post mortem lezije /u originalu 2.4.5.8./

Kod jednog slučaja (ME 99-28) opisana je laceracija na levoj stražnjoj strani vrata.

2.4.4.9. Povezi za oči i povrede /u originalu 2.4.5.9./

Nisu navedeni.

⁵ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

2.4.5. Zaključak /u originalu 2.4.6./

U Đakovici su 25. i 26.6.1999. izvršene obdukcije tela šest žrtava sa lokacije Ulica Ymer Grezda. Leševi su se uglavnom nalazili u početnoj fazi raspadanja. Sve žrtve su identifikovane i sve su bile muškog pola, od 31 do 72 godine starosti.

Uzrok smrti su u svim slučajevima bile povrede glave/mozga nanesene jednim ili više hitaca iz vatrenog oružja. Broj hitaca po žrtvi se kretao od 1 do 3. Od ukupnog broja povreda, njih 83% je nanoseno glavi, i to najčešće potiljku.

Na kraju, nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

/dijagram u originalu/

**SREDSTVO
KOJIM JE IZAZVANA
SMRT**

	neutvrđeno
	drugo
	spaljivanje
	oštar predmet
<i>Br. RANA</i>	tup predmet
	šrapnel
	hitac iz vatrenog oružja

glava trup gornji udovi donji udovi

DEO TELA

2.5. Đakovica (Ulica Miloša Gilića, 2. april 1999.)
--

2.5.1. Propratna dokumentacija

Ovaj izveštaj se zasniva na izveštaju dr Williama C. Rodrigueza III, doktora /medicinskih/ nauka, zamenika glavnog patologa, Odeljenje za specijalne istrage, Kancelarija načelnika za patologiju Oružanih snaga (SAD), od 13. oktobra 1999.

2.5.2. Rezime

Jedan forenzički patolog i jedan forenzički antropolog su od 25. do 27. maja 1999. izvršili pregled ljudskih ostataka pronađenih na dvema lokacijama.

To su bile sledeće lokacije:

- **lokacija 2:** Ulica Miloša Gilića 157, Đakovica
- **lokacija 4:** groblje severno od Đakovice (ostaci koji su uklonjeni sa lokacije u Ulici Miloša Gilića 157)

2.5.3. Profil uzorka

2.5.3.1. Minimalni broj lica

Zbog raskomadanosti i sagorelosti ostataka, broj žrtava nije bilo moguće odrediti na naučno precizan način. Delovi tela su se mogli povezati sa nekoliko različitih skupova kostiju i mogli su pripadati istim licima. Moguće je da su životinje odstranile pojedine delove skeleta.

Prema nalazima dr Rodrigueza, minimalni broj lica bi mogao da iznosi čak dvadeset.

2.5.3.2. Stanje tela

Ljudski ostaci su bili delovi tela i manje ili više spaljeni delovi skeleta. Kod nekih je bilo tragova *post mortem* životinjske aktivnosti.

2.5.3.3. Identifikacija

U izveštaju se navode podaci dobiveni primenom ovog kriterijuma:

- tri metalna prstena u skupu kostiju br. 5
- potpuni maksilarni dentalni most u skupu kostiju br. 7
- metalni prsten sa ugraviranim cvetnim uzorkom u skupu kostiju br. 11
- srebrna naušnica, u slučaju iz jugoistočne sobe – Zapadno dvorište
- metalni prsten kojem nedostaje nekoliko rubina, u slučaju iz Severoistočne sobe

Nije navedeno da li je identifikacija tada uspešno izvršena.

2.5.3.4. Polna struktura

Prema izveštaju dr Rodrigueza, identifikovano je samo jedno odraslo lice muškog pola (skup kostiju br. 10). Za sve druge ostatke je navedeno da pripadaju licima ženskog pola ili je pol ostao neutvrđen.⁶

Ovo je u skladu sa spiskom žrtava (Dodatak G), u kojem je navedeno samo jedno odraslo lice muškog pola (Hysen Gashi).

2.5.3.5. Starosna dob

Zbog lošeg stanja u kojem su bili ovi sagoreli i iskomadani ostaci, bilo je isto tako teško odrediti starosnu dob.

Treba napomenuti da se, kako navodi dr Rodriguez, broj tela kojima pripadaju pronadeni ostaci maloletnih lica podudara s objavljenim brojem nestale dece (dvanaest).

2.5.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.5.5./

2.5.4.1. Povrede /u originalu 2.5.5.1./

U ovom izveštaju nisu navedeni nikakvi precizni podaci koji bi se odnosili na eventualne traumatske lezije. I to se mora dovesti u vezu sa stanjem ostataka.

2.5.4.2. Povezi za oči i povrede /kao u originalu/

Nisu navedeni.

2.5.5. Zaključak

U Đakovici je od 25. do 27.5.1999. izvršen forenzički pregled teško sagorelih i skeletonizovanih delova tela, koja su odgovarala minimalnom broju od 20 lica. Za jedno lice je utvrđeno da je bilo muškog pola, dok su ostala bila ženskog pola ili im pol nije bilo moguće utvrditi. Zbog stanja u kojem su se leševi nalazili, isto tako je bilo teško odrediti starosnu dob. Antropološki nalazi ukazuju na 12 maloletnih lica.

⁶ U izveštaju je navedeno da broj žrtava ženskog pola nije bilo moguće precizno odrediti, pošto je nekoliko fragmenata kostiju moglo pripadati različitim licima.

Iz istog razloga nije bilo moguće odrediti uzrok smrti, kao ni šta je prourokovalo pojedinačne povrede.

Nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

2.6. Padalište (Porodica Imeraj, 26. marta 1999.ili oko tog datuma)

2.6.1. Propratna dokumentacija

Ovaj izveštaj se zasniva na medicinsko-forenzičkom izveštaju dr Emilia Pereza Pujola i dr M.V. Alvareza Domingueza, Institutio Anatomico Forense de Cartagena (Španija), od 3. juna 2000.

2.6.2. Rezime

U ovom forenzičkom izveštaju se ne navode datum i mesto *post mortem* pregleda.

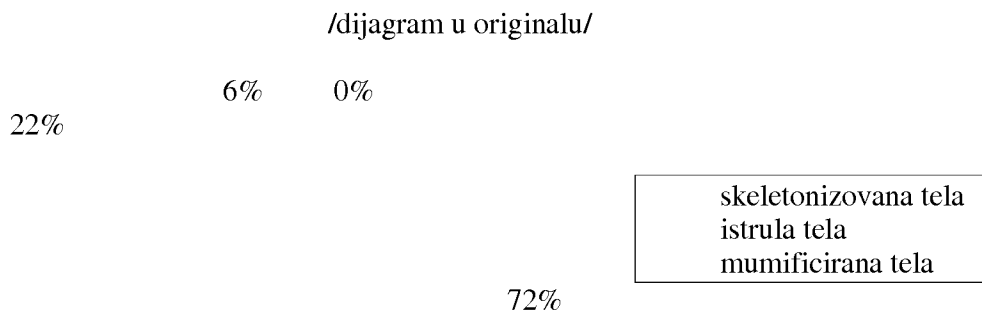
2.6.3. Profil uzorka

2.6.3.1. Minimalni broj lica

Španski tim stručnjaka je pregledao ostatke 18 žrtava (Fatime Salibaj ne pripada slučaju porodice Imeraj).

2.6.3.2. Stanje tela

Većina tela je bilo skeletonizovano (13 od 18), neka su bila u istrulom stanju (4 od 18), a jedno je bilo mumificirano.

2.6.3.3. Identifikacija

Prema izveštaju dr Pereza Pujola i dr Alvareza Domingueza, svakoj žrtvi je utvrđen identitet.

2.6.3.4. Polna struktura

Žrtve su u 11 slučajeva bile lica ženskog pola, a u 7 muškog.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

lica muškog pola
lica ženskog pola

2.6.3.5. Starosna dob

Najviše zastupljena starosna dob među žrtvama jeste od 11 do 20 godina.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

0.10
11.20
21.30
31.40
41.50
51.60
61.70
71.80

starosna dob

2.6.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.6.6./

2.6.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.6.6.1./

Uzrok smrti je većinom bila povreda od vatrenog oružja nanescena

najčešće glavi.

/dijagram u originalu/

2
1

hitac iz vatrenog oružja oštar predmet neutvrđeno

15

2.6.4.2. Sredstvo kojim je izazvana smrt /u originalu 2.6.6.2./

U više od 83% slučajeva, sredstvo ranjavanja je bilo vatreno oružje.

2.6.4.3. Broj rana od vatrenog oružja /u originalu 2.6.6.3./

U velikoj većini slučajeva navedena je samo jedna rana od vatrenog oružja.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

1
2
3

br. RVO

2.6.4.4. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu

2.6.6.4./

Kod ove grupe žrtava, najčešće su povrede glave.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

glava
trup
udovi

delovi tela

2.6.4.5. Mesta ulaznih rana⁷ /u originalu 2.6.6.5./

Ulazne rane su se najčešće nalazile na prednjem delu tela.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva
pozadi

napred

desno
levo
neutvrđeno

mesta ulaznih rana

2.6.4.6. Balistička opažanja /u originalu 2.6.6.6./

Navedeno je da se u nekoliko slučajeva radi o hicu ispaljenom iz neposredne blizine (br. 97, br. 106: udaljenost < ili = 15 cm). U svim drugim slučajevima, po mišljenju forenzičkog patologa, hici su ispaljeni s umerene udaljenosti.

2.6.4.7. Povezane rane /u originalu 2.6.6.7./

U nekoliko slučajeva je bilo i drugih povreda:

- frakture nekoliko desnih rebara (neutvrđenog uzroka) u slučaju br. 99
- frakture desne potkolenice i lisne kosti (neutvrđenog uzroka) u slučaju br. 100

⁷ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

- frakture desne palčane kosti i desne lakatne kosti (moguće je da je do te lezije došlo pri pokušaju odbrane) u slučaju br. 106

2.6.4.8. *Post mortem* lezije /u originalu 2.6.6.8./

U slučaju br. 98 navede su i opisane frakture gornje trećine obeju natkolenica i protumačene su kao frakture *post mortem* porekla.

U nekoliko slučajeva se spominje mogućnost životinjske aktivnosti (br., 102, br. 104, br. 111, br. 115).

2.6.4.9. Povezi za oči i ligature /u originalu 2.6.6.9./

Nije naveden nijedan povezi za oči ili ligatura.

2.6.5. Zaključak /u originalu 2.6.7./

Obdukcije 18 žrtava pronađenih na lokaciji Padalište (slučaj porodice Imeraj) izvršio je tim španskih forenzičkih stručnjaka.

U 72% slučajeva tela su bila skeletonizovana, dok su u znatno manjem procentu bila u istrulom stanju, a samo nekoliko ih je bilo mumificirano. U četiri slučaja bilo je znakova *post mortem* životinjske aktivnosti. Sve ove žrtve su identifikovane. Muškog pola je bilo 11 žrtava, a ženskog 7. Dve trećine njih bilo je mlađe od 40 godina.

Uzrok smrti je u 83% slučajeva bilo ranjavanje vatrenim oružjem, dok se kod samo dva slučaja radilo o smrtonosnoj ozledi oštrim predmetom. U velikoj većini slučajeva (93%), navodi se da je žrtva bila pogođena samo jednim hicem, i to u 87% slučajeva u glavu; ulazna rana se uglavnom nalazila na prednjoj strani (40%).

Na kraju, nije naveden nijedan povezi za oči ili ligatura.

/dijagram u originalu/

SREDSTVO KOJIM JE PROUZROKOVANA SMRT

Br. RANA

neutvrđeno
drugo
spaljivanje
udarac oštrim predmetom

udarac tupim predmetom
šrapnel
hitac iz vatrenog oružja

glava trup gornji udovi donji udovi

hitac iz vatrenog oružja
šrapnel
udarac tupim predmetom
udarac oštrim predmetom
spaljivanje
drugo
neutvrđeno

DEO TELA

2.7. Izbica /u originalu 2.8./

2.7.1. Prpratna dokumentacija

Ovaj izveštaj se zasniva na sledećoj dokumentaciji:

- izveštaj i zbirka fotografija "Etat des lieux" (Pregled mesta zločina) francuskog tima forenzičkih stručnjaka (g. Dominique Gaillardon i drugi)
- izveštaj o obdukcijama profesora Dominiquea Lacomtea i dr Waltera Vorhauera
- video traka koju je snimio svedok dr Liri Loshi (V000-1733 / V000-2398).

2.7.2. Rezime

Francuskitim forenzičkih stručnjaka je u periodu od 28.6.1999. do 30.6.1999. pregledao mesto zločina na području sela Izbica i obavio ekshumacije. Na ovoj lokaciji pokopa bilo je 139 grobova.

2.7.3. Profil uzorka /u originalu 2.7.5./

2.7.3.1. Minimalni broj lica /u originalu 2.7.5.1./

Na osnovu podataka iz izjava i onih do kojih se došlo prilikom forenzičke ekshumacije, zaključeno je da se radi o 127 lica.

2.7.3.2. Stanje tela /u originalu 2.7.5.2./

Prema izveštaju o prethodnoj ekshumaciji tela izvršenoj pre misije francuskog tima forenzičkih stručnjaka, zbog upotrebe rovokopača i proteklog vremena, ekshumirano je samo nekoliko delova tela u poodmakloj fazi truljenja.

Stručnjaci su opisali 28 grupa ljudskih ostataka /kao u originalu/;

- 5 fragmenata kostiju (uglavnom fragmenti lobanje, zuba i podlaktice)
- 2 fragmenta kože pronađena u čarapama
- 21 pramen kose

2.7.3.3. Identifikacija

Stručnjaci navode komade nadgrobnih drvenih ploča na kojima su napisana imena, a ponekad i datumi rođenja.

Na video traci se može videti da se na nekim telima nalaze cedulje na kojima je rukom napisano ime, a ponekad i datum rođenja.

Svedoci su identifikovali barem deo žrtava.

2.7.3.4. Polna struktura

Prema izjavama svedoka, izgleda da su među žrtvama bile samo dve žene (jedna od njih se vidi na fotografiji br. 04.02)

U delu izveštaja o pregledu mesta zločina u kojem se navodi odeća spominju se takode samo dva sarija /kao u originalu/

2.7.3.5. Starosna dob

Prikupljeni predmeti ni po čemu ne upućuju na starosnu dob, osim jednog fragmenta donje vilice koji je izgleda pripadao mlađem licu.

Na video traci se može videti da su žrtve odrasla lica i starci.

2.7.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.7.6./

2.7.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.7.6.1./

Zbog nedostatka podataka o leševima i obdukcijama, uzrok smrti kod žrtava nije moguće opisati na iscrpan i pouzdan način. Međutim, nekoliko izvora sadrže takve informacije:

- izveštaji francuskog tima forenzičkih stručnjaka:
 - u izveštaju o obdukcijama opisan je, nažalost, samo mali broj fragmenata kostiju na kojima nema uočljivih tragova povreda
 - prilikom ekshumacije pronađeno je 17 delova odeće i na njih 8 uočljiva su oštećenja koja se mogu protumačiti kao rupe od metaka
 - na tri mesta su pronađene 84 čaure vojnih /kao u originalu/ metaka
- video traka br. V000-1733 / V000-2398:
 - na fotografijama skinutim sa ove video trake mogu se videti patološki detalji:
 - mrlje od krvi na odeći i/ili koži žrtava, bez vidnih povreda (44 slučaja)
 - oštećenja na odeći koja izgledaju kao rupe od metaka (10 slučajeva)
 - povrede neutvrđenog porekla (4 slučaja)
 - povrede koje izgledaju kao tipične povrede od vatrenog oružja (35 slučajeva)
 - na osnovu ovih raznih makroskopskih obeležja, za uzrok smrti se može reći sledeće:
 - da je to u 22 slučaja povreda od vatrenog oružja naneta glavi i/ili vratu
 - da je to u dva slučaja povreda naneta trupu
 - da je to u 4 slučaja više povreda

2.7.4.2. Vrsta oružja /u originalu 2.7.6.2./

Prema izveštaju franuskog forenzičkog tima, a na osnovu izgleda rupa od metaka na pronađenim delovima odeće i njihovog prečnika (oko 20 mm i oko 6 mm), zaključeno je da se radi o oružju kalibra 12 mm, odnosno 7,62 mm.

Prikupljene čaure od metaka odgovarale su kalibru 7,62 mm, kako se navodi u tim istim izvorima.

Konačno, uprkos tome što na video snimcima nema milimetarske referencijalne skale, rane po izgledu stvarno odgovaraju hicima ispaljenim iz vatrenog oružja kalibra 7,62 mm ili sličnog (naročito u slučajevima br. 01.13a, 01.26a, 01.32, 01.36a, 02.03, 02.04a, 02.06, 03.05, 05.11, 06.01, 07.06, 08.02a, 08.08)

2.7.4.3. Broj rana od vatrenog oružja /u originalu 2.7.6.3./

- Izveštaj francuskog tima forenzičkih stručnjaka sadrži određeni broj informacija: rupe od metaka su se nalazile na 8 od 17 prikupljenih komada odeće.⁸
 - IS C1 E1: 7 rupa od metaka
 - IS D1 E1: 2 rupe od metaka
 - IS D1 E3: 4 rupe od metaka
 - IS F1 E1: 9 rupa od metaka
 - IS H2 E1: 2 rupe od metka
 - IS J1 E1: 8 rupa od metaka
 - IS LE2 E2: 2 rupe od metka
 - IS LE2 E3: 2 rupe od metka
- Pregledom video trake⁹ je ustanovljeno da kod nekoliko slučajeva na telima ima po nekoliko vidljivih tragova hitaca: na primer, najmanje po dva hica u slučajevima br. 03.03, 03.10, 07.11 i 07.16, a u slučaju br. 01.07 tri ili četiri.

2.7.4.4. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.7.6.4./

Prema izveštaju francuskog tima forenzičkih stručnjaka, rupe od metaka su se u šest slučajeva nalazile na trupu, dok su se u jednom slučaju one nalazile na gornjem desnom udou, a u jednom slučaju se to nije moglo utvrditi (na sredini marame) /kao u originalu/.

Pregledom video trake je ustanovljeno da na glavi ima 36 vidljivih povreda (prouzrokovanim vatrenim oružjem i na druge načine), na vratu 2, na trupu 2, na gornjim udovima 11 i na donjim udovima 6.

Među povredama gornjih udova, nekoliko ih je na šakama i mogu se smatrati lezijama nastalim kada je žrtva pokušala da se odbrani (9 slučajeva: 01.03, 01.05, 01.07, 01.33, 03.02, 03.03, 06.02, 07.16, 08.11).

2.7.4.5. Mesta ulaznih rana¹⁰ /u originalu 2.7.6.5./

- Prema izveštaju francuskih stručnjaka, rupe od metaka su se uglavnom nalazile na stražnjoj strani tela (21 od 33 slučajeva).¹¹

⁸ Ne navodi se da li se isključivo radi o ulaznim rupama ili i o ulaznim i izlaznim rupama.

⁹ Ovaj pregled je bio ometen time što su snimani potpuno obučeni leševi, od kojih su neki bili i prekriveni ćebetom, pa je ponekad snimljeno samo lice i uvek prednja strana tela.

¹⁰ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

¹¹ Pošto se radilo o malom uzorku, nije izvršena nikakva statistička obrada podataka.

- Na osnovu ovih podataka je naučno nemoguće izvlačiti zaključke pošto je snimana samo prednja strana tela.
- Upotrebljivo je samo nekoliko fotografija:
 - br. 01.05: izlazna rana na desnom delu čela
 - br. 01.13: ulazna rana na levoj slepoočnici
 - br. 01.26: ulazna rana na desnoj slepoočnici
 - br. 01.32: izlazna rana u desnom delu vrata
 - br. 01.33: ulazna rana u desnom delu čela
 - br. 02.04: ulazna rana na levom obrazu
 - br. 08.02: ulazna rana na levoj slepoočnici
 - br. 08.08: izlazna rana u levom delu donje vilice
 - br. 08.13: izlazna rana na prednjoj strani abdomena.

2.7.4.6. Balistička opažanja /u originalu 2.7.6.6./

- Prema izveštaju francuskog tima forenzičkih stručnjaka, rubovi pojedinih rupa od metaka su nagoreli, što pokazuje da je pucano iz neposredne blizine.
- Sa balističkog stanovišta, upotrebljiv je samo mali broj fotografija skinutih sa video trake:
 - br. 01.13: tragovi za koje se može pretpostaviti da su ostaci baruta, a koji upućuju na to da je pucano iz neposredne blizine
 - br. 02.04: otisak usta cevi i oštećenje kože u obliku granatog širenja, što upućuje na to da je prilikom opaljenja oružje dodirivalo žrtvu
 - br. 06.02: tragovi čadi, što upućuje na to da je pucano iz neposredne blizine
 - br. 08.02: otisak usta cevi oružja, što upućuje na to da je pucano iz neposredne blizine ili tako što je oružje dodirivalo žrtvu.

2.7.4.7. Post mortem lezije /u originalu 2.7.6.7./

Tragovi povreda na fragmentima kostiju lobanje među ostacima ljudskih tela koje je prikupio francuski tim forenzičkih stručnjaka protumačeni su kao *post mortem* povrede, pošto nije bilo tragova krvi. Zaključeno je da je poseklinu na podlaktici u rukavu prouzrokovala kašika rovokopača.

2.7.4.8. Povezi za oči i povrede /kao u originalu/ /u originalu 2.7.6.8./

Ne vide se na video traci.

2.7.5. Zaključak

Francuski tim forenzičkih stručnjaka je u periodu od 28. do 30.6.1999. u Izbici izvršio pregled mesta zločina i obavio ekshumacije 139 grobova. Prikupljeno je 28 uzoraka ljudskog porekla (fragmenti kostiju, kože, kose), ali i ostataka municije od 7,62 mm i drugih predmeta. Pored toga, forenzički je pregledana i jedna video traka tako što su od snimaka na njoj izrađene fotografije.

Prema svedočenjima, minimalni broj žrtava iznosi 127. Na video snimcima, leševi izgledaju sveži, ali se ponegde mogu videti znaci početka truljenja. Izgleda da su ove žrtve ekshumirane otprilike dva meseca nakon pokopa, u stanju poodmaklog truljenja. U velikoj većini slučajeva radilo se o odraslim muškarcima (navedene su dve žene), među kojima je bilo i staraca. Jedan broj žrtava je bilo moguće identifikovati na osnovu izjava svedoka, a ponekad na osnovu ličnih isprava ili nadgrobnih natpisa.

Izleda da je bilo teško utvrditi uzroke smrti, pošto se zbog nestanka tela nisu mogli obaviti spoljni pregledi i obdukcije, pa je zato bilo potrebno da se radi sa video snimcima koji nisu izrađeni prema standardima naučnih fotografija. Na osnovu mesta mrlja od krvi, oštećenja na odeći i mikroskopskih karakteristika rana moglo se zaključiti da su u određenom broju slučajeva lezije prouzrokovane hicima iz vatrenog oružja. Od delova, najviše povreda je nanoseno glavi, i to često po više povreda. Te povrede odgovaraju projektilima kalibra 7,62 mm i 12 mm. Uprkos tome što se radilo o malom uzorku, balističkim pregledom prikupljene odeće zaključeno je da je često pucano u stražnju stranu tela, ponekad iz neposredne blizine, u nekim slučajevima čak i s cevi prislonjenom uz žrtvu.

Nisu navedeni nikakvi povezi za oči ili ligature.

2.8. Kotlina (slučaj Kačanik / 24.3.1999.)

2.8.1. Propratna dokumentacija

Ovaj izveštaj se zasniva na izveštaju 2. grupe austrijskih kriminalističkih stručnjaka za vršenje istrage na mestu zločina.

2.8.2. Rezime

U periodu od 7. do 15. septembra 1999. izvršeno je prikupljanje dokaznog materijala na mestu zločina XXI-1 (gornji i donji bunar) i XXI-2 (džamija), dok su u periodu od 13. do 16. septembra 1999. na groblju u Kačaniku obavljane obdukcije. Te obdukcije su obavili dr Christoph Markwalder i dr Daniel Wyler, članovi Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa.

2.8.3. Profil uzorka

2.8.3.1. Minimalni broj lica

Broj žrtava iznosi 25, od kojih su 22 pronađene u gornjim i donjim bunarima /nejasan original; ?kod gornjih i donjih izvora/, a 3 u džamiji.

2.8.3.2. Stanje tela

U 21 slučaju, tela su bila gotovo potpuno raspadnuta; o stanju tela u 4 slučaja u ovom izveštaju se ništa preciznije ne navodi.

2.8.3.3. Identifikacija

Tela su identifikovana u 21 slučaju, dok su u 5 slučajeva tela i delovi tela¹² ostali neidentifikovani.

2.8.3.4. Polna struktura

U ovom izveštaju se pol, kao antropološki kriterijum, ne pojavljuje sistematično. Podaci o polu navedeni su u samo 3 neidentifikovana slučaja i dva identifikovana slučaja.

03054073

2.8.3.5. Starosna dob

Prema spisku nestalih lica, najčešća starosna dob je od 21 do 30 godina.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

0-10 11-20 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70 71-80

starosna dob

¹² Delovi tela mogu pripadati jednom ili nekoliko lica.

Prilikom obukcija nije izvršen nijedan antropološki pregled u svrhu određivanja starosne dobi.

2.8.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.9.4./

2.8.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.9.4.1./

U 21 slučaju na leševima je bilo tragova eksplozije. Njih nema kod neidentifikovanih delova tela slučajeva br. 3 i 23, kao ni u tri slučaja pronađena u džamiji, br. 24, 25 i 26.

Od spomenutog 21 slučaja, kod njih 20 uočeni su znaci gorenja. Tih znakova nema kod slučaja br. 22, no tu se radi o samo jednom delu tela. Odsustvo tragova čađi navedeno je samo u tom slučaju i to je povezano s nedisanjem tokom vatre /kao u originalu/.

Središte eksplozije je utvrđeno kod 4 slučaja. U jednom slučaju (br.5) je to bilo u nivou abdomena, a u drugim (br. 6, 11, 21) u nivou donjih udova.

Kod tri slučaja iz džamije (br. 24, 25 i 26), smrt je prouzrokovalo ranjavanje vatrenim oružjem. Kod slučaja br. 1, zaključeno je da se verovatno radi o *post mortem* ranama od vatreneog oružja. U vezi s ovim kod drugih slučajeva, u izveštaju nije ništa preciznije navedeno.

2.8.4.2. Sredstvo kojim je izazvana smrt /u originalu 2.9.4.2./

03054074

Kod većine žrtava (84%) bilo je dovoljno pokazatelja smrtonosnog efekta eksplozivnih naprava.

2.8.4.3. Broj rana od vatreneog oružja /u originalu 2.9.4.3./

Zbog šturosti obdukcionihi izveštaja i stanja leševa (raskomadanoš, sagorelost, nestali delovi tela – usled eksplozije), tačan broj rana od vatreneog oružja je teško ustanoviti.

Rane od vatreneog oružja uočene su kod 13 od 26 slučajeva. Žrtvama je vatrenim oružjem uglavnom nanošena po jedna rana.

/dijagram u originalu/

br. žrtava

br. rana od vatrenog oružja

2.8.4.4. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.9.4.4./

Prilično ravnomerna anatomska topografija povreda od eksplozije, kao što to dijagram pokazuje, nije iznenađujuća. To je povezano sa vrstom uzročnika ranjavanja i mnoštvom šrapnela.

/dijagram u originalu/

br. povreda

glava
trup
gornji udovi
donji udovi
neutvrđeno

deo tela

03054075

Od delova tela, na trupu je ustanovljeno najviše rana od vatrenog oružja (74%).

/dijagram u originalu/

br. povreda

glava
trup
gornji udovi
donji udovi
neutvrđeno

deo tela

U tri slučaja (br. 7, 14, 16), navedene su povrede glave nanese tupim predmetom, ali forenzički patolog nije mogao da potvrdi da li su te povrede *ante mortem* ili *post mortem* porekla.

U jednom slučaju je navedena i povreda vrata nanese oštrim predmetom (br. 20).

2.8.4.5. Povezi za oči i ligature

Nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

2.8.5. Zaključak /u originalu 2.8.5./

Stručnjaci Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa je u periodu od 13.9.1999. do 16.9.1999. izvršio obdukcije tela 25 lica pronađenih na lokaciji Kotlina, na groblju u Kačaniku. Ta tela su uglavnom bila gotovo sasvim raspadnuta. Identifikovano je 21 telo, dok je 5 delova tela i/ili tela ostalo neidentifikovano. U izveštaju se ne navode podaci o polu, osim u pet slučajeva, ali se, kada je reč o starosnoj dobi, može primetiti da je 68% žrtava imalo manje od 40 godina.

Kod 84% žrtava navedeno je da je smrt prouzrokovana eksplozijom, te da je samo 12% žrtava umrlo zbog rana od vatrenog oružja.

Žrtvama je nanošena po jedna rana od vatrenog oružja, što se navodi u samo 50% izveštaja. /kao u originalu/

Na delovima tela bilo je povreda od eksplozije, dok su se povrede od vatrenog oružja uglavnom nalazile na trupu (74%). Navedena su tri slučaja povreda glave prouzrokovanih tupim predmetom, ali ni za jednu se nije moglo pouzdano tvrditi da je *ante mortem* ili *post mortem* porekla. Navedena je jedna povreda prouzrokovana oštrim predmetom.

03054076

Nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

/dijagram u originalu/

hitac iz vatrenog oružja
šrapnel
udarac tupim predmetom
udarac oštrim predmetom
spaljivanje
drugo
neutvrđeno

Br. RANA

neutvrđeno
drugo
spaljivanje
udarac oštrim predmetom
udarac tupim predmetom
šrapnel
hitac iz vatrenog oružja

glava trup gornji udovi donji udovi

**SREDSTVO KOJIM JE
PROUZROKOVANA SMRT**

DEO TELA

2.9. Dubrava (slučaj Kačanik) /u originalu 2.10./

03054077

2.9.1. Prpratna dokumentacija

Ova sinteza se zasniva na izveštaju dr Ch. Markwaldera, lekara, FMH /skraćenica nepoznata/, forenzičkog patologa, i dr D. Wylera, lekara, FMH, forenzičkog patologa (Švajcarski tim za identifikaciju žrtava katastrofa), od 23. februara 2000.

2.9.2. Rezime

Na muslimanskom groblju u Dubravi, istraženo je 7 grobova odraslih lica i 1 dečiji grob. Obdukcije su izvršene 20. i 21. septembra 1999.

2.9.3. Profil uzorka

2.9.3.1. Minimalni broj lica

Ekshumirano je 8 lica i nad njima je izvršena obdukcija.

2.9.3.2. Stanje leševa

Tela su uglavnom bila skeletonizovana (7 od 8 slučajeva), a jedno je bilo mumificirano.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

skeletonizovana tela
mumificirana tela
istrula tela

stanje

2.9.3.3. Identifikacija

03054078

Svaku žrtvu identifikovala je njena rodbina.

2.9.3.4. Polna struktura

Radilo se o 7 lica muškog pola i jednom licu ženskog pola.

2.9.3.5. Starosna dob

Podaci po ovom kriterijumu nisu navedeni kod većeg dela žrtava:

- nepoznata starosna dob: 5 slučajeva
- oko 17 godina: 2 slučaja
- 9 godina: 1 slučaj.

2.9.4. Forenzička opažanja

2.9.4.1. Uzrok smrti

Kao uzrok smrti uglavnom se navodi unutrašnje krvarenje prouzrokovano povredama krvnih sudova u predelu grudnog koša i/ili abdomena.¹³

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

povreda lobanje-mozga
povreda grudnog koša-abdomena
povreda vrata

03054079

uzrok smrti

2.9.4.2. Broj rana od vatrenog oružja

Broj hitaca kojima su žrtve pojedinačno pogodene kreće se od 1 do 6. U jednom slučaju u izveštaju nije naveden podatak po ovom kriterijumu.

¹³ Ukupni broj uzroka smrti je veći od broja žrtava, što je povezano s činjenicom da se u izveštajima ponegde za isto lice navodi nekoliko uzroka smrti.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

neutvrđeno

br. hitaca ispaljenih iz vatrenog oružja

2.9.4.3. Delovi tela na kojima se nalaze povrede

Najveći broj povreda nanesen je trupu (55% od ukupnog broja rana od vatrenog oružja), zatim slede gornji udovi (30%) i glava (15%).

/dijagram u originalu/

br. RVO

glava
trup
gornji udovi
donji udovi

deo tela

2.9.4.4. Mesta ulaznih rana¹⁴

Izgleda da u ovoj seriji /kao u originalu/, mesta ulaznih rana nisu posebno značajna: prednja strana tela je najizloženija, a zatim levi deo stražnje strane. /nejasan original/

¹⁴ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

/dijagram u originalu/

br. rana od vatrenog oružja

**glava
trup
gornji udovi
donji udovi**

mesto

2.9.4.5. Balistička opažanja

Forenzički patolog je u nekim slučajevima opisao položaj žrtve:

- žrtva je klečala i bila je povijena napred (žrtva br. 99/03/503
- žrtva je ležala (žrtva br. 99/03/505, žrtva br. 99/03/507)

2.9.4.6. Povezane lezije

Povezane lezije su opisane u samo jednom slučaju (frakture levih metakarpalnih kostiju). Povrede te vrste mogu se smatrati odbrambenim.

2.9.4.7. Post mortem lezije

Nije navedena nijedna.

2.9.4.8. Povezi za oči i ligature

Nije navedeno.

2.9.5. Zaključak

Stručnjaci za forenzičku patologiju Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa su 20. i 21.9.1999. na muslimanskom groblju u Dubravi izvršili 8 obdukcija.

Tela su većinom bila skeletonizovana (87,5%); 7 leševa je bilo muškog pola, jedan ženskog. Sve žrtve su identifikovane.

U 75% slučajeva uzrok smrti je povreda grudnog koša i/ili abdomena nanosena vatrenim oružjem. Broj rana od vatrenog oružja kretao se od 1 do 6 po žrtvi, ali se uglavnom radilo o 2 ili manje rana (62,5%). Trupu je nanoseno najviše povreda (55% od ukupnog broja rana od vatrenog oružja), zatim dolaze gornji udovi (30%) i glava (15%). Mesta ulaznih rana nisu posebno značajna; obično je to bila prednja strana tela (32%), a zatim levi deo stražnje strane.

Nije naveden nijedan povez za oči ili ligature

/dijagram u originalu/

**SREDSTVO KOJIM JE
PROUZROKOVANA
SMRT**

Br. RANA

neutvrđeno
drugo
spaljivanje
udarac oštrim predmetom
udarac tupim predmetom
šrapnel
hitac iz vatrenog oružja

glava trup gornji udovi donji udovi

hitac iz vatrenog
oružja

šrapnel

udarac tupim
predmetom

udarac oštrim
predmetom

spaljivanje

drugo

neutvrđeno

DEO TELA

2.10. Vata (slučaj Kačanik)**2.10.1. Propratna dokumentacija**

Ovaj izveštaj se zasniva na forenzičkom izveštaju profesora Petera Markensteina (kanadski tim forenzičkih stručnjaka)

2.10.2. Rezime

Prof. Markenstein je izvršio obdukcije u periodu od 22. do 24. jula 1999.

2.10.3. Profil uzorka**2.10.3.1. Minimalni broj lica**

Obdukcija je izvršena nad telima 10 lica.

2.10.3.2. Stanje tela

Sva tela su bila istrulela; nijedno nije bilo mumificirano ili skeletonizovano.

2.10.3.3. Identifikacija

ovom kriterijumu se ne govori u ovom forenzičkom izveštaju; samo u jednom slučaju je navedeno da je umrlo lice identifikovao njegov brat (žrtva br. 5).

2.10.3.4. Polna struktura

Sve žrtve su bile muškog pola. Nije nađena nijedna žrtva ženskog pola.

2.10.3.5. Starosna dob

Starosna dob se kretala od 15 do 52 godine.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

0-10 11-20 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70 71-80

starosna dob

2.10.4. Forenzički aspekti

2.10.4.1. Uzrok smrti

U svim slučajevima, uzrok smrti je povezan sa ranama od vatrenog oružja.

2.10.4.2. Broj rana od vatrenog oružja

Vatrenim oružjem je svakoj žrtvi naneto od 1 do 5 rana.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

br. rana od vatrenog oružja

2.10.4.3. Delovi tela na kojima se nalaze povrede

Rane od vatrenog oružja su se uglavnom nalazile na trupu (63%).

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

**glava
trup
gornji udovi
donji udovi**

deo tela

2.10.4.4. Mesta ulaznih rana¹⁵

U žrtve je pucano uglavnom s leđa (37% od ukupnog broja hitaca kojima su žrtve pogođene), a zatim спреда (23%). Za 20% hitaca nije utvrđeno odakle su ispaljeni, pošto u izveštajima nema dovoljno podataka. /kao u originalu/

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

**napred
pozadi
desno
levo
neutvrđeno**

mesta ulaznih rana

2.10.4.5. Balistička opažanja

Prema ovom forenzičkom izveštaju, izgled rana je u tri slučaja (žrtve br. 3, 4, i 8) upućivao na to da su hici ispaljeni sa velike udaljenosti.

¹⁵ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

2.10.4.6. Povezane rane

Nije navedena nijedna.

2.10.4.7. Post mortem lezije

Nije navedena nijedna.

2.10.4.8. Povezi za oči i ligature

Nije navedeno.

2.10.5. Zaključak

Stručnjak kanadskog forenzičkog tima je u periodu od 22. do 24.7.1999. izvršio obdukcije nad telima deset žrtava sa lokacije Vata (slučaj Kačanik). Sva tela su bila istrulela; sva su pripadala licima muškog pola i starosne dobi od 15 do 52 godine.

U svim slučajevima smrt je prouzrokovalo ranjavanje vatrenim oružjem. Broj povreda od vatrene oružja po žrtvi kretao se od 1 do 5, a trupu je nanoseno 63% od ukupnog broja povreda. Na stražnjoj strani tela nalazilo se 37% ulaznih rana od vatrene oružja, a na prednjoj 23%, a mesta 20% ulaznih rana su zbog nedostatka podataka ostala neutvrđena.

Nije naveden nijedan povezi za oči ili ligatura.

/dijagram u originalu/

**SREDSTVO KOJIM JE
PROUZROKOVANA
SMRT****Br. RANA**

neutvrđeno
 drugo
 spaljivanje
 udarac oštrim predmetom
 udarac tupim predmetom
 šrapnel
 hitac iz vatrenog oružja

glava trup gornji udovi donji udovi

hitac iz vatrenog oružja**šrapnel****udarac tupim predmetom****udarac oštrim predmetom****spaljivanje****drugo****neutvrđeno****DEO TELA****2.11. Stagovo (slučaj Kačanik)****2.11.1. Prpratna dokumentacija**

Ovaj izveštaj se zasniva na forenzičkom izveštaju dr Christopha Markwaldera, lekara, i dr Daniela Wylera, lekara, od 23. februara 2000.

2.11.2. Rezime

Obdukcije su izvršene 24. i 25. septembra 1999. u Kačaniku.

2.11.3. Profil uzorka

2.11.3.1. Minimalni broj lica /u originalu 2.11.3.2./

Na ovoj lokaciji je bilo zakopano 10 lica.

2.11.3.2. Stanje tela

Sva tela su bila gotovo sasvim raspadnuta; nijedno nije bilo skeletonizovano ili mumificirano.

2.11.3.3. Identifikacija

Sve žrtve je identifikovala rodbina.

2.11.3.4. Polna struktura

Među 10 žrtava, 4 su bile ženskog pola, a 6 muškog.

/dijagram u originalu/

lica ženskog pola

40%

lica muškog pola

60%

2.11.3.5. Starosna dob

Starosna dob žrtava kretala se od 7 do 83 godine.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

0-10 11-20 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70 71-80

starosna dob

2.11.4. Forenzički aspekti

2.11.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.11.5.1./

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

povreda unutrašnje povreda neutvrđeno
lobanje-mozga krvarenje kičme

sredstvo kojim je prouzrokovana smrt

Uglavnom je uzrok smrti bio unutrašnje krvarenje izazvano povredama organa grudnog koša i/ili abdomena. Povreda lobanje, odnosno mozga je drugi po učestalosti uzrok smrti. Za isti slučaj se ponegde može navesti nekoliko uzroka smrti.

2.11.4.2. Broj rana od vatrenog oružja /u originalu 2.11.5.2./

Broj rana od vatrenog oružja kretao se od 1 do 23 (slučaj br. 99/04/509).

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

br. rana od vatrenog oružja

2.11.4.3. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.11.5.3./

Samo u jednom slučaju (br. 99/04/509) utvrđen je veliki broj rana na donjim udovima. Žrtvu je 15 hitaca pogodilo u levu nogu i pelvis.

/dijagram u originalu/

**br. rana od
vatrenog oružja**

glava trup gornji udovi donji udovi

deo tela

2.11.4.4. Mesta ulaznih rana¹⁶ /u originalu 2.11.5.4./

Ulazne rane su se uglavnom nalazile na stražnjoj strani tela, osim u slučaju br. 99/04/509. Na osnovu izveštaja o ovom slučaju nije moguće tačno odrediti mesto svake povrede.

¹⁶ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

/dijagram u originalu/

**br. rana
od vatrenog oružja**

napred pozadi desno levo neutvrđeno

mesto

2.11.4.5. Balistička opažanja /u originalu 2.11.5.5./

Putanja hica upućuje na to da je u slučaju br. 99/04/503 žrtva ležala.

2.11.4.6. Povezane rane /u originalu 2.11.5.6./

U slučajevima br. 99/04/504, 99/04/505, 99/04/508 utvrđene povrede nanosene tupim predmetom (povrede nanosene tupim i poluoštrim predmetom)
U slučaju br. 99/04/510 moguće je da se radi o jednoj ozledi od šrapnela na levoj strani grudnog koša.

2.11.4.7. Post mortem lezije /u originalu 2.11.5.7./

Nije navedena nijedna.

2.11.4.8. Povezi za oči i ligature /u originalu 2.11.5.8./

Nije naveden nijedan povezi za oči ili ligatura.

2.11.5. Zaključak /u originalu 2.11.6./

Stručnjaci Švajcarskog tima za identifikaciju žrtava katastrofa su u Kačaniku 24. i 25.9.1999. izvršili 10 obdukcija.

Sve žrtve su identifikovane, a tela su im bila gotovo sasvim raspadnuta. Šest žrtava je bilo muškog pola, a četiri ženskog. Starosna dob im se kretala od 7 do 83 godine.

U većini slučajeva smrt su prouzrokovale povrede nanete unutarnjim organima grudnog koša i/ili abdomena (70%), a zatim i lobanji, odnosno mozgu.

Broj rana od vatrenog oružja po žrtvi kretao se od 1 do 23 (u jednom slučaju), ali je broj rana u velikoj većini slučajeva (90%) bio 4 ili manje od 4. Osim u jednom slučaju (gde je 15 hitaca pogodilo donje udove žrtve), najviše povreda je naneto trupu (38% od ukupnog broja rana od vatrenog oružja). Ulazne rane su se uglavnom nalazile na stražnoj strani tela (89% od utvrđenih mesta), ali je to u 18 slučajeva ostalo neutvrđeno zbog nedostatka podataka.

U 3 slučaja, povrede su pripisane udarcima tupim predmetom.

Nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

/dijagram u originalu/

SINTEZA POVREDA /kao u originalu/ (SLUČAJ STAGOVO)

SREDSTVO KOJIM JE PROUZROKOVANA SMRT

Br. SLUČAJEVA

neutvrđeno
drugo
spaljivanje
udarac oštrim predmetom
udarac tupim predmetom
šrapnel
hitac iz vatrenog oružja

glava

trup

gornji udovi

donji

udovi

hitac iz vatrenog oružja
šrapnel
udarac tupim predmetom
udarac oštrim predmetom
spaljivanje
drugo
neutvrđeno

DEO TELA

2.12. Gornja Sudimlja /u originalu 2.13./**2.12.1. Propratna dokumentacija**

Ovaj izveštaj se zasniva na sledećoj dokumentaciji:

- Izveštaj o istraživanju mesta zločina "Etat des lieux" (KO17-7253 / KO17-7486)
- Izveštaj o obdukcijama (KO17-7721 / KO17-7970)
- Izveštaj balističkog stručnjaka (KO17-9762 / KO17-9804)

2.12.2. Rezime**2.12.2.1. Stručnjaci**

Francuski tim, u kojem su kao forenzički stručnjaci bili profesor Dominique Lecomte, forenzički patolog, direktor Forenzičkog instituta u Parizu, i dr Walter Vorhauer, forenzički patolog na Forenzičkom institutu u Parizu, istražili su dva groblja.

2.12.2.2. Metodologija /u originalu 2.12.2.4./

Nakon opšteg pregleda tela, opisana je odeća i zapisani su podaci o dobijeni spoljnim pregledom leša. Patolozi su izvršili forenzičku obdukciju. Na fotografijama se vide određeni nalazi.

Nije izvršen nijedan fluoroskopski pregled.

2.12.2.3. Mesto i datum /u originalu 2.12.2.5./

Procene i istrage obavljene su 4, 5, 6, 7, 8, 9,10, 11, 12. i 15. jula 1999.

Na prvoj lokaciji groblja, L1, obavljeno je 17 ekshumacija (koje su obeležene slovno-brojčanim oznakama od GO L1 C1 do GO L1 C17), dok je na drugoj lokaciji groblja, L2, obavljeno 76 ekshumacija (od GO L2 C19 do GO L2 C93).

2.12.3. Profil uzorka /u originalu 2.12.5./**2.12.3.1. Minimalni broj lica /u originalu 2.12.5.1./**

Ekshumirana su 93 lica (17 na lokaciji groblja L1 i 76 na lokaciji groblja L2).

2.12.3.2. Stanje tela /u originalu 2.12.5.2./

Prema podacima u izveštaju, svi pronađeni leševi bili su istruleli. U dva slučaja, leševi nisu bili sasvim istruleli (C28 i C53). U potonjem slučaju, zbog položaja u grobnici, telo nije bilo u istoj meri raspadnuto.

2.12.3.3. Identifikacija /u originalu 2.12.5.3./

Identitet 9 lica je ostao neutvrđen (C7, C8, C9, C15, C16, C38, C38 bis, C58, C60).

/dijagram u originalu/

10%

neidentifikovano
identifikovano

90%

2.12.3.4. Polna struktura /u originalu 2.12.5.4./

Muškog pola je bilo 87 žrtava, a ženskog 6.

/dijagram u originalu/

6%

žrtve muškog pola
žrtve ženskog pola

03054094

94%

2.12.3.5. Starosna dob

Starosna dob se kretala od 18 do 86 godina, s tim što je više od 75% žrtava imalo manje od 50 godina.

/dijagram u originalu/

br. žrtava

0-9 10-19 20-29 30-39 40-49 50-59 60-69 70-79 80-89

starosna dob**2.12.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.12.6./****2.12.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.12.6.1./**

Dva najčešća uzroka smrti predstavljaju rane na organima grudnog koša i abdomena (kod 52% žrtava) i lobanji, odnosno mozgu (kod 44% žrtava).

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

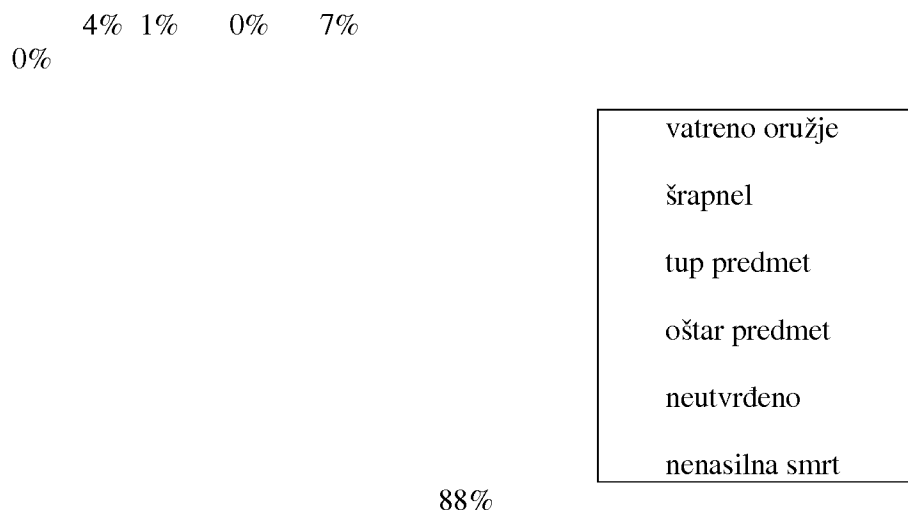
povreda lobanje-mozga	povreda grudnog koša i abdomena	povreda kičme	povreda krvnih sudova	neutvrđeno
--------------------------	---------------------------------------	------------------	--------------------------	------------

2.12.4.2. Sredstvo kojim je izazvana smrt /u originalu 2.12.6.2./

Od 93 lica nad čijim telima je izvršena obdukcija, 7 ih je umrlo prirodnom smrću. Njih 86 je umrlo nasilnom smrću, i to većinom od rana nanesenih vatrenim oružjem (83 od 86, što znači 98% od žrtava koje su umrle nasilnom smrću). Ostale žrtve su zadobile udarce tupim ili oštrim predmetima. Kod pojedinih žrtava je bilo rana prouzrokovanih na nekoliko različitih načina (projektilima i na druge načine).

03054095

/dijagram u originalu/

U 4 slučaja upotrebljen je tupi predmet (GO L2 C29, GO L2 C68, GO L2 C83, GO L2 C87), kojim su u 3 slučaja prouzrokovane frakture lobanje.

Smrt je u jednom slučaju (GO L2 C29) prouzrokovana oštrim predmetom, kojim je nanesena povreda grudnog koša koja po svom makroskopskom aspektu, po mišljenju forenzičkih patologa, odgovara povredi nanesejoj bajonetom.

2.12.4.3. Minimalni broj rana od vatrenog oružja /u originalu 2.12.6.3./

U većini slučajeva (61%), žrtve je pogodio samo jedan metak.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva**br. hitaca**

2.12.4.4. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.12.6.4./

03054096

Većina rana je u nivou trupa (abdominalno-torakalni predeo: 58%) i glave i vrata (cervikalno-cefalni predeo: 37%). Na donjim udovima nije pronađena nijedna rana od vatrenog oružja, a na gornjim ih je pronađeno samo nekoliko (5%). Ove nalazi se moraju tumačiti uz uzimanje u obzir načina na koji je pucano.

/dijagram u originalu/

br. povreda

glava i vrat trup gornji udovi donji udovi

deo tela

2.12.4.5. Mesta ulaznih rana¹⁷ /u originalu 2.12.6.5./

Ulazne rane su se uglavnom nalazile na stražnjoj strani leševa (43% od ukupnog broj ulaznih rana), a zatim i na prednjoj (23%).

/dijagram u originalu/

br. povreda

napred pozadi desno levo neutvrđeno

mesta ulaznih rana

2.12.4.6. Balistička opažanja /u originalu 2.12.6.6./

Prema izveštaju forenzičkih stručnjaka, rane su najvećim delom nanesene projektilima velike brzine.

Uprkos tome što je zbog raspadnutosti tela bilo teško proceniti s koje razdaljine je pucano, zaključeno je da je u većini slučajeva pucano iz blizine.

¹⁷ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

2.12.4.7. Povezane rane

U jednom slučaju (GO L2 C29) utvrđena je jedna povezana rana (fraktura leve nadlaktične kosti prouzrokovana tupim predmetom).

2.12.4.8. Povezi za oči i ligature /u originalu 2.12.4.9./

Stručnjaci nisu naveli nijedan povež za oči ili ligaturu.

2.12.5. Zaključak

Stručnjaci francuskog forenzičkog tima su u periodu od 4.7.1999. do 15.7.1999. u Gornjoj Sudimlji ekshumirali i obavili obdukcije 93 tela.

Sva tela su bila istrulela; identifikovano je 84 tela, a 9 je ostalo neidentifikovano. U 87 slučajeva radilo se o licima muškog pola, a ženskog u 6. Više od tri četvrtine žrtava je imalo manje od 50 godina.

Zaključeno je da povrede unutarnjih organa grudnog koša i abdomena uzrok smrti kod 52% žrtava, a da su povrede lobanje, odnosno mozga uzrok smrti kod 44% njih. Treba napomenuti da se u 7 slučajeva verovatno radi o prirodnoj smrti.

Nasilna smrt je u 97% slučajeva prouzrokovana vatrenim oružjem, dok je u ostalim slučajevima ona izazvana tupim ili oštrim predmetima. Žrtvama je vatrenim oružjem nanoseno od 1 do 7 povreda, ali je u 61% slučajeva žrtva pogodena po jednim projektilom. Najviše povreda je nanoseno trupu (58%) i glavi (37%). Na stražnjoj strani leševa nalazilo se 43% ulaznih rana, a na prednjoj 23%.

Po mišljenju forenzičkih patologa, u žrtve je uglavnom pucano iz neposredne blizine.

Nije naveden nijedan povež za oči ili ligatura.

/dijagram u originalu/

**SREDSTVO KOJIM JE
PROUZROKOVANA
SMRT**

Br. RANA	neutvrđeno			
	drugo			
	spaljivanje			
	udarac oštrim predmetom			
	udarac tupim predmetom			
	šrapnel			
	hitac iz vatrenog oružja			

glava

trup

gornji udovi

donji udovi

hitac iz vatrenog
oružja

šrapnel

udarac tupim
predmetomudarac oštrim
predmetom

spaljivanje

drugo

neutvrđeno

DEO TELA**2.13. Zatvor u Dubravi (groblje u Rakošu)****2.13.1. Prpratna dokumentacija**

- Forenzički izveštaj o groblju u Rakošu (Kosovo – avgust 1999.) (KO19-1350 / KO19-1594)

2.13.2. Rezime /u originalu 2.13.6./

2.13.2.1.Sastav tima stručnjaka /u originalu 2.13.6.1./

Španski forenzički tim se sastojao od sledećih stručnjaka:

- Dr Emilio Perez Pujol, lekar, doktor forenzičke medicine, direktor Instituta za forenzičku anatomiju u Cartageni, vanredni profesor sudske medicine na Univerzitetu u Murciji, dopisni član Kraljevske akademije medicinskih nauka
- Dr Maria Victoria Alvarez Dominguez, lekar, doktor forenzičke medicine, šef Odseka za kriminologiju i antropologiju Instituta za forenzičku anatomiju u Cartageni.
- Gospodin Jose Antonio Gonzalez Munoz, asistent za obdukcije.

2.13.2.2. Metodologija

Metodologija je uključivala opšti pregled nakon ekshumacije. Odeća je uklonjena i zatim pregledana da bi se ustanovilo ima li na njoj tragova rana. Stručnjaci su, kada je to bilo neophodno, rekonstruisali lobanju da bi utvrdili ulazne i izlazne rane i vrstu oružja kojim su prouzrokovane. Tamo gde je telo bilo dobro očuvano, izvršena je forenzička obdukcija, uz fotografsko snimanje.

2.13.2.3. Mesto i datum /u originalu 2.13.6.2./

Ovi pregledi su izvršeni na groblju u Rakošu u periodu od 12. do 21. avgusta 1999.

2.13.3. Profil uzorka /u originalu 2.13.7./

2.13.3.1. Minimalni broj žrtava /u originalu 2.13.7.1./

Španski forenzički tim je izvršio obdukciju nad 97 tela.

2.13.3.2. Stanje leševa /u originalu 2.13.7.2./

Leševi su većinom bili skeletonizovani (70 slučajeva), dok su ostali (26 slučajeva) bili u različitim stadijumima truljenja. Na samo jednom telu su uočeni znaci mumifikacije.

/dijagram u originalu/

truljenje
27%

skeletonizacija
72%

mumifikacija
1%

2.13.3.3. Identifikacija /u originalu 2.13.7.3./

Od 97 tela, identifikovana su 42.

/dijagram u originalu/

neidentifikovano
57%

identifikovana
43%

2.13.3.4. Polna struktura /u originalu 2.13.7.4./

Sve žrtve su bile muškog pola.

2.13.3.5. Starosna dob /u originalu 2.13.7.5./

Starosna dob žrtava kretala se od 18 do 60 godina. U većini slučajeva (70%) starosna dob se kretala od 31 i 50 godina.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

0-10 11-20 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70

starosna dob

2.13.3.6. Vojna/civilna odeća /u originalu 2.13.7.6./

U izveštajima o ekshumacijama nije opisana nikakva vojna odeća.

2.13.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.13.8./**2.13.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.13.8.1./**

Smrt je u 31% slučajeva prouzrokovana povredama nanetim glavi i/ili vratu, dok su u 24% slučajeva smrt prouzrokovale povrede nanesene grudnom košu i/ili abdomenu. U 14% slučajeva, uzrok smrti su bile povrede nanete gornjim i/ili donjim udovima, a u 8% slučajeva smrt je prouzrokovalo više različitih trauma.

Uzrok smrti je u 23% slučajeva ostao nepoznat, premda su patolozi izneli pretpostavku da se radilo o eksploziji.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

povrede glave/vrata	povrede grudnog koša/abdomena	povrede udova	razne povrede	nepoznato
------------------------	----------------------------------	------------------	------------------	-----------

tipovi povreda**2.13.4.2. Način na koji je izazvana smrt /u originalu 2.13.8.2./**

Po mišljenju španskih patologa, u 74 slučajeva radilo se o ubistvu ili ubistvu uz primenu sile. Na osnovu podataka dobijenih istraživanjem i prpratnih okolnosti, čini se da se mogu isključiti drugi načini izazivanja smrti, kao što su samoubistvo i nesretan slučaj.

Kod drugih slučajeva (23), gde nije bilo makroskopskih lezija, oni kao uzrok smrti navode pucanje pluća. Iako se pucanje pluća čini razumnim objašnjenjem, to može biti samo pretpostavka. Prema tome, pošto u ovim slučajevima nije moguće utvrditi uzrok smrti, uzrok smrti se mora smatrati nepoznatim.

/dijagram u originalu/

BR. SLUČAJEVA

ubistvo/rat samoubistvo nestretan slučaj prirodna smrt nepoznat

način na koji je izazvana smrt**2.13.4.3. Uzročnik ranjavanja /u originalu 2.13.8.3./**

Rane na žrtvama su se uglavnom (40%) mogle pripisati delovanju eksploziva (šrapnel i/ili udar od eksplozije)¹⁸.

Znatan deo žrtava zadobio je i rane od vatrenog oružja (37%). Samo jedna žrtva je ubijena tupim predmetom, a jedna oštrim. Uzročnik ranjavanja nije utvrđen u 25 slučajeva (26%).

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

vatreno oružje eksploziv tup predmet oštar predmet neutvrđeno

03054103

uzročnik ranjavanja**2.13.4.4. Minimalni broj rana od vatrenog oružja /u originalu 2.13.8.4./**

Većina žrtava ubijenih vatrenim oružjem (29 od 36, tj. 81%) pogođena je barem jednim hicem.

¹⁸ U ovu grupu smo svrstali samo slučajeve kod kojih je klinički potvrđeno da se radilo o udaru od eksplozije, a ne o pretpostavci da je to bio slučaj.

U 14% slučajeva žrtve su pogodila barem po dva hica, a u 6% slučajeva barem po tri.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

br. hitaca iz vatrenog oružja

2.13.4.5. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.13.8.5./

Od 45 rana za koje je utvđeno da su nanete vatrenim oružjem, 22 su se nalazile u predelu vrata i glave (49%), a 19 u predelu grudnog koša i stomaka (42%).

2.13.4.6. Mesta ulaznih rana¹⁹ /u originalu 2.13.8.6./

Rane od vatrenog oružja su se uglavnom nalazile na prednjoj strani tela (44%), dok ih je na stražnjoj strani bilo samo 16%. U desnom delu ih je bilo 9% i isto toliko (9%) u levom. Mesta rana nije bilo moguće utvrditi u 22% slučajeva.

/dijagram u originalu/

br. slučajeva

glava/vrat trup gornji udovi donji udovi

03054104

deo tela

2.13.4.7. Ostale povrede /u originalu 2.13.8.7./

U izveštaju se u slučaju br. 1 navodi dislokacija kičmenih pršljenova C4-C5 i kompresija krikoida larinksa. Ta opažanja upućuju na traumu na tom nivou izazvanu nasilnim gušenjem (davljenje, vešanje) ili jakom kompresijom neke druge vrste.

¹⁹ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

2.13.4.8. Post mortem lezije /u originalu 2.13.8.8./

Ove lezije su utvrđene u tri slučaja: frakture rebara (br. 2), fraktura desne nadlaktične kosti (br. 10), frakture leve slepoočne kosti i levog dela vilice, te povrede leve noge (br. 11).

2.13.4.9. Povezi za oči i ligature /u originalu 2.13.8.9./

Nije naveden nijedan povezi za oči ili ligature. Međutim, u dva slučaja (br. 8 i 11), u nivou glave se nalazila traka od tkanine, čija je svrha bila da vilicu drži zatvorenom dok ne dođe do kočenja. Ta traka se u slučaju br. 8 verovatno pomerila, što se nije dogodilo i kod leša br. 11 (vidi fotografiju br. 2, K0191380). Nije bilo moguće dati nikakvo prihvatljivo objašnjenje koje bi bilo zasnovano na krivičnoj konotaciji.

2.13.5. Zaključak /u originalu 2.13.9./

Na groblju u Rakošu je u periodu od 12. do 21.8.1999. izvršeno 97 obdukcija. Identitet je utvrđen u 42 slučaja. Sve žrtve su bile muškog pola i starosne dobi od 18 do 60 godina, a na sebi su imale civilnu odeću. Leševi su uglavnom bili skeletonizovani, u pojedinim slučajevima istruleli, a sasvim retko mumificirani.

U 31% slučajeva uzrok smrti su bile povrede glave i nešto manje trupu (24%).

U 74 od 96 slučajeva je za okolnosti pod kojima je nastupila smrt naveden ubistvo/rat, dok u ostalim slučajevima to nije utvrđeno sa sigurnošću.

Eksplzivnim napravama je ranjeno 40% žrtava, a vatrenim oružjem 37%. U ovoj poslednjoj grupi, 81% žrtava je bilo pogodeno po jednim hicem. Uglavnom se radilo o glavi i vratu (49% rana od vatrene oružja), kao i grudnom košu i abdomenu (42%). Te povrede od vatrene oružja su se uglavnom nalazile na prednjoj strani tela. 03054105

Ni u jednom slučaju nije navedena ligatura ili povezi za oči.

2.14. Suva Reka (SR 002)**2.14.1. Propratna dokumentacija /u originalu 2.14.2./**

- forenzičko-antropološki izveštaj dr Sue M. Black od 2.11.1999 (KO141034/KO141035)

- obdukcioni izveštaj dr Yvonne Milewski od 31.10.00 (KO140621/KO140624)
- antropološki rezime dr S. Black od 6.9.1999. (KO141038/KO141039)
- obdukcioni izveštaj dr Y. Milewski od 31.01.00. (KO140625/KO140627)
- antropološki rezime dr. S. Black od 6.9.1999. (KO141040/KO141041)
- antropološki rezime dr. S. Black od 6.9.1999. (KO141049/KO141055)
- antropološki izveštaji Julie A. Roberts od 5.1.00. (KO141112/KO141117)

2.14.2. Rezime

2.14.2.1. Stručnjaci /u originalu 2.14.5.1./

- Antropološka istraživanja izvršila je dr Sue M. Black, doktor društvenih nauka, savetnik za forenzičku antropologiju na Odseku za forenzičku medicinu i nauku Univerziteta u Glazgovu (Ujedinjeno Kraljevstvo)
- Julie A. Roberts, antropolog sa Univerziteta u Glazgovu, izvršila je ponovnu analizu dokaznog predmeta SCG/33/SR
- Obdukcije je izvršila dr Yvonne Milewski, lekar, forenzički patolog.

Dr Sue M. Black i dr Yvonne Milewski su bile članovi britanskog tima za forenzičko istraživanje.

2.14.2.2. Metodologija /u originalu 2.14.5.2./

U ovim izveštajima metodologija nije precizirana.

2.14.2.3. Mesto i datum /u originalu 2.14.5.3./

U mrtvačnici u Suvoj Reci su 6.9.1999. izvršene obdukcije i antropološki pregled slučajeva SCG/27/SR i SCG/28/SR, kao i antropološki pregled dokaznog predmeta SCG/33/SR. Ti ljudski ostaci su ekshumirani na groblju u Suvoj Reci II (SRII). Ne raspolažemo preciznijim podacima o drugim slučajevima. Dana 26.9.1999. ponovo je izvršena analiza slučaja SCG/33/SR. 03054106

2.14.3. Profil uzorka /u originalu 2.14.6./

2.14.3.1. Minimalni broj žrtava /u originalu 2.14.6.1./

Prema navodima dr Sue M. Black, na ovoj lokaciji je pronađeno ukupno 19 lica. U stvari, ukupno je bilo 15 skeletnih uzoraka, a ako se dokazni predmet SCG/33/SR

pridoda drugoj grupi od 4 lica, onda ispada da je minimalni broj žrtava 18, a ne 19.
/original nejasan/

U vezi sa dosjeom o Suvoj Reci, treba proučiti samo slučajeve br. SCG/27/SR, SCG/28/SR i SCG/33/SR, što znači barem 6 lica.

2.14.3.2. Stanje leševa /u originalu 2.14.6.2./

Tela SCG/27/SR i SCG/28/SR su bila primetno istrulela, dok je telo SCG/33/SR bilo skeletonizovano.

2.14.3.3. Identifikacija /u originalu 2.14.6.3./

Od ovih 6 žrtava, identifikovane su tri:

- SCG/27/SR kao Faton Berisha
- SCG/28/SR kao Fatime Berisha
- SCG/33c/SR kao Sedat Berisha.

U vezi s ovim slučajem, postoji nepodudarnost između izveštaja dr Black i izveštaja Robertsove:

- Ne znamo da li slučaj SCG/33c/SR dr. Black odgovara slučaju SCG/33/SR (telo br. četiri) kod Robertsove: visina je ista (168 cm), ali je sastav uzorka drugačiji – u prvom slučaju, leva natkolenica, leva potkolenica, leva lisna kost i leva cipela i stopalo, a u drugom slučaju, leva potkolenica, leva lisna kost, desna i leva strana donje vilice, proteza levog dela gornje vilice. U izveštaju Robertsove za ovaj slučaj se navodi da je ženskog pola, dok je u izveštaju dr Black on protumačen kao lice muškog pola...
- Ako se smatra da slučaj SCG/33c/SR podudara sa slučajem SCG/33/SR (telo br. tri), treba navesti da potonjem nedostaje levo stopalo i da mu nije utvrđena visina... /nejasan original/

03054107

Prema tome, s obzirom na tu sumnju, biće uključeni samo slučajevi SCG/27/SR i SCG/28/SR. /kao u originalu/

2.14.3.4. Polna struktura /u originalu 2.14.6.4./

Prema izveštaju dr Black, u slučaju SCG/27/SR (Faton Berisha) radilo se o licu muškog pola, a u slučaju SCG/28/SR (Fatime Berisha) o licu ženskog pola.

U izmešanim ostacima SCG/33/SR, dr Black je pronašla ostatke 4 lica muškog pola. Robertsova je u njima pronašla ostatke 3 lica muškog pola i 1 lica verovatno ženskog pola.

2.14.3.5. Starosna dob /u originalu 2.14.6.5./

Po mišljenu dr Black, SCG/27/SR je verovatno imao između 30 i 40 godina, a SCG/28/SR više od 40.

U izmešanim ostacima SCG/33/SR, dr Black je utvrdila da se radi o 4 odrasle osobe, od kojih je jedna imala između 30 i 35 godina. Robertsova je takođe navela da se radi o 4 odrasle osobe, ali i to da je jedna od njih imala između 25 i 35 godina i da su dve bile starije od 40 godina.

2.14.3.6. Vojna/civilna odeća /u originalu 2.14.6.6./

U ovim izveštajima se ne navodi nikakva vojna odeća, već samo to da su pronađeni komadi odeće prilično oštećeni i umrljani.

2.14.4. Forenzički aspekti /u originalu 2.14.7./**2.14.4.1. Uzrok smrti /u originalu 2.14.7.1./**

U slučaju SCG/27/SR (Faton Berisha), uzrok smrti su povrede u predelu grudnog koša, sa krvarenjem u desnom delu grudnog koša.

U slučaju SCG/28/SR (Fatime Berisha), uzrok smrti je povreda lobanje/odnosno mozga.

Stanje izmešanih ostataka 4 lica SCG/33/SR onemogućava utvrđivanje uzroka smrti.

2.14.4.2. Način na koji je prouzrokovana smrt /u originalu 2.14.7.2./

03054108

U slučaju SCG/27/SR, povrede od vatrenog oružja u predelu grudnog koša odgovaraju povredama karakterističnim za ubistvo, rat, samoubistvo ili nesretan slučaj, ali se zbog lošeg stanja tela nije mogla utvrditi putanja projektila.

U slučaju SCG/28/SR, putanja projektila se nije mogla povezati sa samoubistvom, ali bi se mogla povezati sa ubistvom, ratom ili nesretnim slučajem.

Ove pretpostavke treba uporediti sa podacima dobijenim u ovoj istrazi.

2.14.4.3. Uzročnik smrti /u originalu 2.14.7.3./

U slučaju SCG/27/SR (Faton Berisha), povreda u predelu grudnog koša je prouzrokovana batrem jednim hicem (iz srednjeg dela grudnog koša izvađeno je jedno

zrno metka: *dokazni predmet NF/5/BA*). Navodi se i oštar predmet (zaseklina na rubu 5. desnog spoja grudne kosti), ali se na fotografiji br. K014-1528 za to ne može baš naći potvrda: taj deo hrskavičnog prstena je ceo, a njegov rub se ne vidi jasno. Ne navodi se da li je to što je makroskopski ustanovljeno *ante mortem* ili *post mortem* porekla, a fotografija ne pruža nikakve detaljnije informacije. Stoga nije moguće utvrditi da li su u ovom slučaju upotrebljene dve vrste oružja.

U slučaju SCG/28/SR (Fatime Berisha), povreda glave prouzrokovana je vatrenim oružjem.

2.14.4.4. Broj rana od vatrene oružja /u originalu 2.14.7.4./

Moglo bi se reći da se u oba slučaja radi o barem jednoj rani od vatrene oružja.

2.14.4.5. Delovi tela na kojima se nalaze povrede /u originalu 2.14.7.5./

Faton Berisha (SCG/27/SR) je bio ranjen u grudni koš, a Fatime Berisha (SCG/28/SR) u glavu.

2.14.4.6. Mesta ulaznih rana²⁰ /u originalu 2.14.7.6./

Kod SCG/27/SR mesto ulazne rane nije moguće odrediti. Kod SCG/28/SR, ono se nalazilo na desnoj temenoj kosti.

Ni po čemu se nije mogla odrediti udaljenost s koje je pucano.

03054109

2.14.4.7. Ostale povrede /u originalu 2.14.7.7./

Kod SCG/27/SR (Faton Berisha) uočene su višestruke frakture, obeju natkolenica, desne potkolenice i lisne kosti, leve potkolenice, leve lopatične kosti, desne palčane kosti u srednjem delu i desne lakatne kosti u srednjem delu, kao i to da nedostaje levi gornji ekstremitet. Uzroci i vreme nastajanja tih povreda (*ante mortem* ili *post mortem*) ostali su neutvrđeni.

U slučaju SCG/28/SR (Fatime Berisha), nije utvrđeno kako je i kada došlo do gubitka desnog stopala, fraktura obaju gornjih ekstremiteta i frakture leve noge.

2.14.4.8. Post mortem lezije /u originalu 2.14.7.8./

Fraktura levog pubičnog ramusa u slučaju SCG/28/SR odgovara frakturi nastaloj *post mortem* smrskavanjem kosti.

²⁰ Napomena: Mesta ulaznih rana su proučavana samo na glavi, vratu i trupu, a ne i na gornjim i donjim udovima, koji predstavljaju prostorno pokretne anatomske segmente, što otežava tumačenje ulaznih rana na njima kao i položaja napadača, odnosno žrtve.

2.14.4.9. Povezi za oči i ligature /u originalu 2.14.7.9./

Nije naveden nijedan povez za oči ili ligatura.

2.14.5. Zaključak /u originalu 2.14.8./

- Kod Fatona Berishe (SCG/27/SR) smrt je prouzrokovana ranom od vatrenog oružja u predelu grudnog koša; ne može se ni potvrditi ni isključiti mogućnost da je jedna povreda u predelu grudnog koša naneta oštrim predmetom.
- Kod Fatime Berisha (SCG/28/SR) smrt je prouzrokovana ranom od vatrenog oružja nanetom glavi.
- Uzroke smrti 4 lica koja predstavljaju dokazni predmet SCG/33/SR (među kojima je i Sedat Berisha) nije moguće utvrditi.

DODATAK Br. 1

CURRICULUM VITAE

- ✓ Zovem se Eric Baccard, imam 49 godina i radim kao savetnik u svojstvu glavnog forenzičkog patologa MKSJ-a za Kosovo.
- ✓ Nakon osnovne škole, do 1967. sam pohađao gimnaziju Vaugelas u mestu Chambéry (Okrug Savoie, Francuska), a zatim sam svoje srednjoškolsko školovanje nastavio u gimnaziji Champollion u Grenoblu (Okrug Isère, Francuska), od 1967. do 1970, da bih 1970. stekao diplomu srednjoškolske naobrazbe D smera /prim. prev.: smer prirodnih nauka/ (s ocenom AB).
- ✓ Medicinu sam studirao od 1971. do 1979. na Medicinskom i farmaceutskom fakultetu La Tronche, u Grenoblu, a zvanje lekara opšte prakse stekao sam 1981.
- ✓ U Grenoblu sam kao lekar opšte prakse radio honorarno u ambulanti Univerziteta i kliničkom centru.
- ✓ Tokom 1979-1980. stekao sam **Univerzitetsku diplomu iz oblasti sudske medicine** /kao u originalu/ (Medicinski fakultet u Lyonsu, Okrug Rhône, Francuska).
- ✓ Godine 1981. na Fakultetu medicinskih nauka u Grenoblu dodeljena mi je nagrada (za drugu najbolju tezu).
- ✓ Tokom 1982-1983. stekao sam Univerzitetsku diplomu iz oblasti forenzičke psihijatrije i kliničke kriminologije /kao u originalu/ (Medicinski fakultet u Lyonsu).
- ✓ Tokom 1983-1985. stekao sam **diplomu magistra sudske medicine** (Medicinski fakultetu Lyonsu).
- ✓ Od 1985. radim kao forenzički patolog.
- ✓ Takođe sam, tokom 1984-1985, stekao **Univerzitetsku diplomu iz oblasti kliničke toksikologije** /kao u originalu/ (Medicinski fakultet u Lyonsu).
- ✓ Potom sam, tokom 1986-1987, stekao **Univerzitetsku diplomu iz sudske medicine** (Medicinski fakultet u Lyonsu).
- ✓ Tokom 1991-1992. stekao sam **Univerzitetsku diplomu iz oblasti kriminalistike** /kao u originalu/ (Univerzitet René Descartes Pariz V, Okrug Seine, Francuska).

- ✓ Tokom 1992-1994. stekao sam **Univerzitetsku diplomu iz oblasti balistike rana** (Medicinski fakultet Marseilles-La Timone, Okrug Bouches-du-Rhône, Francuska).
- ✓ U periodu od 1994. do 2000. radio sam honorarno na Odeljenju za sudsku medicinu Univerzitetskog kliničkog centra u Grenoblu.
- ✓ U julu 1999. (Visoko, Bosna) i oktobru-novembru 1999. (Zagreb, Hrvatska) radio sam u svojstvu forenzičkog patologa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Od marta do oktobra 2000. nadzirao sam obdukcije u Orahovcu, na Kosovu, u svojstvu **glavnog forenzičkog patologa Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju**, a potom sam radio kao savetnik u istoj oblasti.
- ✓ Kao stručnjak za forenzičku patologiju, u martu i aprilu 2000 bio sam član tima za podršku rada **Međunarodne istražne komisije UN-a za Obalu Slonovače**.
- ✓ Takođe radim kao **veštak Žalbenog suda u Grenoblu** (balistika rana, forenzička patologija, forenzička antropologija).
- ✓ Od decembra 1999. imam zvanje Državnog veštaka **Vrhovnog žalbenog suda Francuske** (forenzički patolog, specijalista za balistiku rana).
- ✓ Predsednik sam Francuskog udruženja stručnjaka za balistiku rana.

DODATAK Br. 2

OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJIMA O LOKACIJI RAČAK

Uočeno je nekoliko nepodudarnosti između izveštaja o obdukcijama tela sa lokacije Račak jugoslovenskih i beloruskih forenzičkih stručnjaka, s jedne strane, i finskih forenzičkih stručnjaka, s druge.

Te podudarnosti se tiču sledećih slučajeva²¹:

- RA-3-7024 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 20 u finskom izveštaju (od kojih su 18 bile probojne), a 19 (*“sa četiri šrapnela u telu i jednom tangencijalnom ranom”*) u jugoslovenskom.
- RA-4-7017 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 9-10 u finskom izveštaju (od kojih su 9-10 bile probojne), a 12 u jugoslovenskom izveštaju
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“povrede lobanje/mozga, smrskani unutrašnji organi (srce, jetra)”* u finskom izveštaju i *“uništenje srca”* u jugoslovenskom izveštaju.
- RA-5-7020 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 9-10 u finskom izveštaju (od kojih su 8-9 bile probojne), a u jugoslovenskom izveštaju 8 (*“na ovom lešu ustanovljeno je 8 rana od metaka, od kojih je jedna bila tangencijalna ?zrno pronađeno u telu”*)
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje lobanje/mozga, povrede organa grudnog koša i abdomena”* u finskom izveštaju i *“uništenje moždanog tkiva”* u jugoslovenskom izveštaju
- RA-6-7023 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“ruptura aorte, povreda slezine i pluća, hematotoraks”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“kidanje aorte”*
- RA-8-7035 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje lobanje/mozga”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“uništenje mozga”*
- RA-10-7022 F:
 - Razliku u tumačenju uzroka smrti: *“povrede organa grudnog koša”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“kidanje aorte i povreda pluća”*.

²¹ Poštovana je ortografija u jugoslovenskim izveštajima.

- RA-15-7031 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: tri u finskom izveštaju (sve tri probojne), a u jugoslovenskom 4 (*“na lešu su ustanovljene četiri rane od vatrenog oružja, a u jednoj je pronađeno zrno”*)
- RA-16-7034 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje lobanje/mozga, povreda grudnog koša”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“povrede srca i pluća”*.
- RA-17-7030 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 16-17 u finskom izveštaju (od kojih je bilo 13 probojnih), a u jugoslovenskom ± 14 (*“na lešu je pronađeno 14 rana od vatrenog oružja, od kojih su kod dve ?u telu pronađena zrna], a jedna je tangencijalna”*)
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“povreda grudnog koša (srca)”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“uništenje srca”*.
- RA-19-7038 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 5 u finskom izveštaju (od kojih su dve bile probojne), a u jugoslovenskom 3 (*“na lešu su pronađene tri rane od vatrenog oružja, od kojih je kod jedne u telu pronađen komad zrna”*)
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje lobanje/mozga i povrede mokraćnog mehura i creva”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“uništenje mozga”*.
- RA-20-7037 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 6 u finskom izveštaju (sve su bile probojne), a u jugoslovenskom 5 (*“na lešu je ustanovljeno pet rana od vatrenog oružja”*)
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“povreda desne karotidne arterije i povreda abdomena”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“povrede vratne arterije”*.
- RA-21-7019 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje lobanje/mozga, povrede organa torakalne i abdominalne duplje”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“uništenje tkiva mozga”*.
 - U jugoslovenskom izveštaju se navodi da je moguće da u nivou povrede na temenu ima tragova baruta; to nije potvrđeno mikroskopskom analizom kože na ulazu rane.
- RA-22-7011 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje desnog plućnog krila, aspiracija krvi, oštećenje lobanje i vratnih pršljenova”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“uništenje vratne medule”*.
- RA-24-7021 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“oštećenje lobanje/mozga, povrede u predelu grudnog koša”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“prsnuće srca i aorte”*.

- RA-25-7008 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 5 u finskom izveštaju (od kojih su 4 bile probojne), a u jugoslovenskom 6 (“na lešu je ustanovljeno 6 rana od vatrenog oružja, od kojih su dve bile tangencijalne, a kod jedne je ?zrno pronađeno u telu”)
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: “oštećenje vratnih pršljenova i cervikalne koštane srži, povrede organa torakalne i abdominalne duplje” u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom “povrede srca, pluća i jetre”.
- RA-27-7001 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 8 u finskom izveštaju (sve su bile probojne), a u jugoslovenskom 7 (“na lešu je ustanovljeno sedam rana od vatrenog oružja”)
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: “oštećenje lobanje, odnosno mozga, povrede grudnog koša i abdomena” u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom “uništenje mozga”.
- RA-28-7003 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: “povrede organa torakalne i abdominalne duplje” u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom “uništenje moždanog tkiva i povrede organa grudnog koša”.
- RA-32-7007 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: “oštećenje lobanje/mozga, povrede unutrašnjih organa grudnog koša” u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom “uništenje srca”.
- RA-33-7009 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 8-9 u finskom izveštaju (od kojih su 7-8 bile probojne), a u jugoslovenskom 7 (“na lešu je ustanovljeno sedam rana od vatrenog oružja, a kod jedne je ?zrno pronađeno u telu”).
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: “oštećenje lobanje/mozga, smrtonosne povrede organa torakalne i abdominalne duplje” u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom “uništenje srca”.
- RA-34-7039 F:
 - Ova obdukcija predstavlja jednu od obdukcija koje su jugoslovenski i beloruski stručnjaci izvršili pre dolaska finskih stručnjaka. Finski stručnjaci su je verifikovali. U finskom izveštaju se navodi da je sa ulazne rane u desnom gornjem delu vrata uzet uzorak i da je koža zašivena. Mikroskopskim pregledom uzorka utvrđeno je da on sadrži crnu zrnastu materiju. U jugoslovenskom izveštaju se navodi da se “isključuje mogućnost da je pucano iz neposredne blizine”. Na osnovu kojih kliničkih argumenata bi se moglo bilo šta drugo zaključiti osim da je osnovana pretpostavka da je pucano s oružjem prislonjenim uz žrtvu (“relativno neposredna blizina”), što ne potvrđuju fotografije snimljene na mestu zločina? /original nejasan/

- RA-37-7013 F:
 - Razlika u tumačenju uzroka smrti: *“povreda srca, fraktura pelvisa i kičmenih pršljenova”* u finskom izveštaju, a u jugoslovenskom *“uništenje srca”*.
- RA-38-7014 F:
 - Razlika u broju rana od vatrenog oružja: 5 u finskom izveštaju (od kojih su 4 bile probojne), a u jugoslovenskom 4 (*“na lešu su pronađene četiri rane od vatrenog oružja, od kojih je kod jedne ?pronađeno zrno u telu”*).

Neke od ovih razlika između forenzičkih izveštaja su neznatne i formalne, te kao takve u osnovi ne utiču na opšte zaključke u njima.

DODATAK Br. 3

OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJIMA O LOKACIJI BELA CRKVA

Ova opažanja ne menjaju opšte zaključke izveštaja.

- JBG/22/SR: Izgleda da je teško odrediti na kojem se delu tela nalaze povrede; ulazne rane se ne razlikuju od izlazne (prilikom rendgenskog pregleda se videlo da su projektili izašli iz leša)
- JBG/28/SR: Teško je odrediti ukupni broj rana od vatrenog oružja i putanje projektila: da li je rana br. 2 nastala ponovnim ulaskom projektila u telo iz desne nadlaktice? Da li je rana br. 3 nastala izlaskom projektila u nivou levog pazuha?
- JBG/29/SR: Visina žrtve je pogrešno navedena, jer iznosi 162 cm, a ne 102 cm.
- JBG/33/SR: U redu br. 14 verovatno se radi o greški u vezi sa stranom: "...rana od vatrenog oružja u desnom levom donjem delu grudnog koša..."
- JBG/35/SR: Opis dveju ulaznih i dveju izlaznih rana. Prilikom rendgenskog pregleda, međutim utvrđeno je da se radi o četiri zrna metaka.
- JBG/55/SR: Izgleda da nedostaje opis rane br. 1.
- JBG/56/SR: Povrede nisu pravilno obeležene brojevima; nema povrede br. 2 (referenca na dijagram?)
- CAD/5/SR: Nije precizirano poreklo rane br. 3.
- CAD/8/SR: Nije navedeno na kojoj strani lakta (4) se nalazi povreda.
- CAD/13/SR: Postoji još jedan problem u vezi sa brojčanim označavanjem povreda: (1), (2), a zatim (1), (2), (3) (4).
- CAD/14/SR: Da li je rana od vatrenog oružja (5) koja se nalazi na unutrašnjoj strani desne nadlaktice izlazna rana (4) koja se nalazi na spoljašnjoj strani desne nadlaktice?
- JBG/69/SR: Gde se nalazi rana od vatrenog oružja (5)? U "desnom delu" kojeg dela tela?
- JBG/70/SR: U opisu putanje projektila koji je prouzrokovao ranu (1) verovatno je napravljena greška: ako se ulazna rana nalazi na spoljnoj strani desne nadlaktice,

izlazna rana se ne može nalaziti na unutrašnjoj strani leve nadlaktice, niti je projektil ponovo mogao da prodre u telo na levoj strani grudnog koša.

DODATAK Br. 4

OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJIMA O LOKACIJI PADALIŠTE

1. Ovaj izveštaj predstavlja koncizan prikaz istraživanja i sadrži samo nekoliko detaljnijih informacija o sudsko-medicinskim aspektima (u nekoliko slučajeva, patolog je napisao “bez komentara” u vezi sa pasusom “Sudsko-medicinski aspekti”, na primer, br. 98, br. 99, br. 100, br. 101, br. 103, br. 105, br. 107, br. 108, br. 109, br. 110, br. 111, br.112, br. 113, br. 114, br. 115).
2. Izgleda da je u svim slučajevima pogrešno naveden datum smrti (u drugoj polovini maja 1999.), premda se to dogodilo negde u martu 1999.
3. Nije navedeno kakva metodologija je korištena; čini se da nije izvršen ni radiografski ni fluoroskopski pregled, niti su uzimani uzorci.
4. Pored toga, u ovom izveštaju nema pouzdanih podataka o kalibru oružja koje je upotrebjeno:
 - a. Obdukcija br. 97: Patolog je naveo sledeće: “Teške povrede su izazvane hicima ispaljenim sa srednje udaljenosti iz sačmarice kalibra 5,56 mm”. U ovom slučaju, niko ne zna da li patolog zasniva svoju tvrdnju na analizi nadene čaure ili izvađenog zrna, na mikroskopskim ili nekim drugim nalazima.
 - b. Obdukcija br. 108: Patolog je naveo sledeće: “Pronađena je čaura kalibra 5,56 mm i predana policiji.” Čini se da se ta čaura vidi na fotografiji br. 2. Međutim, ako se uz pomoć milimetarske skale izmeri prečnik čaure, onda će se videti da je prečnik veći od 7 mm (verovatno iznosi 7,62 mm, ali se to ne može pouzdano tvrditi). Očigledno se ne radi o kalibru 5,56 mm, što potvrđuje prethodno opažanje.
5. Takođe su primećeni pogrešni podaci o žrtvama:
 - Mihanc Imeraj (19 godina u izveštaju) i Mihane Imeraj (72 godine u Dodatku E)
 - Feride Imeraj (80 godina u izveštaju) i Feride Imeraj (21 godina u Dodatku E)
 - Sabahat Imeraj (lice ženskog pola u izveštaju) i Sabahat Imeraj (lice muškog pola u Dodatku E)
 - Raba Imeraj (lice ženskog pola u izveštaju) i Rab Imeraj (lice muškog pola u Dodatku E)
 - I na kraju, Fatime Salibaj se ne pojavljuje u Dodatku E.

6. I tabela "Por Edad" (po starosnoj dobi) takode sadrži grešku: starosnoj dobi 41-50 godina pripadaju dva lica (br. 98 i br. 115), a starosnoj dobi 51-60 godina pripada jedno lice (br. 106), a ne obrnuto.
7. U vezi sa slučajem Arjeta Imeraj, patolog u izveštaju navodi amputaciju gornjih udova, dok u zaključku navodi amputaciju samo jednog uda.

DODATAK Br. 5

FORENZIČKA ANALIZA VIDEO SNIMKA LOKACIJE U IZBICI

1. Materijal i metoda

Ovaj forenzički izveštaj zasniva se na analizi fotografija koje je Odeljenje za indeksiranje dokumenata i video snimaka MKSJ-a izradilo od video snimka koji je napravio dr Liri Loshi (V000-1733 / V000-2398).

Ovaj izveštaj sadrži podatke dobijene analizom samo onih snimaka koji su od forenzičkog značaja, tj. snimaka na kojima se vide direktni ili indirektni tragovi rana na leševima žrtava. U svakom pojedinom slučaju, opisani su kako položaj tela tako i modrice i zone pritiska, te izlivi krvi, što može upućivati na prethodni položaj leševa. Proučene su uočljive povrede i utvrđeno je na kom delu tela se nalaze, a pretpostavljeni su i njihovi uzroci.

Ograničeni karakter ovog istraživanja rezultat je slabog kvaliteta snimaka skinutih sa videotrake, koji su toliko nejasni da detalje na njima nije moguće uvećati.

Uz ove snimke nije data milimetarska skala i oni očigledno ne zadovoljavaju kriterijume naučne fotografije.

Pored toga, analizom snimaka se u bilo kom pogledu ne može nadomestiti spoljni pregled tela. Drugim rečima, ovi sudsko-medicinski nalazi ne mogu imati težinu naučne ekspertize.

Iz tih raznih razloga, nijedan nalaz se neće smatrati pouzdanim i samo će dijagnostičke pretpostavke biti uzete u obzir. Za patološke pojave će biti rečeno da li se podudaraju ili ne sa traumatskim lezijama.

Ispitana je i mogućnost simulacije, ali to se nije moglo potvrditi sudsko-medinskim istraživanjem:

- Rane po svom realističnom izgledu, obliku, dimenzijama, boji i makroskopskim osobinama odgovaraju onom što je klinički uočljivo kod lezija i, čini se, sasvim je nemoguće da je u pitanju simulacija.
- Putanja i pravac toka telesnih tečnosti potpuno se podudara s onim što je uočljivo prilikom spoljnjih kliničkih pregleda.
- Iz video snimka izbija atmosfera prirodne autentičnosti. Ovde se ne radi o reportaži, ni o filmu snimljenom u propagandne svrhe. Svi leševi su snimljeni obučeni, a snimatelj se često ograničio samo na lice. Pojedini leševi su prekriveni ćebetom. Na nekima nisu uočljive nikakve lezije, dok se na nekima vide samo mrlje od krvi ili oštećena odeća, što liči na rupe od metaka.

- Konačno, reprodukcijom /kao u originalu/ kadaverskih pojava kao što su *post mortem* modrice i zone pritiska moguće je ustanoviti koliko su one autentične sa sudsko-medicinskog stanovišta budući da tu vrstu detalja nije moguće reprodukovati bez detaljnog znanja iz oblasti forenzičke medicine.

2. Forenzička analiza fotografija skinutih sa video trake

Fotografija lica br. 01.02a

štaka

povreda desnog obraza

mrlice od krvi kragini košulje

Leš ovog starca (verovatno se radi o licu po imenu **Hetem Tah**) leži na ledima. Na licu su mu uočljivi cijanoza i modrice (sa zonom pritiska na desnom delu čela i slepoočnice), a na desnom obrazu povreda neutvrđenog porekla. Krv na desnoj kragini košulje verovatno potiče od te lezije. Na desnoj strani lica vide se veritakalne paralelne ogrebotine, koje su mogle nastati povlačenjem tela po zemlji. Čini se da je došlo i depresije desne očne duplje, što može biti povezano sa frakturom u tom predelu. Glava leži na dvema drvenim štakama. Leš je verovatno vraćen i prethodno je ležao potrbuške, što se može videti po ostacima vegetacije na stražnjoj strani, po mestu modrica i po tome što je zona pritiska desni deo čela.

Fotografija lica br. 01.03

Leš ovog odraslog lica muškog pola leži na ledima, a na njegovom licu se može videti *post mortem* modrice, kao i teška cijanoza. Na prednjem delu kape vidi se krv, čije je poreklo nepoznato. Krvava tekućina izgleda potiče iz nosa i ustiju. Uočljive su i lezije na tri prsta desne šake u vidu oguljene kože i masnica, koje bi se mogle smatrati odbrambenim lezijama.

krvava tekućina**cijanoza
i post mortem
modrica****masnice i
mesta oguljene kože****krv****zona pritiska****Fotografija lica br. 01.05a**

ostaci vegetacije

**hematoma levog gornjeg
očnog kapka****povreda u prednjem
desnom parietalnom
predelu****cijanoza
prstiju ruke**

izvrnuti komadi kože

oguljena koža

Ovaj leš žrtve muškog pola leži na desnom boku. Čini se da u prednjem desnom parietalnom predelu ima ozledu koja izgleda kao rana od vatrenog oružja. Izvrnut komad kože u donjem delu, preko kragne, pokazuje da joj je na tom mestu izlaz. Hematoma desnog gornjeg očnog kapka je verovatno povezana sa frakturom prednjeg dela baze lobanje do koje je došlo povredom glave. Ostaci vegetacije u predelu čela ukazuju na to da je glava prethodno bila u drugom položaju.

Cijanoza prstiju desne šake se ne vidi sasvim jasno, ali je uočljiva oguljenost kože na stražnjoj strani drugog, trećeg i četvrtog metakarpofalangalnog članka (odbrana? pokretanje tela?).

Fotografija lica br. 01.07**mrlje od krvi
desne šake****složena povreda**

Ovaj leš leži na leđima, a radi se o prilično staroj žrtvi muškog pola. Na levoj šaci ima tešku ozledu sa kominutivnim frakturama četiri zadnja /kao u originalu/ prsta i oštećenjima mekih tkiva. Ova povreda se podudara sa ranom od vatrenog oružja i odbrambenom lezijom. Na stražnjoj strani prvih falangi 4. i 5. prsta na levoj šaci moguće je povući gotovo sasvim pravu liniju.

/fotografija/

U nivou donjih udova, na pantalonama, nalaze se mrlje od krvi koje, zajedno sa oštećenjima odeće, upućuju na to da se radi o rupama od metaka.

rupe**Fotografija lica 01.10**

Ovaj leš leži na desnom boku, a radi se o žrtvi muškog pola starije starosne dobi. Ispod desne podlaktice su mu jedna drvena štaka i telo druge žrtve. Na slici se vidi da na laktu leve ruke ima ranu od vatrenog oružja. Ta rana se nalazi na stražnjem i

srednjem delu lakta, a njene velike dimenzije, izvrnut krvavi rub oštećene tkakine i fragment kosti koji viri iz rane (komad lakatne kosti?) upućuju na to da se radi o tipičnoj izlaznoj rani.

povreda desnog lakta

fragment kosti

Fotografija lica br. 01.13a

velika rana na

povreda u

čelu
(pretpostavljena izlazna rana)

predelu leve
slepoočnice
(pretpostavljena
ulazna rana)

pretpostavljena
zona s tragovima
baruta

Ovo je leš žrtve muškog pola i starije starosne dobi (identifikovane kao **Bajram Osman Dervishi**). Leš leži na zemlji, na desnom boku, i čelom dodiruje leđa druge žrtve. U predelu leve slepoočnice uočljivo je jedno malo oštećenje sasvim kružnog oblika, s koncentričnim crnim krugom, koje se može protumačiti kao ulazna rana od vatrenog oružja. Ispred ove povrede nalazi se nekoliko malih tamnih tačaka koje bi mogle odgovarati tragovima baruta. Konačno, na čelu je uočljiva velika povreda koja bi se mogla protumačiti kao izlazna rana.

Fotografija lica br. 01.17

cijanoza i modrica na licu

mrlje od krvi**izliv krvi**

Na lešu ove odrasle žrtve muškog pola uočljiva je teška cijanoza lica koja je povezana sa *post mortem* modricama i izlivom krvi iz nosa. Čini se da se u unutarnjem uglu desne očne duplje nalazi hematoma. Osim toga, na levom dlanu uočljive su male crvene mrlje koje odgovaraju mrljama od krvi. Nije uočljiva nijedna druga povreda, a uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 01.20**mrlje od krvi**

Pored cijanoze lica, u ovom slučaju je došlo i do izliva krvi iz obeju nozdrva i usta. Na prednjoj osnovi vrata primetljivi su i drugi tragovi krvi, za koje se ne zna da li potiču iz nosa ili usta od povrede u predelu vrata i grudnog koša. Konačno, raspoređenost mrlja od krvi upućuje na to da je telo ove žrtve muškog pola pomerano, ili barem njena glava.

Fotografija lica br. 01.22a**izliv krvi****zona pritiska****post mortem
modrice**

Na licu ove prilično stare žrtve muškog pola vide se mrlje od krvi i izliv krvi. Položaj tela upućuje na to da joj je pomerana glava. Osim toga, napred na licu uočljive su *post mortem* modrice i zona pritiska, što nije u skladu sa sadašnjim položajem tela tj. s tim

da ono leži na leđima, malo nagnuto na levu stranu. Na šakama su uočljive smeđaste mrlje (krv? zemlja?).

Fotografija lica br. 01.24a

Ovo je leš prilično stare žrtve muškog pola kod koje je uočljiv izliv krvi iz levog slušnog kanala. To uglavnom upućuje na frakturu petrozne kosti koja pripada bazi lobanje. I u ovom slučaju, pravac izliva krvi (prema gore i malo ustranu) i mesta *post mortem* modrica (napred na licu, sa zonom pritiska na levoj donjoj vilici) ukazuju na to da je telo bilo u drugačijem položaju od onog koji se vidi na fotografiji, kao i na to da je telo pomerano nakon vremena potrebnog za nastajanje modrica (oko 30 časova nakon smrti).

Čini se da je došlo i do krvarenja iz nosa, a uočljiva je i jedna smežurana površina i mrlja krvi na rubu nozdrve.

mrlje od krvi

krvarenje iz levog uha

Ovaj leš se pojavljuje i na fotografiji br. 08.03.

Fotografija lica br. 01.26a

/fotografija/

Kod ove mlade žrtve muškog pola uočljiv je dimorfizam lica, što se podudara s navodima svedoka koji u svojoj izjavi govori o mentalno zaostalom licu. No, takođe je primetljivo kružno oštećenje kože ispred desnog uha, u nivou tragusa, zaokruženo smeđastom mrljom, što bi moglo značiti da se radi o rani od vatrenog oružja. Zbog slabog kvaliteta snimka to nije moguće pouzdano znati.

Fotografija lica br. 01.027

Na licu ove odrasle žrtve muškog pola vide se mrlje od krvi nastale vertikalnim izlivom po sredini čela. Ne vidi se ishodište tog izliva, ali je moguće da je krv tekla iz vlasišta.

mrlje od krvi**Fotografija lica br. 01.30****zona pritiska****mrlje od krvi****otok gornje usne**

Na prednjem delu lica ove odrasle žrtve muškog pola uočljive su *post mortem* modrice, sa zonom pritiska u predelu nosa i delimično napred, što se ne podudara sa položajem leša. Osim toga, kod nozdrva se nalaze mrlje od krvi, kao i na tkanini oko vrata i napred na kragni džempera. Nije vidljivo mesto gde je došlo do izliva krvi.

Fotografija lica br. 01.32**rana od vatrenog oružja****mrlje od krvi**

Na telu ove stare žrtve muškog pola uočljiva je jedna rana od vatrenog oružja, u donjem desnom delu vrata na prednjoj strani, odmah iznad desnog spoja grudne i ključne kosti. Ranu delimično pokriva košulja, ali ona bez sumnje predstavlja izlaznu ranu zaokruženu mrljama poprskane krvi, na vratu i u predelu grudne kosti. I kragna od košulje je dobrim delom zamrljana krvlju.

Fotografije lica br. 01.33a i 01.33b

**mrle od krvi
i anatomska
deformacija
četvrtog prsta
na desnoj ruci**

**mrle od krvi
i vetrovatna povreda
leve šake**

mrle od krvi

zemlja i krv

Na ovoj fotografiji uočljivo je nekoliko stvari: U donjem levom uglu, na travi, vidi se nekoliko smeđastih mrlja koje izgledaju kao mrlje od zemlje i krvi. Treba napomenuti da se te mrlje podudaraju sa simetrično raspoređenim mrljama od krvi na odeći žrtve u nivou epigastrijuma, levog boka i levog kuka. Ta činjenica, kao i modrice na prednjem delu lica, sa zonom pritiska na levoj strani lica, upućuju na mogućnost da je telo ležalo licem prema zemlji i da je iz tog položaja okrenuto.

Pored toga, i na desnoj šaci ima tragova krvi, i to na stražnjoj strani drugog, trećeg i četvrtog prsta, a uočljiva je i deformacija proksimalnog interfalangalnog članka.

**rana na desnoj
strani čela**

hematom leve očne duplje

deformacija

povreda na levom uhu

gornje usne

Na ovom snimku napravljenom izbliza može se videti da je iz ustiju i nosa curila krv. Do deformacije gornje usne došlo je pritiskom lica na zemlju, ali se ne može isključiti mogućnost da se u ovom predelu radi o ozledi.

Uočljiva je takode i bilateralna hematoma očnih duplji, što upućuje na moguću frakturu baze lobanje.

Uočljive su dve rane, koje odgovaraju ranama od vatrenog oružja: jedna na desnom prednjem delu, a druga na levom uhu. Rana na desnoj strani čela više odgovara ulaznoj rani, a sledeći snimak potvrđuje pretpostavku da su ove dve povrede u istoj putanji:

/fotografija/

Ovo telo se vidi i na snimcima 08.06, 08.06a i 08.06b.

Fotografija lica br. 01.34

zona pritiska

izliv krvi

**post mortem
modrica**

cijanoza usana

povreda vrha nosa

Na prednjoj strani ovog leša žrtve muškog pola uočljive su *post mortem* modrice, sa zonom pritiska na levoj strani čela, što upućuje na to da je, pre fiksiranja modricai, telo okrenuto iz položaja u kojem je ležalo.

Osim toga, pod uvećanjem se vidi povreda vrha nosa u obliku rasekline, kao i to da krv curila ulevo. Poreklo povrede nije moguće utvrditi (udarac tupim predmetom?)

03054135

Fotografija lica br. 01.35a

Na licu ove žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi, naročito u predelu nosa, desnog obraza, brade i čela.

Na čelu, iznad leve obrve, nalazi se povreda koja odgovara rani od vatrenog oružja i verovatno se radi ulaznoj rani.

rana od vatrenog oružja**Fotografija lica br. 01.36a****sastrugana koža****rana od vatrenog oružja**

Na telu ove stare žrtve muškog pola uočljiva je teška povreda donje vilice sa zrakastim širenjem oštećenja i sastruganom kožom, što odgovara rani od vatrenog oružja. Čini se da se radi o izlaznoj rani, ali se ne može isključiti mogućnost tangencijalnog hica, s ulaskom u predelu levog obraza, u smeru s leva nadesno i pomalo od pozadi prema napred i nadole...

Fotografija lica br. 02.02a

Kod ove žrtve muškog pola vidi se cijanoza lica, kao i to da je krv tekla iz nozdrva i usta. 03054136

izlivi krvi**Fotografija lica br. 02.03****nedostaje
veći deo lica**

Teška povreda na telu ove žrtve muškog pola odgovara rani od vatrenog oružja, pri čemu je došlo do uništenja lobanje i mozga i gubitka gornjeg dela lica, pa se tako vidi unutrašnja strana ležišta mozga. Gornji deo leve ušne školjke je rascepljen i ta povreda je naneta vatrenim oružjem.

Fotografija lica br. 02.04a**zrakasto širenje
oštećenja****otisak usta cevi
vatrenog oružja****crna supstanca**

Na levom obrazu ove stare žrtve muškog pola uočljiva je povreda koja izgleda kao tipična povreda od vatrenog oružja. U donjem delu povrede vidi se otisak usta cevi oružja, dok se u njenom gornjem delu vide dva zrakasta oštećenja kože. I u gornjem i u donjem delu povrede primetljivi su tragovi crne supstance. Sve te karakteristike

upućuju na to da je pucano ili iz neposredne blizine ili tako što je cev dodirivala žrtvu, a putanja zrna čini se ide s leva nadesno, prema gore i pomalo unazad.

mrlje od krvi

rupe

03054137

Osim toga, kod leve kragne krznom postavljene jakne nalazi se jedna rupa zaokružena crvenom mrljom i još jedna na prednjoj strani belog džempera, u gornjem delu, iznad jedne mrlje krvi. Ne zna se da li je rupa **A** povezana sa rupom **B** ili ranom **C** ili pak nekim drugim hicem.

Fotografije lica 02.05 i 02.05a

mrlja od krvi

mrlja od krvi

zemlja

krv

Leš gornje žrtve je verovatno okrenut, pa je moguće da mrlja od krvi **A** na desnom kolenu odgovara tragu krvi **B** na zemlji.

Mrlja na puloveru donje žrtve, koja je muškog pola, je verovatno od krvi. Osim toga, na levoj strani čela žrtve nalazi se ozbiljna povreda koja odgovara rani od vatrenog oružja (moguće je da se radi o izlaznoj rani).

povreda na levoj strani čela**hematom****ostaci vegetacije**

Hematom na desnom obrazu je verovatno prouzrokovan udarcem tupim predmetom. Na prednjoj strani su uočljive *post mortem* modrice sa zonama pritiska na nosu i usnama. To, kao i ostaci vegetacije na nosu i levom obrazu i zemlja na desnom dlanu, upućuje na zaključak da je žrtva prvobitno ležala potrbuške. 03054138

Fotografija lica br. 02.06**hematom****zemlja****rana od vatrenog oružja**

Na sredini čela ove žrtve muškog pola, između očnih duplji, uočljiva je rana od vatrenog oružja. Takođe se vidi hematom desne očne duplje. Nos je prekriven zemljom.

Fotografija lica br. 03.01**hematom****deformacija nazalne
piramide****oštećenja**

Na licu ove žrtve muškog pola uočljivo je nekoliko traumatskih lezija: deformacija nazalne piramide s nazalnim krvarenjem, hematom u predelu leve slepoočnice s mrljom od krvi koja se proteže od levog uha do leve očne duplje. Osim toga, na levoj strani kape vidi se jedna rupa, a s njom se podudara rupa na levoj strani kapuljače. Te rupe su mogle biti prouzrokovane hicem iz vatrenog oružja. Stoga se ne može isključiti pretpostavka da je zrno povredilo levu slepoočnicu, prošavši kroz kapuljaču i kapu.

03054139

Na prednjoj strani su uočljive *post mortem* modrice sa zonom pritiska na levom delu lica, što navodi na zaključak da je leš verovatno okrenut na drugu stranu.

Fotografija lica br. 03.02

hematom**ostaci vegetacije**

Nažalost, zbog slabog kvaliteta slike nije moguće detaljno analizirati lice žrtve, naročito njene desne strane koja je delom prekrivena ostacima vegetacije, no čini se da se na levoj očnoj duplji nalazi hematom. Na desnom dlanu žrtve uočljiva je rana, a sam dlan je na rubovima izgreban. Vrh desnog rukava je iscepan.

povreda**pocepan rukav**

Fotografija lica br. 03.03, 03.03a i 03.04**oštećenja na odeći****ostaci vegetacije****krv**

Kod ove žrtve muškog pola, na desnoj strani lica na kojoj ima ostataka vegetacije, uočljive su *post mortem* modrice, po čemu bi se moglo zaključiti da je žrtva okrenuta posle smrti.

Na prednjoj strani nogavica uočljive su 4 rupe, u predelu gornje trećine butina. Rupe na desnoj nogavici, u predelu butine, su tangencijalne i čini se da se podudaraju sa rupama na levoj nogavici. Na sredini desne butine i u predelu desnog debelog mesa nalaze se mrlje od krvi. Sve to je tipično za rupe od metaka. Moguće je da se rana A nalazi u području leve femoralne arterije. 03054140

povreda na levoj šaci

Na levoj nadlanci iste žrtve uočljiva je povreda, i to u nivou članka četiri prsta, što odgovara tangencijalnoj ozledi od vatrenog oružja.

Fotografija lica br 03.05

Kod ove žrtve se u desnom čeno-parijetalnom predelu može videti povreda, kao i mrlja od krvi na desnoj očnoj duplji i krvarenje iz nosa. Na desnoj očnoj duplji je uočljiv hematoma. Na sredini čela, nalazi se još jedna povreda (ulazna rana?) Ove lezije su prouzrokovane hicem ispaljenim u glavu.

hematom**povreda u desnom čeno-
parijetalnom delu**

povreda na sredini čela

Fotografija lica br. 03.06

lezija na levoj očnoj duplji

**izliv krvi iz levog
uha**

Kod ove stare žrtve uočljivi su povreda na levoj očnoj duplji, koju je teško analizirati, i izliv krvi iz levog uha, što može biti simptom frakture desne petrozne kosti. Nije moguće pouzdano utvrditi poreklo tih povreda.

03054141

Fotografija lica br. 03-07

rupa

mrlja od krvi

ostaci vegetacije

Na jakni bež boje ove žrtve muškog pola vidi se jedna mrlja od krvi, ali se poreklo krvarenja ne može pouzdano ustanoviti, premda odgovara ozledi u predelu abdomena.

Fotografija lica br. 03.08

Na levoj strani lica ove žrtve uočljive su *post mortem* modrice, a na njoj ima i ostataka vegetacije, po čemu se može zaključiti da je telo nakon smrti prevrnuto.

Tranverzalnim mrljama krvi na desnom obrazu i kragni pulovera nije moguće utvrditi poreklo.

krv

Fotografija lica br. 03.09

**masnica na
desnom obrazu**

zemlja

03054142

**oteklina na desnoj
vratnoj veni**

Na desnom obrazu ove žrtve uočljiva je masnica, kao i linearne i paralelne abrazije kože, što navodi na zaključak da je telo bilo vučeno po zemlji.

Fotografija lica br. 03.10

Na ustima ove žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi, kao i na levom obrazu i desnoj strani jakne.

mrlje od krvi

oštećenja na jakni

Na desnom prednjem delu jakne nalaze se rupe iz kojih viri postava, a koje odgovaraju izlaznim rupama od metaka. Ne može se isključiti mogućnost da se radi o ranama od vatrenog oružja u predelu grudnog koša i abdomena.

Fotografija lica br. 03.11a**mrnje od krvi**

Kod ove žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi na desnoj očnoj duplji i desnoj komisuri. Takođe se na desnoj strani donje usne nalazi hematoma. Na licu se mogu videti ostaci vegetacije. Uzrok smrti nije moguće utvrditi.

Fotografija lica br. 04.01a

03054143

Na lešu ove stare žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi - na gornjoj usni i desnom obrazu, kao i na kragini kaputa postavljenog krznom i na džemperu, na levoj strani. Poreklo krvarenja ne može se utvrditi, a i uzrok smrti je ostao neutvrđen.

mrnje od krvi**Fotografija lica br. 04.02**

Na licu ove žrtve ženskog pola uočljiva je cijanoza nepoznatog porekla. Na desnom obrazu se nalazi i jedna tamna mrlja koja se ne može lako analizirati, ali je moguće da se radi opekotinama. Uzrok smrti se ne može utvrditi.

Fotografija lica br. 05.01

post mortem modrice
zone pritiska
tamne mrlje

izliv krvi

Na prednjoj strani leša ove žrtve muškog pola uočljive su *post mortem* modrice sa zonama pritiska, po čemu se može zaključiti da je žrtva ležala potrbuške i da je potom okrenuta, možda radi spoljnjeg pregleda. Nema uočljivih povreda, ali se na pantalonama mogu videti tamne mrlje koje mogu biti mrlje od krvi. Osim toga, na gornjoj usni se nalazi mali trag krvi koja je iscurila iz leve nozdrve.

Fotografije lica br. 05.02, 05.02a i 05.02b

03054144

rupe

Na prednjoj desnoj strani džempera ove žrtve muškog pola uočljiva je rupa sa crvenom mrljom koja odgovara rupi od metka. Kod desnog ramena se nalazi komad tkanine sa velikim crvenim mrljama, koje bi mogle biti od krvi.

/dve fotografije/

Ispod desnog uha, iznad kragne od košulje, nalazi se takode jedna lezija koja odgovara povredi od vatrenog oružja. U školjci desnog uha nalazi se ugrušak krvi.

Fotografije lica br. 05.03a i 05.03b**mrnje od krvi**

Na košulji i jakni ove žrtve muškog pola nalaze se mrlje od krvi tipične za povredu u predelu abdomena i grudnog koša, pa je osnovana pretpostavka da se radi o takvoj povredi.

Fotografija lica br. 05.04b**mrnje od krvi****deformacija desne noge**

Kod ove žrtve muškog pola se na nogavicama pantalona vide velike mrlje od krvi. Osim toga, uočljiva je deformacije desne noge s medijalnim rotacijom i varusom, što upućuje na frakturu desne potkolenice i lisne kosti. Ne može se isključiti mogućnost da se radi o povredama od vatrenog oružja. 03054145

Fotografija lica br. 05.05**ostaci vegetacije****zona pritiska****post mortem modrice**

U levoj ruci ove žrtve muškog pola nalazi se predmet tamne boje (novčanik?). Po mestu *post mortem* modrica, zona pritiska i ostataka vegetacije može se zaključiti da je žrtva prvobitno ležala potrbuške i da je verovatno radi pregleda okrenuta. Na ovim slikama nisu uočljive nikakve povrede.

Fotografija lica br. 05.06**rupe**

Kod ove stare žrtve muškog pola se napred na jakni, koja izleda kao da je od kože, na njenoj desnoj strani, nalaze rupe kroz koje viri postava. Te rupe odgovaraju rupama od metaka, premda nisu uočljive mrlje od krvi.

Fotografije lica br. 05.07a

Kod ove žrtve muškog pola se na levoj strani lica, u predelu jagodične kosti, može videti mrlja od krvi koja je, čini se, nastala curenjem krvi iz leve nozdrve. Osim toga, na desnoj jagodičnoj kosti i na desnom delu čela nalazi se jedna rana s izgrebanim spoljnim rubom, što navodi na zaključak da se radi o rani od vatrenog oružja.

03054146

Prema tome, uzrok smrti odgovara povredi glave, odnosno lobanje/mozga, prouzrokovanoj vatrenim oružjem.

možda lična karta**izliv krvi**

Fotografija lica br. 05.08c**zone pritiska**

Po tome gde se nalaze zone pritiska moglo bi se zaključiti da je ova žrtva muškog pola najpre ležala potrbuške. Nije uočljiva nijedna povreda.

Fotografija lica br. 05.09**zone pritiska****iskrivljenje nosa****krv**

Kod ove žrtve muškog pola, zone pritiska se nalaze na licu, i to na nosu, desnoj jagodičnoj kosti, bradi i desnom uhu. Nos je iskrivljen na levu stranu, po čemu se može zaključiti da je žrtva ležala tako što je desnom stranom lica bila okrenuta zemlji. Pored toga, na zemlji, kod desne strane glave žrtve, nalazi se mrlja od krvi, a iza desnog uha se nalazi tamna mrlja, što upućuje na povredu u tom predelu.

03054147

Fotografije lica br. 05.10 i 05.10a**verovatno
lična karta****ostaci
vegetacije****mrlje od krvi**

Na licu ove žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi, i to na nosu, usnama, bradi i levom obrazu, kao i na levoj nadlanici i petom prstu desne ruke. Poreklo krvarenja nije moguće utvrditi, a uzrok smrti je poznat. Predmet na grudima žrtve je verovatno lična karta.

Fotografije lica br. 05.11 i 05.11a**ulazna rana?****krv****ostaci vegetacije****rana od vatrenog oružja****cijanoza****izlazna rana?**

Na gornjem delu svoda lobanje, u čeonom i levom parijetalnom predelu, vidi se teška povreda sa isurelim moždanim tkivom. Izgled povrede je karakterističan za povrede od vatrenog oružja sa velikom brzinom zrna. Ulaz joj se možda nalazi na prednjoj strani, a izlaz u levom parijetalnom predelu, na šta upućuju izvrnuta koža i komadić mozga. Putanja zrna je mogla ići prema gore, s desne na levu stranu i nazad. Čini se da se pored glave žrtve nalazi lokva krvi. Uzrok smrti je povreda glave, odnosno lobanje/mozga, naneta vatrenim oružjem.

03054148

ostaci vegetacije**mrlje od krvi**

Pored toga, na prednjoj strani gornje trećine desne nogavice pantalona nalaze se mrlje od krvi koje upućuju na ozledu desnog bedra.

Fotografija lica br. 05.13a**ostaci vegetacije****zone pritiska****mrlja od krvi*****post mortem* modrice**

Na licu ove žrtve muškog pola uočljive su *post mortem* modrice sa zonama pritiska u desnom delu čela, na desnom obrazu i nosu, po čemu se može zaključiti da je leš okrenut nakon smrti. To potvrđuju ostaci vegetacije na desnoj jagodičnoj kosti i vrhu nosa. U desnom delu brade nalazi se takođe jedna mrlja od krvi nepoznatog porekla. Uzrok smrti nije moguće utvrditi.

Fotografija lica br. 05.14b**mrlja od krvi?****rupe**

Čini se da se kod ove žrtve muškog pola napred, na trupu, nalaze dve rupe na jakni, a po jedna na puloveru i džemperu. Na džemperu se nalazi i mrlja od krvi. Opravdana je pretpostavka da se radi o povredi grudnog koša prouzrokovanoj vatrenim oružjem.

03054149

Fotografije lica br. 06.01, 06.01a i 06.01b

Kod ove žrtve muškog pola uočljiva je teška povreda glave, u predelu lica. To veliko oštećenje obuhvata sredinu čela i parijatalni predeo, a odgovara rani od vatrene oružja. Na prednjoj strani lica uočljivo je nekoliko mrlja od krvi i nešto što liči na *post mortem* modrice /original nejasan/, sa zonama pritiska u predelu iznad desne očne duplje, desne jagodične kosti i nosa. Na čebetu ispod tela uočljivi su komadi kostiju i moždanog tkiva. Uzrok smrti je povreda lobanje/mozga koja je verovatno prouzrokovana hicem iz vatrene oružja u glavu.

hematom očne duplje

povreda glave

Fotografija lica br. 06.02

/tri fotografije/

Na lešu ove žrtve muškog pola uočljivo je nekoliko povreda:

- Oštećenje 4. prsta leve ruke u predelu metakarpofalangalnog članka. Ova lezija se podudara sa ranom od vatrenog oružja i mogla je nastati pri pokušaju odbrane
- Osim toga, jedna povreda se nalazi i u gornjem prednjem delu vrata, napred, odmah ispod brade. Ova lezija je kružnog oblika i čini se da je zaokružena crnom supstancom. Povreda izgleda kao rana od vatrenog oružja nastala hicem iz neposredne blizine.

Na levoj nadlanici se nalaze i mrlje od krvi. Uzrok smrti je povreda vrata prouzrokovana hicem iz vatrenog oružja.

Fotografija lica br. 06.03

Na licu ove stare žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi, naročito ispod vrha nosa. U predelu desne očne duplje uočljiv je veliki hematoma. Takođe je došlo i do deformacije nosa, a zone pritiska se nalaze na desnoj jagodičnoj kosti, na levom delu čela i na bradi, što navodi na pretpostavku da je žrtva ležala s levom stranom lica na zemlji. Tu pretpostavku potvrđuju ostaci vegetacije.

03054150

hematom

zone pritiska

krv

Fotografija lica br. 06.04.**zona pritiska****mrnje od krvi**

Na prednjoj strani lica ove žrtve muškog pola uočljive su modrice, a na čeonom delu zona pritiska, što upućuje na to da je telo ležalo na stomaku. Mrlje na levoj slepoočnici, ispod leve nozdrve i na levom delu brade su verovatno od krvi. Međutim, uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 06.06b**verovatno mrlje krvi**

Na telu ove stare žrtve nema uočljivih povreda, ali su mrlje na desnoj nogavici, u nivou gornjeg dela bedra, verovatno od krvi, pa se ne može isključiti mogućnost da se radi o rani na levoj nozi. Međutim, uzrok smrti je ostao neutvrđen.

03054151

Fotografija lica br. 07.02**post mortem modrice****mrnje od krvi****zone pritiska**

Na prednjem delu lica ove žrtve muškog pola (koja je identifikovana kao Ilaz Bajra, rođen 1929.) uočljive su *post mortem* modrice sa zonama pritiska na levoj slepoočnici i levom obrazu, što upućuje na to da je žrtva ležala na levom boku. Takođe se na desnom obrazu i ispod brade nalaze mrlje od krvi, a putanja krvi izgleda ide transverzalno, s desna nalevo i od pozadi prema napred, što odgovara pretpostavljenom položaju žrtve. Nije očigledno odakle je krv curela, a uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 07.03

Na desnom delu čelu uočljivo je oštećenje kože, a verovatno i kosti, koje bi odgovaralo povredi od vatrenog oružja. Nije moguće utvrditi da li se radi o ulaznoj ili izlaznoj rani. Lice je dobrim delom umrljano krvlju. Uzrok smrti ove žrtve muškog pola (identifikovane kao Bajram Bajra, rođen 1931.) jeste povreda lobanje, odnosno mozga, koja je verovatno prouzrokovana hicem u glavu.

ozleda na desnom delu čela

03054152

Fotografija lica br. 07.05**mrlje od krvi**

Na licu ove žrtve muškog pola (identifikovane kao Asllah ili Asllan Bajra, rođen 1938.) ima nekoliko mrlja od krvi, i to u predelu desne očne duplje, nosa, obraza i usana. Krve je verovatno curela iz nozdrva i ustiju. Uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 07.06**oštećenje lobanje**

Na vrhu glave ove žrtve muškog pola (identifikovane kao Bajram Bajra, rođen 1935.) uočljiva je teška povreda, sa velikim oštećenjem čeonke kosti, koja odgovara rani od vatrenog oružja. Pored toga, lice je dobrim delom umrljano krvlju, a uzrok smrti je povreda lobanje, odnosno mozga koja je verovatno prouzrokovana hicem u glavu.

Fotografija lica br. 07.07**mrnje od krvi**

03054153

Na licu ove stare žrtve muškog pola (identifikovane kao Dragaj Rrustem, rođen 1918.) uočljive su mrlje od krvi, kao i izliv krvi iz nozdrva i usta. Međutim, uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 07.08**mrnje od krvi****post mortem modrice****osušen ugrušak krvi****zone pritiska**

U levom prednjem delu lica ove stare žrtve muškog pola (identifikovane kao Cen Dragaj, rođen 1920.) uočljive su *post mortem* modrice sa zonama pritiska na desnoj strani lica, što upućuje na to da je on ležao na toj strani. Takođe ima i mrlja od krvi na nosu, gornjoj usni, desnom obrazu i u predelu desne očne duplje. Pored toga, na neidentifikovanom fragmentu /kao u originalu/, u nivou desnog uha, uočljiv je jedan osušeni ugrušak krvi. Uzrok smrti nije moguće utvrditi, ali se ne isključuje mogućnost da je posredi povreda glave.

Fotografija lica br. 07.09**mrlja od krvi**

Na licu ove žrtve muškog pola (identifikovane kao Ali Dragaj, koji je izgleda rođen 1945.) uočljiva je samo jedna mrlja od krvi, i to ispod nosa. Nije uočljiva nijedna povreda, a uzrok smrti je ostao neutvđen.

Fotografija lica br. 07.11

Leš ove neidentifikovane žrtve muškog pola leži na ledima i na desnom rukavu maslinasto-zelene bluze nalaze se dve rupe zaokružene mrljama krvi, koje odgovaraju rupama od metaka. Ova vrsta povreda gornjih udova može značiti frakturu nadlaktične kosti i krvarenje usled povrede krvnih sudova.

03054154

mrlje od krvi i rupe na rukavu**Fotografija lica br. 07.12****mrlja od krvi**

Na nazalnom septumu ove žrtve muškog pola (identifikovane kao Hajriz Dragaj, rođen 1957.) uočljiva je jedna mala mrlja od krvi. Nije ustanovljena nijedna povreda, a uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografije lica br. 07.16 i 07.16a

Kod ove žrtve muškog pola (identifikovane kao Zymer Shala, rođen 1935.) uočljivo je sledeće:

- povreda na prednjem i lateralnom delu osnove levog palca sa iskidanim rubom
- mrlje od krvi na levom dlanu
- pored toga, povreda na hipotenarnoj izbočini, možda takođe sa iskidanim rubom
- desna nadlanica prekrivena mrljama krvi i povreda 5. prsta sa iskidanim rubom, pri vrhu distalnog članka, koja obuhvata i koren nokta, a tu se nalazi i komad kože.

Ove povrede odgovaraju povredama od vatrenog oružja i mogle su, na primer, nastati pri pokušaju žrtve da se zaštiti rukama.

Kod leve očne duplje nalazi se hematom.

03054155

povreda levog palca**hematom****povreda desnog 5. prsta**

Izleda da je smrt prouzrokovana povredama od vatrenog oružja, moguće glave, ali tu pretpostavku nije moguće potvrditi samo na osnovu ovih slika.

Fotografija lica br. 07.19b**moguće mrlje od krvi**

Na licu, na desnom obrazu, ove žrtve muškog pola (identifikovana kao Sali Dervishi, rođen 1938.) nalazi se jedna tamna mrlja, koja se proteže od desne komisure, a mogla bi odgovarati mrlji od krvi. Isto je uočljivo ispod nosa, a moglo bi se raditi o brkovima ili mrlji od krvi, što je verovatnije. Uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 07.23

crne mrlje

rupe

Na licu ove stare žrtve muškog pola (identifikovane kao Rexhep Qelaj, rođen 1926.), na nozdrvama, uočljive su crne mrlje čije poreklo nije moguće ustanoviti (opekotine? krv?).

Na kragni bele košulje nalazi se jedna polukružna rupa sa, kako izgleda, izgorelim rubom. Slična izgorela mesta nalaze se i na kragni plavog džempera. 03054156

Uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 07.26

/fotografija/

Ova mlada žrtva muškog pola (identifikovana kao Ajet Beqiri, rođen 1960.) ima na sebi zelenu maskirnu jaknu. Nije uočljiva nijedna povreda, a uzrok smrti je ostao neutvrđen. Pošto se njegovo ime ne nalazi na spisku žrtava, o njemu se ne govori u forenzičkom izveštaju .

Fotografija lica br. 08.01

Krv, zemlja i ostaci vegetacije prekrivaju deo lica ove nepoznate žrtve muškog pola i izgleda da njen pregled nije bilo lako izvršiti /nejasan original/, no čini se da se u navedenom predelu radi o teškoj povredi. Krvlju su umrljane kako kragna zelene vojne jakne tako i kragna džempera.

/fotografija/

Fotografije lica br. 08.02a i 08.02b

**PUTANJA
ZRNA**

ulazna rana

izlazna rana

03054157

otisak usta cevi

Kod ove stare žrtve muškog pola uočljive su dve povrede:

- Tipična rana od vatrenog oružja u predelu leve slepoočnice, kružnog oblika sa tamnim koncentričnim krugom, što se može protumačiti kao otisak od usta cevi vatrenog oružja. Hitac je ispaljen ili iz neposredne blizine ili tako što je cev dodirivala žrtvu.
- Teška povreda u levom čeonno-temenom predelu ima karakterističan izgled izlazne rane. Izgleda da nedostaje deo vlasišta, kao i kostiju vrha lobanje i mozga.

Putanja projektila ide s leva nadesno i prema gore.

Uzrok smrti je povreda lobanje, odnosno mozga prouzrokovana hicem u glavu.

Fotografije lica br. 08.05 i 08.05a**mrlje od krvi****mrlje od krvi**

Na lešu ove žrtve muškog pola uočljive su mrlje od krvi, i to na sivo-plavoj košulji, što upućuje na povredu na trupu, te kod leve nozdrve i na levom delu čela.

Nije uočljiva nijedna povreda, i uzrok smrti nije utvrđen.

Pored toga, na levom obrazu i na čelu nalaze se zone pritiska, što upućuje na to da je telo ležalo na toj strani.

Fotografija lica br. 08.07**spljošten nos****teška povreda glave**

03054158

Kod ove žrtve se vidi deformacija glave sa teškom povredom u predelu, kako izgleda, leve slepoočnice. Ta rana je mogla biti nanescna hicem iz vatrenog oružja, ali se to ne može pouzdano tvrditi. Nos je spljošten, moguće pritiskom o zemlju, a kod leve nozdrve se mogu videti mrlje od krvi.

Fotografije lica br. 08.08, 08.08a i 08.08b**mrlje od krvi****mrlje od krvi****rana od vatrenog oružja**

Kod ove žrtve muškog pola su na prednjoj strani žutog džempera i na levoj nadlanici uočljive mrlje koje su verovatno od krvi. Na licu, u predelu donje vilice, na desnoj strani, uočljiva je teška povreda. Nedostaju koža i komad kosti, a može se videti da se oštećenje zrakasto širi. To navodi na zaključak da se radi o izlaznoj rani. Nije uočljivo mesto gde je zrno ušlo, no ono bi se moglo nalaziti u levom stražnjem delu glave.

Ima i mrlja od krvi koje su nastale krvarenjem iz nozdrva.

Uzrok smrti je hitac iz vatrenog oružja u glavu.

Fotografije lica br. 08.09 i 08.09a

Na lešu ove muške žrtve uočljivo je nekoliko mrlja od krvi (verovatno u predelu levog uha, te u gornjem delu leve nogavice, i na desnoj šaci). 03054159

Osim toga, čini se da se tamo gde je mrlja pod krvi, u gornjem delu leve nogavice, nalazi rupa koja bi mogla odgovarati rupi od metka.

Uzrok smrti je ostao neutvrđen (spoljašnje krvarenje prouzrokovano oštećenjem krvnog suda do kojeg je došlo nanošenjem povrede vatrenim oružjem donjem levom ekstremitetu?)

mrlje od krvi**oštećenja na odeći****Fotografije lica br. 08.10 i 08.10a****moгуće mrlje od krvi****verovatno mrlje od krvi**

Na odeći ove žrtve muškog pola, na pantalonama, nalaze se dve velike tamne mrlje, koje su možda mrlje od krvi. Velike tamnocrvene mrlje na beloj košulji su verovatno mrlje od krvi. Ne vidi se gde je došlo do krvarenja, ali bi te mrlje mogle odgovarati povredama trupa i donjih udova. Uzrok smrti nije moguće utvrditi.

Fotografija lica br. 08.11

Na lešu ove stare žrtve muškog pola, na odeći, uočljivo je nekoliko mrlja, koje su verovatno mrlje krvi (u desnom prednjem delu košulje, na desnom kuku sa strane, na desnom kolenu i u srednjem delu leve nogavice).

Nema vidljivih povreda, osim povrede na drugom, trećem i četvrtom prstu leve ruke. Pregledom fotografije br. 08.12, na kojoj se vidi levi deo leša potvrđeno je da se radi o toj povredi. Ne može se isključiti pretpostavka da se radi o povredi nanasenoj pri odbrambenom pokretu ruke.

03054160

Međutim, uzrok smrti je ostao neutvrđen.

mrlje od krvi

Fotografija lica br. 08.12**verovatno mrlje od krvi****krv?**

Na lešu ove stare žrtve muškog pola, na desnom delu lica, uočljiva je jedna mrlja od krvi. Na prstima desne ruke se takode nalaze mrlje slične mrljama krvi, no nije uočljiva nikakva povreda.

Uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografije lica br. 08.13, 08.13a i 08.13b**rupa****mrlje od krvi****crevo****pupak****povreda**

Na lešu ove žrtve muškog pola uočljiva je povreda abdomena, levo od pupka, iz koje viri crevo. Bela potkošulja se zadigla i na njoj se vide jedno oštećenje koje odgovara rupi od metka i mrlje krvi. Ova povreda je verovatno naneta vatrenim oružjem i mogla bi biti izlazna.

03054161

Uzrok smrti su lezije unutarnjih organa abdomena prouzrokovane vatrenim oružjem. Ulazna rana bi se mogla nalaziti na stražnjoj strani abdomena ili grudnog koša.

Pored toga, čini se da se radi i o pupčanoj herniji.

Fotografija lica br. 08.14

verovatno povreda

mrlje od krvi

mrlje od krvi

Na licu ove žrtve muškog pola uočljivo je nekoliko različitih mrlja krvi, a njih ima i na desnom reveru jakne i u donjem delu košulje. Međutim, ne vidi se kako je i gde došlo do krvarenja. Ne može se isključiti pretpostavka da se radi o povredi abdomena. Na levoj šaci se vidi nešto što odgovara rani.

Uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 08.17-18

mrlje od krvi

Čini se da se na desnom rukavu džempera i na desnoj šaci nalaze mrlje od krvi, ali se ne vidi odakle potiču. Uzrok smrti je ostao neutvrđen.

Fotografija lica br. 08.18a**mrlje od krvi****mrlje od krvi****povreda?**

Na odeći ove žrtve muškog pola uočljivo je nekoliko mrlja od krvi (na levoj i desnoj kragni sive vetrovke, napred na džemperu i na kragni od džempera). Mrlja od krvi ima i na licu, i to na levoj nozdrvi i na levoj strani donje vilice i vrata, no pretpostavlja se i da se na levom obrazu nalazi povreda zaokružena tamnom zonom (tragovi baruta? mrlja od krvi? ili i jedno i drugo?).

Međutim, zbog nejasnoće fotografije uzrok smrti nije moguće sa sigurnošću utvrditi.

DODATAK Br. 6

OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJEM O LOKALITETU VATA

Postoji samo jedna pogreška i ona se odnosi na putanju zrna kod slučaja br. 8 (Ibrahim Lamsa / Opažanja): pravac kretanja zrna nije s prednje ka stražnjoj strani, nego sa stražnje ka prednjoj (“*četiri ulazne rane od vatrenog oružja na stražnjoj strani*”).

Ovaj detalj ne menja opšte zaključke sadržane u izveštaju stručnjaka.

DODATAK Br. 7

OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJEM GORNJOJ SUDIMLJI

1. Opšta opažanja

- U ovim forenzičkim izveštajima, opisi odeće su u pojedinim slučajevima nepotpuni, što se pokazalo pregledom fotografija. Naročito su čarape i/ili cipele često zanemarene, a isto važi i za kaiševe pantalona. Prema rečima forenzičkog patologa dr Vorhauera, opisani su samo oni komadi odeće koji su važni za identifikaciju ili balističku analizu.
- U obdukcionom izveštaju se navodi da na groblju L2 nisu identifikovana tri tela. U stvari, nisu identifikovana četiri tela. Ukupni broj je ispravljen u završnom izveštaju profesora Lecomtea.
- Naveden je pogrešan broj (stranica KO176259) slučajeva kod kojih je smrt izazvana udarcem tupim predmetom: on ne iznosi 2, nego 3.

2. Posebna opažanja

- Slučaj br. C 1:
 - Naveden je pogrešan naziv fotografije br. 2: to nije **ulazna rana na levoj slepoočnici**, nego izlazna rana u **desnom delu zatiljka**
- Slučaj br. C 4:
 - Naveden je pogrešan naziv fotografija u zbirci fotografija o ekshumacijama (brkanje ulazne rane ispod desne **ključne kosti** i ulazne rane **na desnoj strani grudnog koša**), no ova greška nije sadržana u zbirci fotografija o obdukcijama
- Slučaj br. C 16:
 - U zaključcima je navedeno da je uzrok smrti povreda grudnog koša. To nije slučaj zato što je hitac pogodio telo sasvim tangencijalno i površno i ne radi se o probolnoj ozleđi: uzrok smrti je povreda lobanje, odnosno mozga.
- Slučaj br. C 24:
 - U izveštaju se navodi da se prema dvema ulaznim ranama, od kojih se jedna nalazi ispod druge, može zaključiti da je pucano iz dvocevnog oružja kod kojeg su cevi jedna pored druge. Ta pretpostavka je rizična,

pošto se može raditi o oružju kod kojeg su cevi jedna iznad druge ili o jednocevnom oružju iz kojeg je pucano dvaput... /original nejasan/

- **Slučaj br. C 30:**
 - Na fotografiji br. 2 vidi se komad kosti vrha lobanje sa delom na kojem se nalazi ulazna rana.
 - Kalibar 12 ne znači 12 mm.
- **Slučaj br. C 33:**
 - U “Zbirci fotografija o ekshumacijama”, pogrešno je navedeno mesto ulazne rane (fotografija br. 157): to je u desnom delu grudnog koša, a ne u levom (vidi izveštaj). Ista pogreška je napravljena i u vezi sa fotografijom br. 3 u obdukcijom izveštaju.
- **Slučaj br. C 38 bis (ili C 18 u bazi podataka):**
 - Nema podatka o visini.
 - Očigledno nije moguće pouzdano utvrditi udaljenost s koje je pucano: crna mrlja odgovara mrlji od brisanja, a ne tetovaži.
- **Slučaj br. C 41:**
 - U vezi sa hicem kojim je pogoden grudni koš treba navesti da je putanja zrna išla malo s prednje ka stražnjoj strani, a ne sa stražnje ka prednjoj.
- **Slučaj br. C 42:**
 - Izlazna rana se ne nalazi na donjoj vilici, nego na gornjoj (vidi str. 119 na kojoj su navedeni zaključci).
- **Slučaj br. C 45:**
 - Čini se da se radi o frakturi lobanje, kao što se može videti na fotografiji br. 2 (ili 222 u Zbirci fotografija o ekshumacijama).
- **Slučaj br. C 49:**
 - Pored toga, u izveštaju se u opisu odeće navodi sledeće: “iste rupe” na pantalonama, ali one ne odgovaraju povredi ustanovljenoj prilikom pregleda tela. Prema rečima dr Vorhauera, opis odeće sadrži grešku pošto na pantalonama nema nikakvih rupa.
- **Slučaj br. C 56:**
 - “Ulazna rana na desnoj strani čela”, koja se vidi na fotografiji br. 2 ili 277, nije tipičnog izgleda:
 - Prečnik je neobične dužine: 25 do 26 mm
 - Ovo oštećenje kosti se ne širi zrakasto
 - Tragovi crne supstance ne izgledaju kao tragovi baruta

- Izgled spoljnjeg i unutarnjeg ruba ovog oštećenja mogao bi značiti da se radi o fenomenu rekonstrukcije kosti /original nejasan/
- Linije frakture čini se dolaze od zatiljka...
- Da li bi se, stoga, moglo raditi o hicu kojim je žrtva pogodena u levu stranu srednjeg dela glave? Da li ovo oštećenje lobanje može biti i drugog porekla (hirurški zahvat)? Nažalost, ne postoji nijedna druga fotografija, posebno unutrašnje strane svoda lobanje.
- **Slučaj br. C 57:**
 - Postoji nepodudarnost između zaključaka u forenzičkom izveštaju (izlazna rana pod uglom u odnosu na desni deo donje vilice) i naslova fotografije br. 2 (izlazna rana kod levog dela donje vilice). Dr Vorhauer je, pozivajući se na dijagram /kao u originalu/, potvrdio da se izlazna rana nalazila pod uglom u odnosu na donju vilicu. /kao u originalu/
- **Slučaj br. C 60:**
 - Prema onome što se vidi na fotografiji br. 1 ili 287 može se zaključiti da se radi o višestrukoj frakturi lobanje, ali se u izveštaju ne navodi nikakva lezija u tom predelu.

Stoga sam se obratio profesoru Lecomteu i dr Vorhaueru da bi proverio da li je prilikom pravljenja beležaka napravljena greška. Dr Vorhauer je pregledao svoje beleške i potom mi rekao da je prilikom ekshumacije lobanju žrtve oštetila kašika rovokopača, ali da se tada na njoj nije videla nikakva *ante mortem* traumatska lezija.
- **Slučaj br. C 61:**
 - Naveden je pogrešan naziv fotografije br. 291 ("*smrt gušenjem*"). Dr Vorhauer je potvrdio da se ne radi o krivičnom delu prouzrokovanja smrti gušenjem.
- **Slučaj br. C 63:**
 - Ime žrtve koje je ispisano na kartici koja se vidi na fotografiji br. 296 /nejasan original/ (SKENDER FARCA) razlikuje se od imena navedenog u izveštaju (SFARQI SKENSER).
- **Slučaj br. C 64:**
 - U delu obdukcionog izveštaja "Zaključci", forenzički patolog verovatno želi da kaže kalibar 12, a ne kalibar od 12 mm.
- **Slučaj br. C 75:**
 - Naslov fotografije br. 347 sadrži grešku: Ovo je leš br. C75, a ne C74. Dr Vorhauer se s tim složio.

- I naslov fotografije br. 3 sadrži grešku (KO177874): **“supraorbitalno”**, a ne **“infraorbitalno”**. 03054169
- **Slučaj br. C 78:**
 - Na kartici na lešu piše br. C79: dr Vorhauer je objasnio da je leš pogrešno obeležen, jer je telo zapravo pripadalo slučaju br. C 78.

Sa forenzičkog stanovišta, gore navedene greške i netačnosti u osnovi ne menjaju opšte zaključke sadržane u izveštaju profesora Lecomtea i dr Vorhauera.

DODATAK Br. 8

OPAŽANJA U VEZI SA FORENZIČKIM IZVEŠTAJEM O DUBRAVI

1. Opšta opažanja

- Po mišljenju španskih patologa, izgleda da je bolje s rezervom gledati na distinkciju između malih i velikih šrapnela, na osnovu koje se ručne bombe razlikuju od avionskih projektila. Fragmentacijom eksplozivne naprave do koje dolazi prilikom eksplozije nastaju šrapneli veoma različitih veličina i oblika. Samo se stručnom balističkom analizom šrapnela može utvrditi njihovo poreklo.
- Iz istog razloga, u vezi sa dijagramom na stranici KO191566 koji se odnosi na moguće uzročnike ranjavanja i zaključcima na stranici K0191568, zbog nepostojanja kliničko-forenzičkih nalaza i problema neutvrđenog porekla šrapnela, nije moguće pouzdano utvrditi broj žrtava vazdušnog napada i onih koji su stradali pokušavajući da se spasu.
- Broj žrtava na stranici KO191354 izveštaja (96 + 1 = 97, pošto su se u grobnici br. 13 nalazila dva tela) razlikuje se od broja žrtava na stranici KO191564 i stranicama koje joj slede (u forenzičkim zaključcima se navodi 98 žrtava). Prema izveštaju o inspekciji zatvora u Dubravi (KO191570), u objektu br. 12 tog zatvora pronađen je jedan istruo leš, ali je to bilo 6. avgusta 1999, a obdukcije su vršene u periodu od 12. do 21. avgusta 1999, s tim što je izveštaj o obdukcijama potpisan 3. juna 2000.
- Kada obdukcijom nije ustanovljena nikakva smrtonosna povreda, uzrok smrti ostaje nepoznat. Moguće je da je u tim slučajevima smrt izazvana eksplozijom, ali se mogu pretpostaviti i drugi uzroci smrti, pri čemu se uzimaju u obzir oštećenja mekanog tkiva usled truljenja (na primer, rana od vatrenog oružja kojom su oštećeni organi abdomena, povrede krvnih sudova...).

2. Posebna opažanja

- **Slučaj br. 2:** U izveštaju o ekshumaciji nema identifikacionog obrasca (visina, pol, odeća, zubi ...)
- **Slučaj br. 3:** Na fotografijama br. 3 i 4 vidi se jedno polukružno oštećenje dijafize natkolenice, u nivou donje frakture /kao u originalu/. To bi moglo odgovarati rani od vatrenog oružja.
- **Slučaj br. 4:** Kriterijum po kojem bi se moglo zaključiti da se radi o "pogubljenju", bila bi lokacija ulazne rane na levoj mastoidnoj izbočini tj. na

levom stražnjem delu glave, iza levog uha, a ne “jedna” rana ili “smrskana lobanja”.

- **Slučaj br. 8:** Traka od tkanine koja se vidi na fotografiji br. 3 verovatno je upotrebljena da se vilica ne bi pomerala (vidi fotografiju br. 2 koja se odnosi na slučaj br. 11).
- **Slučaj br. 9:** Kao uzrok smrti upućuje se na “*samoubistvo*”, ali je izgleda posredi greška pošto su žrtvi u predelu grudnog koša, sa strane, vatrenim oružjem nanete dve rane!
Uočeno je i sledeće: nije sasvim uverljivo objašnjenje da je “*vatreno oružje kojim je povreda naneta bilo iznad žrtve*” jer je putanja zrna sa prednje ka stražnjoj strani i odozgo ka dole. No, moguće je da ta putanja bude slična kod žrtve koja se nagnula napred pre nego što je hitac ispaljen.
- **Slučaj br. 14:** Na fotografiji br. 4 (61 i 62 na stranici K0191963 u Zbirci fotografija koju je napravio forenzički tim) se vidi da povreda lobanje ne predstavlja tipičnu ozledu prouzrokovanu vatrenim oružjem, nego bi mogla odgovarati i ozledi od šrapnela. Na osnovu fotografije br. 3 nije moguće oceniti o čemu se radi (63 na stranici K0191964) zbog toga što nedostaje veći deo kosti.
- **Slučaj br. 17:** Nije utvrđen uzročnik ranjavanja. Na osnovu fotografije br. 2 (stranica K0191396) ili 73 (K0191981), ne može se reći da li se radi o šrapnelu ili vatrenom oružju, ali je tupi predmet manje verovatan. Izveštaj ne sadrži preciznije podatke o tome. Prema tome, nema osnova da se tvrdi da se radi o ubistvu. Radi se samo o nasilnoj smrti.
- **Slučaj br. 19:** U vezi sa prevodom u pasusu “Unutarnji pregled”, radi se grešci ili zaboravu. Treba da piše sledeće: “... da se smatra da se radi o ulaznoj rani prouzrokovanoj vatrenim oružjem tako što je prilikom ispaljenja hica ono **dotirivalo žrtvu**, pa smo iz tog razloga zaključili ...”
- **Slučaj br. 21:** Zaključak da je smrt prouzrokovana “*slučajnim nasiljem*” čini se neosnovano konačnim ako se ima na umu to da izveštaj ne sadrži kliničke argumente za to. Nije utvrđeno da se radi o slučajnom nasilju.
- **Slučaj br. 23:** “*dijagnoza*”, a ne “osnovana pretpostavka”...
- **Slučaj br. 25:** Forenzička diskusija o uzroku smrti je ispravna. Pretpostavljene putanje šrapnela, zasnovane na levkastom oštećenju od leve slepoočnice do temena i razorenoj prednjoj strani *!?!*, upućuju na to da se ispred žrtve, malo ulevo, dogodila samo jedna eksplozija. Međutim, pretpostavljena veličina nepronađenog šrapnela ne isključuje mogućnost da je u pitanju eksplozija ručne bombe.

- **Slučaj br. 26:** Starosno doba koje je navedeno u identifikacionom obrascu zbirke fotografija o ekshumaciji (K0192033), +/-30, razlikuje se od onog koje je navedeno u obdukcionom izveštaju (K0191415), “*u petoj deceniji života*”.
- **Slučaj br. 28:** Izgleda da putanja projektila ide s desne na levu stranu i nadole, a ne s desne na levu stranu i od prednje ka stražnjoj strani, sudeći po fotografijama br. 2, 3 i 4 (K0191420).
- **Slučaj br. 31:** Starosno doba koje je navedeno u identifikacionom obrascu zbirke fotografija o ekshumaciji (K0192060), +/-30, razlikuje se od onog koje je navedeno u obdukcionom izveštaju (K0191425), “*u petoj deceniji života*”.
- **Slučaj br. 38:** Odsustvo tragova dima ili opekotina ne ukazuje samo na to da je hitac mogao biti ispaljen iz blizine, pošto to odgovara i hicu ispaljenom sa velike ili srednje razdaljine.
- **Slučaj br. 39:** Čini se da je zaboravljeno da se u obrazac o zubima unese i podatak o lečenju zuba (amalgamat) 36: vidi fotografiju br. 151 (K0192114).
- **Slučaj br. 42:** U izveštaju o ekshumaciji navodi se da je kosa crna, a u obdukcionom izveštaju da je smeđa.
- **Slučaj br. 45:** Nije navedeno na kojoj strani se nalazi ulazna rana (na sastavu desnog dela gornje vilice i jagodične kosti).
- **Slučaj br. 55:** Izgleda da bi se oštećenja kostiju lobanje mogla pripisati šrapnelu, pre nego projektilima, sudeći po njihovom obliku.
- **Slučaj br. 58:** Prema dimenzijama ulazne rane na dugoj kosti nije moguće tačno odrediti kalibar oružja.
- **Slučaj br. 59:** Isto se i u ovom slučaju može reći, kalibar 5,56 je jedan od mogućih.
- **Slučaj br. 66:** Rekonstruisanoj lobanji na fotografiji br. 2 (K0191498) nedostaje veći deo kostiju, a po oštećenju se ne može baš pouzdano zaključiti da se radi o ulaznoj rani od vatrenog oružja pošto to odgovara i rani od šrapnela.
- **Slučaj br. 67:** Fotografije br. 2 i 3 (K0191501) se ne mogu objasniti. Čini se da se radi o rebru, ali lezija nije tipično traumatskog porekla.
- **Slučaj br. 80:** Prečnik rane od vatrenog oružja na prvom desnom rebru iznosi, u stvari, 7-8 mm, što je prikazano na fotografiji br. 362 (K0192431).

Na osnovu toga se može pretpostaviti i da se radi o hicu ispaljenom iz oružja kalibra 7,62 mm ili sličnom.

- **Slučaj br. 85:** Drugo objašnjenje lezije na levoj strani donje vilice jeste da je ispaljen još jedan hitac ...

Sa forenzičkog stanovišta, ova opažanja ni na koji način ne menjaju opšte zaključke sadržane u izveštaju stručnjaka.

Hag, četvrtak, 31. januar 2002.

/potpis/

dr Eric Baccard
glavni forenzički patolog